

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

ISSN 1512-7079

409

Na osnovu člana IV.B.7. a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

**O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI I
SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD
PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA**

Proглашава se Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavničkog doma od 20. maja 2003. godine i na sjednici Doma naroda od 9. jula 2003. godine.

Broj 01-543/03
30. jula 2003. godine
Sarajevo

Predsjednik
Niko Lozančić, s. r.

ZAKON

**O ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH
DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA**

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se sistem zaštite i spašavanja ljudi, biljnog i životinjskog svijeta, materijalnih, kulturnih, historijskih i drugih dobara i okoliša (u daljem tekstu: ljudi i materijalna dobra) od prirodnih nepogoda, tehničko-tehnoloških, ekoloških i drugih nesreća ili ratnih opasnosti (u daljem tekstu: prirodne i druge nesreće), prava i dužnosti građana i organa Federacije, kantona i općina, privrednih društava i drugih pravnih lica, te druga pitanja od značaja za oblast zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija).

Član 2.

Zaštita i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća obuhvata: programiranje, planiranje, organiziranje, obučavanje i osposobljavanje, provođenje, nadzor i finansiranje mjera i aktivnosti za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća s ciljem sprečavanja opasnosti, smanjenja broja nesreća i žrtava, te

otklanjanja i ublažavanja štetnih djelovanja i posljedica prirodnih i drugih nesreća.

Poslovi zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća su od općeg interesa za Federaciju.

Član 3.

U smislu ovoga zakona pod pojmom:

- 1) prirodne nepogode podrazumijevaju se događaji koji su uzrokovani djelovanjem prirodne sile na koje ljudski faktor ne može uticati kao što su: potres, poplava, visoki snijeg i snježni nanosi, olujni ili orkanski vjetar, grād, prolom oblaka, klizište, suša, hladnoća, te masovne pojave ljudskih, životinjskih i biljnih bolesti;
- 2) tehničko-tehnološke nesreće podrazumijevaju se događaji koji su izmakli kontroli pri obavljanju određene djelatnosti ili upravljanja određenim sredstvima za rad i rad s opasnim tvarima, naftom i njenim derivatima i energetskim plinovima tokom njihove proizvodnje, prerade, upotrebe, skladištenja, pretovara, prijevoza ili uklanjanja, čije posljedice ugrožavaju ljude i materijalna dobra;
- 3) druge nesreće podrazumijevaju velike nesreće u cestovnom, željezničkom, zračnom ili pomorskom prometu, požar, rudarske nesreće, rušenje brana, atomske, nuklearne ili druge nesreće koje uzrokuje čovjek svojim aktivnostima, rat, vanredno stanje ili drugi oblici masovnog uništavanja ljudi i materijalnih dobara.

Član 4.

Federacija osigurava izgradnju jedinstvene organizacije zaštite i spašavanja na teritoriji Federacije, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima, planovima i drugim dokumentima kojima se uređuju pitanja organiziranja, razvoja, pripremanja i upotrebe snaga i sredstava namijenjenih za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

Svi vidovi zaštite od prirodnih i drugih nesreća organiziraju se i provode u skladu s načelima međunarodnog humanitarnog prava i međunarodnog prava o zaštiti ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, kao i preuzetim međunarodnim obavezama.

Član 5.

Jedinstvena organizacija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, prema ovom zakonu, ostvaruje se organiziranjem i poduzimanjem sljedećih mjera i aktivnosti:

- 1) otkrivanje, praćenje i sprečavanje opasnosti od prirodnih i drugih nesreća;
- 2) osmatranje i uzbunjivanje o opasnostima i davanje uputstava za zaštitu i spašavanje;
- 3) obučavanje i osposobljavanje za zaštitu i spašavanje;
- 4) organiziranje, opremanje, obučavanje i osposobljavanje civilne zaštite i uspostavljanje i održavanje drugih vidova zaštite i spašavanja;
- 5) mobilizacija i aktiviranje snaga i sredstava za zaštitu i spašavanje;
- 6) otklanjanje posljedica prirodnih i drugih nesreća do osiguranja osnovnih uvjeta za život;
- 7) nadzor nad provođenjem propisa o zaštiti od prirodnih i drugih nesreća;
- 8) pružanje pomoći Republici Srpskoj i Distriktu Brčko u Bosni i Hercegovini, susjednim i drugim državama u slučaju prirodne ili druge nesreće;
- 9) traženje pomoći od Republike Srpske i Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine i susjednih i drugih država u slučaju prirodne ili druge nesreće.

Član 6.

Mjere i aktivnosti iz člana 5. ovoga zakona ostvaruju se putem civilne zaštite koja predstavlja organizirani oblik zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Civilna zaštita i druge djelatnosti namijenjene za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća imaju humanitarne, nevojne i natpolitičke karakteristike i zasnivaju se na solidarnosti i uzajamnom pomaganju svih učesnika u zaštiti i spašavanju.

Član 7.

Zaštitu i spašavanje provode građani, organi vlasti, privredna društva i druga pravna lica, službe zaštite i spašavanja, štabovi, jedinice i povjerenici civilne zaštite, u okviru svojih prava i dužnosti, a na principima suradnje, solidarnosti i uzajamnosti svih učesnika u sprečavanju, otklanjanju ili ublažavanju posljedica djelovanja prirodnih ili drugih nesreća.

Zaštita i spašavanje života i zdravlja ljudi ima prioritet u odnosu na sve druge zaštitne i spasilačke aktivnosti.

U slučaju prirodne ili druge nesreće svako je dužan pomagati u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima.

Član 8.

Nadležni organi Federacije putem nadležnih institucija Bosne i Hercegovine i neposredno, u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine i Ustavom Federacije, ostvaruju međunarodnu suradnju radi provođenja zaštite od prirodnih i drugih nesreća, naročito zaključivanjem međunarodnih ugovora i izvještavanjem drugih država o opasnostima i posljedicama prirodnih i drugih nesreća i, po potrebi, pružanjem ili traženjem pomoći u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara na teritoriji Federacije.

Član 9.

Dan civilne zaštite Federacije je 1. mart - Svjetski dan civilne zaštite.

II - PRAVA I DUŽNOSTI GRAĐANA

Član 10.

Građani imaju pravo i dužnost učestvovati u civilnoj zaštiti, službi osmatranja i uzbunjivanja, izvršavati obavezu davanja materijalnih sredstava i obučavati se za ličnu i uzajamnu zaštitu i za provođenje mjera zaštite i spašavanja.

Pored prava i dužnosti iz stava 1. ovog člana, građani imaju i pravo i dužnost:

- 1) da u skladu sa zakonom i planovima zaštite i spašavanja budu raspoređeni u štabove, službe zaštite i spašavanja, jedinice i povjerenike civilne zaštite;
- 2) da podatke značajne za zaštitu i spašavanje koje saznaju ili primijete, hitno dostavljaju najbližem centru za osmatranje i uzbunjivanje ili policijskoj upravi ili upravi civilne zaštite kantona ili službi civilne zaštite općine;
- 3) da daju podatke potrebne za vođenje evidencija u oblasti zaštite i spašavanja, kao i da u roku od osam dana od dana nastale promjene, prijave sve promjene koje se odnose na prebivalište, adresu stana, ime, zasnivanje i prestanak

radnog odnosa, sticanje stručne spreme i druge podatke od značaja za zaštitu i spašavanje.

Član 11.

U zaštiti i spašavanju dužni su učestvovati radnosposobni građani od 18 do 60 godina života (muškarci), odnosno od 18 do 55 godina života (žene).

Član 12.

U civilnu zaštitu ne raspoređuju se:

- 1) lica na službi u Vojski Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vojska Federacije);
- 2) službenici i namještenici organa unutrašnjih poslova, pripadnici policije i kaznenopopravnih zavoda;
- 3) trudnice, majke i samohrani roditelji koji imaju jedno dijete mlade od sedam godina života, odnosno dvoje ili više djece mlade od 10 godina života, kao i staratelji djece bez roditelja tih godina života;
- 4) staratelji starim i iznemoglim licima;
- 5) lica proglašena nesposobnim za služenje u civilnoj zaštiti.

Član 13.

Zdravstvenu sposobnost građana za služenje u civilnoj zaštiti i obučavanju za civilnu zaštitu utvrđuju nadležne zdravstvene ustanove, u skladu sa propisom iz stava 2. ovog člana.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlada Federacije), na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite, propisat će osnove i mjerila za utvrđivanje zdravstvene i psihofizičke sposobnosti za služenje građana u civilnoj zaštiti i obučavanju za civilnu zaštitu.

Član 14.

Pravo i dužnost obučavanja za učešće u civilnoj zaštiti imaju, pod uvjetima propisanim ovim zakonom, građani od navršanih 15 do 60 godina života (muškarci), odnosno od 15 do 55 godina života (žene), ako su sposobni polaziti obuku.

Član 15.

U civilnoj zaštiti dobrovoljno mogu učestvovati svi muškarci i žene stariji od 15 godina, s pravima i dužnostima pripadnika civilne zaštite.

Član 16.

Građani imaju obavezu da daju na privremeno korištenje civilnoj zaštiti vozila, strojeve, opremu i druga materijalna sredstava, zemljište, objekte, uređaje i energetske izvore potrebne za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća.

Pod davanjem materijalnih sredstava smatra se i postavljanje sredstava i uređaja za službu osmatranja i uzbunjivanja na poslovnim i drugim objektima građana, a izuzetno i na stambenim zgradama, ako se ta sredstva i uređaji ne mogu postaviti na drugim objektima.

Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite, će odrediti materijalna sredstva iz st. 1. i 2. ovog člana koja će građani biti dužni davati za potrebe civilne zaštite i utvrditi svrhu i način predaje, kao i davanje naknade za korištena, oštećena ili uništena sredstva.

Član 17.

Građanin koji je od nadležnog štaba civilne zaštite ili uprave civilne zaštite ili službe civilne zaštite pozvan radi učešća u zaštiti i spašavanju, dužan je odazvati se pozivu tog štaba, odnosno uprave ili službe na mjesto i u vrijeme određeno u pozivu.

Član 18.

Lica u radnom odnosu koja budu pozvana na vršenje poslova civilne zaštite, u skladu sa članom 17. ovog zakona, imaju pravo na novčanu naknadu koju obračunava i isplaćuje organ koji ih je pozvao od osnovice koju čini njegova prosječna mjesečna plaća ostvarena u prethodnom mjesecu prije mjeseca u kojem je vršio poslove civilne zaštite, srazmjerno vremenu angažiranja u civilnoj zaštiti.

Vrijeme provedeno na vršenju poslova iz stava 1. ovog člana računa se u radni staž i doprinos za penzijsko-invalidsko osiguranje plaća pravno lice kod kojeg se lice iz stava 1. ovog člana nalazi u radnom odnosu.

Lica koja samostalno obavljaju neku djelatnost i koja budu pozvana na vršenje poslova civilne zaštite, u skladu sa članom

17. ovog zakona, imaju pravo na novčanu naknadu koju obračunava i isplaćuje organ koji ih je pozvao, s tim da ta lica sama vrše uplatu doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje.

Naknada iz stava 1. ovog člana pripada i nezaposlenim građanima, koju isplaćuje nadležni organ civilne zaštite koji je građanina angažirao za vršenje poslova. Naknada se obračunava na osnovicu koju čini prosječna mjesečna netoplaća ostvarena u Federaciji prema posljednjem saopćenju Federalnog zavoda za statistiku, u prethodnom mjesecu u odnosu na mjesec u kojem je građanin angažiran na poslovima civilne zaštite.

Član 19.

Građanin kada po odluci nadležnog organa civilne zaštite sudjeluje u zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća, pa bude povrijeđen ili kod kojeg nastupi bolest, odnosno invalidnost kao neposredna posljedica vršenja zadataka u toj zaštiti, ima po tom osnovu prava iz penzijsko-invalidskog i zdravstvenog osiguranja kao za slučaj povrede na radu.

Članovi obitelji građanina koji je učestvujući u zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća izgubio život imaju prava iz penzijsko-invalidskog i zdravstvenog osiguranja kao da je izgubio život za slučaj povrede na radu.

Prava iz st. 1. i 2. ovog člana ostvaruju se na način i pod uvjetima utvrđenim zakonom i drugim propisima o penzijsko-invalidskom i zdravstvenom osiguranju.

Član 20.

Građanin kada po odluci nadležnog organa civilne zaštite sudjeluje u zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća i bez svoje krivnje zadobije povredu ili oboli, te zbog toga kod njega nastupi tjelesno oštećenje od najmanje 20 %, ima pravo na jednokratnu novčanu pomoć čija se visina utvrđuje prema stepenu tjelesnog oštećenja.

Ako građanin u uvjetima iz stava 1. ovog člana izgubi život, pravo na jednokratnu novčanu pomoć pripada njegovoj obitelji.

Visinu i postupak ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć propisuje Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite, s tim da ta pomoć ne može biti manja od tri prosječne plaće u Federaciji ostvarene u kalendarskoj godini koja prethodi godini u kojoj su se desile okolnosti iz st. 1. ili 2. ovog člana.

Član 21.

Građanin kada po odluci nadležnog organa civilne zaštite sudjeluje u zaštiti i spašavanju od prirodne i druge nesreće, ili obuci ili vježbi civilne zaštite, ima pravo na prijevoz, smještaj i ishranu tokom učešća u zaštiti i spašavanju, obuci ili vježbi.

Smještaj i ishrana iz stava 1. ovog člana osigurava se pod uvjetom ako je učešće u zaštiti i spašavanju, obuci ili vježbi trajalo neprekidno duže od osam sati.

Građaninu kojem nije osigurana odgovarajuća odjeća i obuća civilne zaštite, već u akcijama zaštite i spašavanja nosi vlastitu odjeću i obuću pripada pravo na naknadu za uništenje ili oštećenje odjeću i obuću, srazmjerno vrijednosti uništenja ili oštećenja prema mjesnim prilikama.

Sredstva za naknade iz ovog člana osiguravaju se u budžetu kantona i općina, a isplaćuje organ koji je pozvao građanina na vršenje poslova civilne zaštite, obuku ili vježbu.

Član 22.

Građanin koji je angažiran za vršenje kurirsko-pozivarskih poslova radi provođenja mobilizacije snaga i sredstava civilne zaštite, tokom vršenja tih poslova ima status pripadnika civilne zaštite.

III - PRAVA I DUŽNOSTI ORGANA FEDERACIJE, KANTONA, GRADOVA I OPĆINA

1. Nadležnost organa Federacije

Član 23.

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine donosi Program zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federalni program).

Član 24.

Vlada Federacije, u oblasti zaštite i spašavanja:

- 1) donosi procjenu ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji;
- 2) predlaže Federalni program;
- 3) donosi Plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federalni plan);
- 4) utvrđuje jedinstvenu metodologiju za procjenu šteta od prirodnih i drugih nesreća;
- 5) razmatra stanje zaštite i spašavanja u Federaciji i donosi propise o organiziranju, pripremanju i djelovanju civilne zaštite u Federaciji;
- 6) na prijedlog Federalnog štaba civilne zaštite proglašava nastanak prirodne i druge nesreće u Federaciji;
- 7) osigurava potrebna finansijska sredstva u budžetu Federacije za finansiranje potreba zaštite i spašavanja iz nadležnosti Federacije;
- 8) vrši i druge poslove zaštite i spašavanja u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Član 25.

Federalna ministarstva i drugi organi Federacije, u okviru svog djelokruga, u oblasti zaštite i spašavanja:

- 1) organiziraju, planiraju i osiguravaju provođenje preventivnih mjera zaštite za zaštitu vlastitog ljudstva, materijalnih sredstava i objekata koje koriste u svom radu;
- 2) provode mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara iz svoje oblasti, a naročito mjere koje zapovijedi Federalni štab civilne zaštite koje se odnose na angažiranje službi zaštite i spašavanja, privrednih društava i drugih pravnih lica u zaštiti i spašavanju;
- 3) obavještavaju Federalnu upravu civilne zaštite o podacima koji su od značaja za planiranje, organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara iz nadležnosti Federacije;
- 4) učestvuju u izradi elaborata za izvođenje zajedničkih i samostalnih vježbi zaštite i spašavanja;
- 5) vrše i druge poslove u oblasti zaštite i spašavanja u skladu sa zakonom, drugim propisima i općim aktima.

Član 26.

Upravne, stručne i druge poslove u oblasti zaštite i spašavanja iz nadležnosti Federacije vrši Federalna uprava civilne zaštite (u daljem tekstu: Federalna uprava) kao samostalna federalna uprava.

Federalna uprava, u oblasti zaštite i spašavanja, vrši sljedeće poslove:

- 1) provodi utvrđenu politiku i osigurava izvršenje federalnih zakona i drugih federalnih propisa u oblasti zaštite i spašavanja;
- 2) izrađuje procjenu ugroženosti za teritoriju Federacije;
- 3) izrađuje Federalni program zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji;
- 4) predlaže Federalni plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji;
- 5) priprema elemente Plana odbrane Federacije iz oblasti zaštite i spašavanja;
- 6) donosi propise o sadržaju, načinu i rokovima izvještavanja o prirodnim i drugim nesrećama;
- 7) organizira, priprema i obučava štabove, jedinice i povjerenike civilne zaštite i službe zaštite i spašavanja;
- 8) organizira i uskladuje provođenje mjera zaštite i spašavanja;
- 9) organizira službu osmatranja i uzbunjivanja;
- 10) ostvaruje međunarodnu suradnju u oblasti zaštite i spašavanja u skladu sa propisima u nadležnosti državnih organa vlasti;
- 11) kantonalnim organima uprave, kantonalnim ustanovama i općinskim službama za upravu izdaje instrukcije za izvršavanje federalne politike, ovog zakona i drugih federalnih propisa iz oblasti zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara;
- 12) vrši inspekcijski nadzor u oblasti zaštite i spašavanja;
- 13) vodi propisane evidencije i vrši druge poslove zaštite i spašavanja u skladu sa zakonom i drugim propisima i općim aktima.

2. Nadležnost kantona

Član 27.

Kanton u oblasti zaštite i spašavanja:

- 1) razmatra stanje priprema za zaštitu i spašavanje i donosi mjere za organiziranje, razvoj i jačanje civilne zaštite u kantonu;
- 2) donosi program zaštite od prirodnih i drugih nesreća kantona;
- 3) donosi propise o organiziranju i funkcioniranju civilne zaštite kantona, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima;
- 4) organizira službu osmatranja i uzbunjivanja u kantonu, u skladu sa ovim zakonom i osigurava njeno funkcioniranje;
- 5) uređuje pitanja finansiranja zaštite i spašavanja iz nadležnosti kantona;
- 6) donosi akte o osnivanju kantonalnog štaba civilne zaštite, postavljenju komandanta i načelnika štaba i određivanju funkcija u kantonalnim ministarstvima, kantonalnoj upravi civilne zaštite i drugim tijelima kantonalne uprave - čiji su nosioci po položaju članovi kantonalnog štaba civilne zaštite;
- 7) donosi plan zaštite od prirodnih i drugih nesreća u kantonu;
- 8) na prijedlog kantonalnog štaba civilne zaštite proglašava stanje prirodne i druge nesreće na području kantona i naređuje upotrebu snaga i sredstava civilne zaštite, organa uprave, privrednih društava i drugih pravnih lica sa područja kantona na prevenciji, ublažavanju i otklanjanju štetnih posljedica po ljude i materijalna dobra;
- 9) vrši i druge poslove zaštite i spašavanja u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Propisom kantona utvrđuju se nadležnosti kantonalnih organa vlasti u izvršavanju poslova iz stava 1. ovoga člana u skladu sa ovim zakonom.

Član 28.

Upravne, stručne i druge poslove u oblasti zaštite i spašavanja iz nadležnosti kantona vrši kantonalna uprava civilne zaštite kao samostalna kantonalna uprava.

Kantonalna uprava civilne zaštite obavlja sljedeće poslove:

- 1) organizira, priprema i prati funkcioniranje zaštite i spašavanja na području kantona;
- 2) izrađuje procjenu ugroženosti za područje kantona;
- 3) priprema program zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u kantonu;
- 4) predlaže plan zaštite od prirodnih i drugih nesreća u kantonu;
- 5) prati stanje priprema zaštite i spašavanja i predlaže mjere za unapređenje organizacije i osposobljavanja civilne zaštite kantona i općina;
- 6) organizira i prati realiziranje obuke nosilaca civilne zaštite;
- 7) organizira i koordinira provođenje mjera zaštite i spašavanja;
- 8) predlaže programe zajedničkih i samostalnih vježbi i izradu elaborata za izvođenje vježbi pripadnika civilne zaštite, organa uprave, privrednih društava i drugih pravnih lica iz oblasti zaštite i spašavanja;
- 9) predlaže i poduzima mjere za popunu ljudstvom štabova, jedinica civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja, te njihovo opremanje materijalno-tehničkim sredstvima;
- 10) priprema propise u oblasti zaštite i spašavanja iz nadležnosti kantona;
- 11) organizira i provodi obuku stanovništva i pruža pomoć službama civilne zaštite općina u vršenju poslova iz njihove nadležnosti;
- 12) vrši inspekcijski nadzor iz oblasti zaštite i spašavanja;
- 13) vodi propisane evidencije i vrši druge poslove zaštite i spašavanja u skladu sa zakonom, drugim propisima i općim aktima.

3. Nadležnost općine odnosno Grada

Član 29.

U ostvarivanju prava i dužnosti u oblasti zaštite i spašavanja, općina odnosno Grad:

- 1) donosi odluku o organiziranju i funkcioniranju zaštite i spašavanja općine odnosno Grada i osigurava njeno provođenje u skladu sa ovim zakonom i propisima kantona;
- 2) donosi program zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća općine odnosno Grada;
- 3) planira i utvrđuje izvore finansiranja za izvršavanje poslova zaštite i spašavanja iz nadležnosti općine odnosno Grada;
- 4) organizira službu osmatranja i uzbunjivanja u općini odnosno Gradu, u skladu sa ovim zakonom i osigurava njeno funkcioniranje;
- 5) donosi akte o osnivanju općinskog odnosno gradskog štaba civilne zaštite, postavljenju komandanta i načelnika štaba i određivanju funkcija u općinskim odnosno gradskim službama za upravu i službi civilne zaštite općine odnosno Grada, čiji su nosioci po položaju članovi općinskog odnosno gradskog štaba civilne zaštite;
- 6) donosi plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća općine odnosno Grada;
- 7) proglašava stanje prirodne i druge nesreće i naređuje upotrebu snaga i sredstava civilne zaštite, službi za upravu, privrednih društava i drugih pravnih lica sa područja općine odnosno Grada na prevenciji, ublažavanju i otklanjanju štetnih posljedica od prirodnih i drugih nesreća po ljude i materijalna dobra na području općine odnosno Grada;
- 8) vrši i druge poslove zaštite i spašavanja u skladu sa zakonom, drugim propisima i općim aktima.

Član 30.

Propisom općine odnosno Grada utvrđuju se nadležnosti općinskih odnosno gradskih organa vlasti u izvršavanju poslova iz člana 29. ovog zakona u skladu sa ovim zakonom i propisima kantona.

Član 31.

Upravne, stručne i druge poslove zaštite i spašavanja iz nadležnosti općine vrši služba civilne zaštite općine.

Služba civilne zaštite općine, u oblasti zaštite i spašavanja, obavlja sljedeće poslove:

- 1) organizira, priprema i provodi zaštitu i spašavanje na području općine;
- 2) izrađuje procjenu ugroženosti za područje općine;
- 3) priprema program zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u općini;
- 4) predlaže plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u općini;
- 5) prati stanje priprema za zaštitu i spašavanje i predlaže mjere za unapređenje organiziranja i osposobljavanja civilne zaštite;
- 6) organizira, izvodi i prati realizaciju obuke građana na provođenju lične i uzajamne zaštite;
- 7) organizira i koordinira provođenje mjera zaštite i spašavanja, predlaže program samostalnih vježbi i izrađuje elaborat za izvođenje vježbi civilne zaštite u općini;
- 8) vrši popunu ljudstvom štabova civilne zaštite, službi zaštite i spašavanja i jedinica civilne zaštite i određuje povjerenike civilne zaštite i osigurava njihovo opremanje materijalno-tehničkim sredstvima, te organizira, izvodi i prati realizaciju njihove obuke;
- 9) priprema propise u oblasti zaštite i spašavanja iz nadležnosti općine;
- 10) vodi propisane evidencije i vrši druge poslove zaštite i spašavanja u skladu sa zakonom i drugim propisima i općim aktima.

IV - PRAVA I DUŽNOSTI PRIVREDNIH DRUŠTAVA I DRUGIH PRAVNIH LICA

Član 32.

Privredna društva i druga pravna lica (u daljem tekstu: pravna lica) koja obavljaju djelatnosti iz oblasti: zdravstva, veterinarstva, stambenih i komunalnih poslova, vodoprivrede, šumarstva, poljoprivrede, hemijske i petrohemijske industrije, rudarstva, građevinarstva, transporta, opskrbe, ugostiteljstva, vatrogastva, hidrometeorologije, seizmologije, ekologije i

drugih oblasti u kojima se obavljaju djelatnosti od značaja za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća dužna su organizirati i provoditi poslove zaštite i spašavanja u skladu sa ovim i drugim zakonima, drugim propisima i općim aktima nadležnih organa.

U izvršenju poslova iz stava 1. ovoga člana pravna lica provode odgovarajuće pripreme, donose i razrađuju planove zaštite i spašavanja za svoje djelovanje u zaštiti i spašavanju, planiraju i osiguravaju materijalno-tehnička sredstva za provođenje mjera zaštite i spašavanja i organiziraju jedinice i povjerenike civilne zaštite, opremaju te jedinice i povjerenike potrebnom opremom i sredstvima i osposobljavaju ih za njihovo učešće u zaštiti i spašavanju.

U toku vođenja akcija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, pravna lica iz stava 1. ovoga člana dužna su provoditi odluke nadležnog štaba civilne zaštite koji rukovodi akcijama zaštite i spašavanja na području na kojem se nalaze objekti tih pravnih lica.

Kada pravna lica u okviru obavljanja svoje redovne djelatnosti utvrde postojanje određene opasnosti od prirodne nepogode, tehnološke, ekološke ili druge nesreće, dužna su podatke o takvoj opasnosti odmah dostaviti najbližoj službi osmatranja i uzbunjivanja ili službi civilne zaštite ili najbližoj policijskoj upravi.

Član 33.

U pripremi i provođenju zaštite i spašavanja u okviru svoje redovne djelatnosti obavezno učestvuju organizacije Crvenog krsta i druge humanitarne organizacije i udruženja građana (gorska služba spašavanja, planinari, speleolozi, alpinisti, radioamateri, ronionci i dr.), u skladu sa međunarodnim ugovorima i sporazumima i njihovim pravilima o organiziranju. U obavljanju tih poslova, te organizacije i udruženja ostvaruju suradnju s upravama civilne zaštite kantona i službama civilne zaštite općina i postupaju po nalogu nadležnog štaba civilne zaštite.

Organizacije iz stava 1. ovog člana dužne su u svojim programima rada utvrditi zadatke, organizaciju djelovanja i aktivnosti kojima se osigurava učešće njihovih članova, organa i službi u zaštiti i spašavanju.

Član 34.

Fakulteti i druge visokoškolske ustanove i pravna lica koja se bave naučnoistraživačkim radom dužna su obavještavati Federalnu upravu i kantonalne uprave civilne zaštite o naučnim saznanjima i davati im podatke i obavještenja o svojim istraživanjima, a koja su od značaja za zaštitu i spašavanje.

Član 35.

Pravna lica, vlasnici i korisnici telekomunikacijskih i informacijskih sistema i veza dužni su dati prioritet u korištenju tih sistema i veza službama osmatranja i uzbunjivanja, upravama civilne zaštite i službama civilne zaštite općine, odnosno štabovima civilne zaštite kada rukovode akcijama zaštite i spašavanja na određenom području.

Član 36.

Sva pravna lica dužna su davati materijalna sredstva za potrebe civilne zaštite u skladu sa propisom Vlade Federacije, koji se donosi u skladu sa odredbom stava 3. člana 16. ovog zakona.

V - UČEŠĆE VOJSKE FEDERACIJE U ZAŠTITI I SPAŠAVANJU

Član 37.

U uvjetima kada snage i sredstva civilne zaštite nisu dovoljna za efikasnu zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, komandant Federalnog štaba civilne zaštite može podnijeti zahtjev Federalnom ministarstvu odbrane-Federalnom ministarstvu obrane (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo odbrane) za upotrebu Vojske Federacije na zadacima zaštite i spašavanja, što se vrši u skladu sa procedurama iz člana 39. ovog zakona.

Kada u zaštiti i spašavanju učestvuju vojne jedinice njima komanduju vojne starješine, u skladu sa naredbama komandanta

štaba civilne zaštite koji na određenom prostoru rukovodi akcijama zaštite i spašavanja.

Član 38.

U hitnim slučajevima, a naročito kada je u pitanju spašavanje ugroženih ljudskih života, Vojska Federacije može intervenisati i samoinicijativno o čemu odmah izvještava neposredno višu komandu i nadležni štab civilne zaštite.

Učešće Vojske Federacije u zaštiti i spašavanju ima privremeni karakter i traje samo do momenta kada se ocijeni da daljnju aktivnost na zaštiti i spašavanju mogu uspješno provoditi snage i sredstva civilne zaštite.

Član 39.

Federalna uprava i Federalno ministarstvo odbrane utvrdit će posebne operativne procedure kojima će urediti sva pitanja učešća Vojske Federacije u pružanju pomoći na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.

VI - ORGANIZACIJA CIVILNE ZAŠTITE

1. Zajednička odredba

Član 40.

Organizacija civilne zaštite obuhvata:

- 1) ličnu i uzajamnu zaštitu građana;
- 2) mjere zaštite i spašavanja;
- 3) štabove civilne zaštite;
- 4) povjerenike civilne zaštite;
- 5) službe zaštite i spašavanja;
- 6) jedinice civilne zaštite;
- 7) rukovođenje i upotrebu snaga i sredstava civilne zaštite.

U organizaciju civilne zaštite spada i Federalna uprava, kantonalne uprave civilne zaštite i službe civilne zaštite općina čiji su položaj, ovlaštenja i odgovornosti uređeni ovim i drugim zakonima, drugim propisima i općim aktima.

2. Lična i uzajamna zaštita građana

Član 41.

Lična i uzajamna zaštita građana predstavlja najmasovniji oblik pripremanja i organiziranog učešća građana u zaštiti i spašavanju. Ta zaštita se provodi u stambenim zgradama, javnim i drugim objektima, naseljima i pravnim licima.

Lična i uzajamna zaštita obuhvata naročito: obuku građana, mjere i postupke preventivne zaštite, prvu pomoć i samopomoć, zbrinjavanje djece i nemoćnih lica i druge hitne intervencije u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara.

3. Mjere zaštite i spašavanja

Član 42.

Mjere zaštite i spašavanja predstavljaju organizirane radnje i postupke preventivne i operativne prirode koje pripremaju i provode organi uprave i drugi organi vlasti i pravna lica (u daljem tekstu: nosioci zaštite i spašavanja).

Nosioci zaštite i spašavanja planiraju i pripremaju:

- 1) mjere i postupke zaštite i spašavanja u slučaju postojanja neposredne opasnosti od nastajanja prirodnih i drugih nesreća;
- 2) mjere i postupke zaštite i spašavanja tokom trajanja prirodnih i drugih nesreća;
- 3) mjere i postupke za ublažavanje i otklanjanje posljedica od prirodnih i drugih nesreća.

Član 43.

Mjere i postupci zaštite i spašavanja u slučaju postojanja neposredne opasnosti od nastajanja prirodne i druge nesreće obuhvataju sljedeće: aktiviranje štabova civilne zaštite i drugih organa nadležnih za rukovođenje zaštitom i spašavanjem; prikupljanje podataka o prijetećim opasnostima i utvrđivanje razmjera tih opasnosti; organiziranje sistema veza potrebnih za rukovođenje, osmatranje, obavještavanje i uzbunjivanje; aktiviranje pravnih lica prema njihovoj djelatnosti u odnosu na vrste opasnosti; mobilizaciju i aktiviranje odgovarajućih službi zaštite i spašavanja i sredstava za zaštitu i spašavanje i provođenje drugih aktivnosti i mjera značajnih za sprečavanje nastajanja i širenja opasnosti, te zaštitu od takvih opasnosti.

Član 44.

Mjere i postupci zaštite i spašavanja u toku trajanja prirodne i druge nesreće obuhvataju sljedeće: neposredno učešće odgovarajućih službi zaštite i spašavanja, odnosno odgovarajućih jedinica civilne zaštite, kao i povjerenika civilne zaštite u provođenju odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja; angažiranje odgovarajućih pravnih lica u zaštiti i spašavanju; sklanjanje ljudi i materijalnih dobara; neposredno provođenje drugih mjera u zaštiti i spašavanju; poduzimanje drugih aktivnosti i mjera na sprečavanju širenja djelovanja nastalih posljedica od prirodne i druge nesreće, odnosno ratnih djelovanja i njihovih posljedica.

Član 45.

Mjere i postupci za ublažavanje i otklanjanje posljedica nastalih od prirodne i druge nesreće obuhvataju sljedeće: angažiranje stručnih ekipa zdravstvene, veterinarske, komunalne i drugih službi iz člana 32. ovog zakona i odgovarajućih jedinica civilne zaštite za provođenje asanacije; stvaranje uvjeta za normaliziranje života ljudi i rada na ugroženom području; prikupljanje podataka i utvrđivanje obima posljedica nastalih od djelovanja prirodne i druge nesreće; organiziranje prikupljanja i raspodjele pomoći nastradalom stanovništvu; provođenje zdravstvenih, veterinarskih i higijensko-epidemioloških mjera zaštite i provođenje drugih aktivnosti i mjera kojima se ublažavaju ili otklanjaju neposredne posljedice izazvane prirodnom ili drugom nesrećom.

Član 46.

Mjere i postupci zaštite i spašavanja iz čl. 43. do 45. ovog zakona utvrđuju se planovima zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.

Planovi zaštite i spašavanja moraju biti međusobno usklađeni i to: planovi zaštite pravnih lica s planom zaštite općine, planovi zaštite općina s planom zaštite kantona, a planovi zaštite kantona s Planom zaštite od prirodnih i drugih nesreća Federacije. Ovi planovi usklađuju se samo u pitanjima u kojima se određuju zadaci za određene nosioce civilne zaštite.

Planovi zaštite i spašavanja mogu biti jedinstveni, skupni prema srodnosti ili pojedinačni za pojedine vrste prirodnih i drugih nesreća.

Član 47.

Sva pravna lica koja su vlasnici poslovnih objekata i stambenih zgrada odgovorni su za provođenje propisanih mjera zaštite i spašavanja i moraju nabaviti i držati u funkcionalnom stanju potrebna sredstva i opremu za zaštitu i spašavanje, te službi civilne zaštite općine i povjereniku civilne zaštite davati podatke o objektima i korisnicima i stanju sredstava i opreme namijenjene za potrebe civilne zaštite.

Ako vlasnik iz stava 1. ovog člana izda u zakup poslovni objekat ili stambenu zgradu dužan je u ugovoru o zakupu utvrditi način nabavke i namjenskog korištenja sredstava i opreme iz stava 1. ovog člana.

Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave, donosi propis kojim se utvrđuje vrsta i količina sredstava za ličnu i kolektivnu zaštitu građana, odnosno zaposlenika pravnog lica ili drugog poslodavca, te rokove za njihovu nabavku.

Član 48.

U zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od opasnosti i posljedica prirodnih i drugih nesreća provode se sljedeće aktivnosti i mjere u zaštiti i spašavanju:

- 1) sklanjanje ljudi i materijalnih dobara;
- 2) evakuacija;
- 3) zbrinjavanje ugroženih i stradalih;
- 4) zamračivanje;
- 5) zaštita i spašavanje od radioloških, hemijskih i bioloških sredstava;
- 6) zaštita i spašavanje od rušenja;
- 7) zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom;
- 8) zaštita i spašavanje od požara;
- 9) zaštita od neeksplozivnih ubojnih sredstava;
- 10) prva medicinska pomoć;
- 11) zaštita i spašavanje životinja i namirnica životinjskog porijekla;
- 12) asanacija terena;

13) zaštita okoliša;

14) zaštita i spašavanje u rudnicima;

15) zaštita bilja i biljnih proizvoda.

Osim provođenja aktivnosti i mjera iz stava 1. ovog člana, ako za to postoji potreba, mogu se planirati, pripremati, organizirati i provoditi i druge aktivnosti i mjere u zaštiti i spašavanju.

Za provođenje pojedinih mjera zaštite i spašavanja direktor Federalne uprave može donositi posebna uputstva.

1) Sklanjanje ljudi i materijalnih dobara

Član 49.

Sklanjanje ljudi i materijalnih dobara obuhvata: planiranje i izgradnju skloništa, drugih zaštitnih objekata, kao i zaklona pogodnih za zaštitu i sklanjanje, njihovo održavanje i organiziranje korištenja za zaštitu ljudi i materijalnih dobara od zračnih opasnosti, raketnih, topovskih, minobacačkih i drugih napada, od upotrebe radioloških, hemijskih i bioloških sredstava i od opasnosti od velikih tehnoloških nesreća.

Pod materijalnim dobrima koja podliježu obavezi sklanjanja smatraju se materijalna i druga dobra koja služe za podmirenje životnih potreba građana, kao i druga materijalna i kulturna dobra i sredstva izuzetne naučne, historijske, kulturne i umjetničke vrijednosti pogodna za prenošenje i sklanjanje.

Član 50.

Pod skloništem, u smislu stava 1. člana 49. ovog zakona, podrazumijeva se dvonamjenski ili poseban objekat za zaštitu ljudi i materijalnih dobara koji pruža zaštitu od zračnog natpripiska, požara i kontaminacije.

Kao zaštitni objekti mogu se koristiti: podrumske i druge prostorije u stambenim i drugim zgradama prilagođene za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara, napušteni tuneli, pećine i drugi prirodni i vještački objekti i izrađeni zakloni.

Za sklanjanje ljudi na javnim mjestima koristi se javna skloništa koja kao investitor izgrađuje kanton. Javna skloništa izgrađuju se, po pravilu, u gradovima i drugim većim naseljima, na mjestima gdje se okuplja veći broj građana.

Zakloni se, po pravilu, pripremaju u ratnim uvjetima, a izgrađuju ih građani i pravna lica za zaštitu od ruševina. Zakloni se izgrađuju vlastitim sredstvima.

Prilagodavanje zaštitnih objekata iz stava 2. ovog člana obaveza je općine.

Prostornim i urbanističkim planovima obavezno se uređuju i pitanja izgradnje novih i prilagodavanje postojećih skloništa i drugih zaštitnih objekata za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara.

Član 51.

U pogledu otpornosti na djelovanje prirodnih i drugih nesreća skloništa mogu biti skloništa osnovne i dopunske zaštite.

Član 52.

Skloništa osnovne zaštite grade se u gradovima i drugim ugroženim većim naseljima, u objektima namijenjenim zdravstvenim ustanovama, obdaništima, osnovnim, srednjim i visokoškolskim ustanovama, hotelima, ustanovama za zaštitu dobara kulturno-historijskog naslijeđa, javnim telekomunikacijama, Federalnoj televiziji i radiju, objektima željezničkog i zračnog prometa i u značajnijim energetske i industrijskim objektima u kojima će se obavljati djelatnost od posebnog značaja za odbranu i zaštitu.

Skloništa iz stava 1. ovog člana dužni su da grade investitori vlastitim sredstvima, a njihovo održavanje vrše vlasnici, odnosno korisnici tih objekata vlastitim sredstvima.

U drugim objektima koji nisu obuhvaćeni u stavu 1. ovog člana, u gradovima i drugim ugroženim naseljima, umjesto skloništa, obavezno se vrši ojačanje objekta, odnosno prve ploče, tako da prva ploča objekta može izdržati urušavanje objekta. U ove objekte spada i individualna stambena izgradnja građana.

Pod skloništem dopunske zaštite podrazumijevaju se objekti iz člana 50. stav 2. ovog zakona.

Federalno ministarstvo prostornog uređenja i okoliša, u saradnji sa Federalnom upravom, propisuje uvjete za izgradnju objekata iz stava 3. ovog člana.

Član 53.

Investitori objekata iz stava 1. člana 52. ovog zakona mogu biti oslobođeni obaveze izgradnje skloništa u sljedećim slučajevima:

- 1) ako izgradnja skloništa nije moguća zbog prirodnih karakteristika zemljišta na kojem se gradi stambena zgrada ili poslovni objekat (podvodnost, klizište i dr.);
- 2) ako u blizini stambene zgrade ili poslovnog objekta koji se gradi postoje prirodni ili izgrađeni objekti pogodni za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara, a mogu se prilagoditi za sklanjanje;
- 3) ako kapacitet već izgrađenih skloništa na određenom lokalitetu osigurava potrebe sklanjanja ljudi i materijalnih dobara i za stambene zgrade ili poslovne objekte koji se planiraju graditi na tom lokalitetu;
- 4) ako je objekat građen u skladu sa uvjetima koji su predviđeni u propisu iz stava 5. člana 52. ovog zakona.

Rješenje o oslobađanju investitora od obaveze izgradnje skloništa donosi organ uprave nadležan za poslove prostornog uređenja. To rješenje donosi se prije izdavanja urbanističke suglasnosti.

Član 54.

Investitor koji bude oslobođen obaveze izgradnje skloništa ili koji nije izgradio sklonište u skladu sa rješenjem o dozvoli gradnje, obavezan je platiti naknadu za izgradnju skloništa u iznosu od 1% od ukupne vrijednosti građevinskog dijela objekta i unutrašnjih instalacija.

U vrijednost građevinskog dijela objekta ne uračunava se oprema i namještaj, kao ni troškovi za uređenje građevinskog zemljišta koje služi za redovnu upotrebu objekta, privremeni objekti izvođača koji su služili prilikom izgradnje i svi drugi uređaji i oprema koji ne čine sastavni dio stambene, odnosno poslovne zgrade.

Sredstva iz stava 1. ovog člana uplaćuju se na poseban račun kantonalne uprave civilne zaštite i služe isključivo za izgradnju i održavanje javnih skloništa.

Član 55.

Obracun naknade za izgradnju skloništa vrši se na predračunsku vrijednost stambenog, odnosno poslovnog objekta, utvrđenu po cijenama koje važe u vrijeme izdavanja rješenja.

Rješenje o visini naknade za izgradnju skloništa donosi organ nadležan za poslove prostornog uređenja.

Organ uprave nadležan za poslove prostornog uređenja ne može izdati odobrenje za gradnju prije nego se izvrši uplata naknade za izgradnju skloništa utvrđena rješenjem iz stava 2. ovog člana.

Član 56.

Obaveza plaćanja naknade za izgradnju skloništa postoji i u slučajevima kada se u postojećim stambenim i poslovnim objektima vrši dogradnja i nadzidičavanje, ovisno od obima dogradnje i nadzidičavanja.

Obaveza plaćanja naknade za izgradnju skloništa iz člana 54. stav 1. ovog zakona, ne odnosi se na obnovu i opravku ratom ili prirodnim ili drugim nesrećama uništenih i oštećenih stambenih i poslovnih objekata, ukoliko su ti objekti u vrijeme izgradnje izgrađeni uz dozvolu nadležnog organa.

Član 57.

Obaveza izgradnje skloništa, odnosno plaćanja naknade za izgradnju skloništa, postoji i u slučajevima izgradnje vojnih objekata u kojima su smješteni stacionari, telekomunikacijski uređaji i sjedišta operativnih zapovjedništava.

Za ostale objekte koji služe isključivo potrebama odbrane ne postoji obaveza izgradnje skloništa, niti obaveza plaćanja naknade za izgradnju skloništa.

Član 58.

Obaveza izgradnje skloništa, kao i obaveza uplate naknade za izgradnju skloništa ne postoji kada je u pitanju izgradnja privremenih objekata, privrednih objekata (štala, silosa, peradarnika i drugih objekata namijenjenih za smještaj sitne i krupne stoke i poljoprivrednih proizvođača) i individualnih stambenih objekata na selu i garaža.

Član 59.

Skloništa se, po pravilu, grade kao dvonamjenski objekti koji se pored zaštite ljudi i materijalnih dobara mogu koristiti za druge potrebe u miru.

Vlasnici i korisnici skloništa moraju skloništa stalno održavati u ispravnom i funkcionalnom stanju, tako da uvijek odgovaraju namjeni sklanjanja ljudi i materijalnih dobara.

U slučaju opasnosti, na zahtjev nadležnog štaba civilne zaštite, skloništa se moraju odmah staviti na raspolaganje za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara, kojima su ta skloništa i namijenjena.

Član 60.

Kantoni mogu javna skloništa, u miru, davati na korištenje građanima, organima uprave i drugim organima vlasti i pravnim licima, u skladu sa propisima o zakupu poslovnih prostorija i pod sljedećim uvjetima:

- 1) da se ne vrše adaptacije koje bi uticale ili bi mogle uticati na promjenu njihove osnovne namjene i smanjenje zaštitne moći, kao i za namjene drugih prostorija u zgradi;
- 2) da se ne koriste u svrhe kojim bi se pogoršali higijensko-tehnički uvjeti skloništa;
- 3) da se u skloništu ne čuvaju radioaktivne, zapaljive ili druge opasne materije štetne po život i zdravlje ljudi ili zagađenje okoliša;
- 4) da se korištenjem skloništa ne narušava kućni red;
- 5) da se u slučaju neposredne ratne opasnosti ili rata moraju odmah, a najkasnije u roku od 24 sata isprazniti i osposobiti za sklanjanje ljudi i materijalnih dobara.

Ako korisnik skloništa kasni u plaćanju ugovorene zakupnine duže od 30 dana, dužan je na zahtjev nadležne uprave civilne zaštite kantona, kojoj sklonište pripada, odmah, a najkasnije u roku od tri dana od podnesenog zahtjeva isprazniti sklonište i predati toj upravi.

Ugovor o zakupu skloništa zaključen suprotno uvjetima iz stava 1. ovog člana je ništavan.

Član 61.

Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave i Federalnog ministarstva prostornog uređenja i okoliša, propisat će mjerila i kriterije o načinu izgradnje skloništa i tehničke normative za kontrolu ispravnosti skloništa.

Član 62.

Kantoni i općine donose svoje dugoročne programe i godišnje planove izgradnje i održavanja javnih skloništa, odnosno prilagođavanja drugih zaštitnih objekata za sklanjanje na svom području.

Sredstva ostvarena od naknada za skloništa izdata u zakup, u skladu sa članom 60. ovog zakona, kanton može koristiti isključivo za finansiranje izgradnje novih i održavanje izgrađenih skloništa.

Kantoni su dužni finansijski pomagati općine u ostvarivanju programa i planova općina za prilagođavanje i održavanje drugih zaštitnih objekata koji su u nadležnosti općina.

2) Evakuacija

Član 63.

Evakuacija je mjera zaštite i spašavanja koja predstavlja plansko, organizirano i privremeno premještanje stanovništva i materijalnih dobara iz područja za koja se procjenjuje da mogu biti zahvaćena prirodnim i drugim nesrećama, odnosno iz područja zahvaćenih prirodnim i drugim nesrećama, na neugrožena ili manje ugrožena područja te, susjedne ili druge općine, pod uvjetom da drugim mjerama zaštite i spašavanja nije moguće zaštititi ljude i materijalna dobra.

Evakuacija, u smislu stava 1. ovog člana, provodi se s ciljem da se izbjegne ili umanju masovno stradanje stanovništva i uništenje materijalnih dobara ili da se Vojsci Federacije u ratu osiguraju uvjeti za efikasno izvođenje borbenih djelovanja.

Član 64.

Ovisno od stepena ugroženosti određenog područja, evakuacija može biti po obimu potpuna ili djelomična, a po vremenu izvođenja pravovremena ili naknadna.

Potpuna evakuacija obuhvata evakuaciju cjelokupnog stanovništva s područja koje može biti zahvaćeno ili je zahvaćeno prirodnim i drugim nesrećama ili u slučaju opasnosti od rušenja ili prelijevanja visokih brana na akumulacijama.

Djelomična evakuacija obuhvata evakuaciju samo određenih kategorija stanovništva kao što su:

- 1) teško ranjeni i bolesni;
- 2) invalidi preko 60% invalidnosti;
- 3) stari i iznemogli građani;
- 4) trudnice;
- 5) majke s djecom do sedam, odnosno dvoje i više djece do deset godina života;
- 6) djeca i učenici osnovnih škola;
- 7) druga lica za koja se ocijeni da nemaju uvjeta za život i efikasnu zaštitu na ugroženom području.

Odluku o kategorijama stanovništva koje se evakuše donosi štab iz stava 1. člana 65. ovog zakona koji naređuje evakuaciju.

Pravovremena evakuacija podrazumijeva potpunu ili djelomičnu evakuaciju koja se izvodi prije početka ili nastanka prirodne i druge nesreće.

Naknadna evakuacija podrazumijeva potpunu ili djelomičnu evakuaciju koja se izvodi po nastanku prirodne ili druge nesreće ili njenom prestanku.

Član 65.

Evakuaciju stanovništva i materijalnih dobara naređuje štab civilne zaštite općine - ako se radi o evakuaciji s jednog na drugo područje općine, štab civilne zaštite kantona - ako se radi o evakuaciji s jedne ili više općina na drugu ili više općina na području kantona, odnosno Federalni štab - ako se radi o evakuaciji s područja jednog ili više kantona na područje drugog ili više kantona na teritoriju Federacije.

U ratu, kada su u pitanju interesi vođenja borbenih djelovanja, evakuaciju može narediti i nadležna komanda Vojske Federacije o čemu odmah obavještava nadležni štab civilne zaštite.

Član 66.

Provođenje evakuacije vrši štab civilne zaštite općine koja planira evakuaciju i štab civilne zaštite općine koja vrši prihvata evakuisanog stanovništva. Plan evakuacije i plan prihvata evakuisanog stanovništva i materijalnih dobara obavezno se međusobno usklađuju.

Pored štaba civilne zaštite u izvršavanju evakuacije učestvuju i službe za upravu općine nadležne za prostorno planiranje i urbanizam, promet, zdravstvo i socijalnu zaštitu, snabdijevanje, stambeno-komunalne poslove, obrazovanje i druge službe.

Pri provođenju evakuacije ostvaruje se suradnja sa policijom, humanitarnim organizacijama i privrednim društvima koja mogu pomoći u efikasnom izvršavanju evakuacije i nadležnom komandom Vojske Federacije.

Evakuaciju materijalnih dobara planiraju i provode nosioci zaštite i spašavanja koji raspolažu tim dobrima.

3) Zbrinjavanje ugroženih i stradalih

Član 67.

Radi zbrinjavanja ugroženog i stradalog stanovništva od prirodnih i drugih nesreća, te prognanika i izbjeglica u slučaju ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti, preduzimaju se hitne aktivnosti i mjere za smještaj, ishranu i osiguranje drugih prijeko potrebnih uvjeta za život ugroženih, stradalih, prognanih i izbjeglih ljudi.

Član 68.

Štabovi i povjerenici civilne zaštite neposredno rukovode postupcima zbrinjavanja, privremeno, dok se ne stvore uvjeti u kojima će daljnju brigu o zbrinjavanju moći preuzeti nadležne službe za upravu općine ili dok se odlukom vlade kantona za to ne formiraju posebne službe.

Pripremu i provođenje zbrinjavanja ugroženih i stradalih vrše štabovi civilne zaštite koji planiraju, u skladu sa sopstvenim procjenama ugroženosti, prihvata i smještaj evakuisanog stanovništva i štabovi civilne zaštite koji planiraju evakuaciju ili izmještanje stanovništva s ugroženog područja, u skladu sa stavom 1. člana 66. ovog zakona.

U ostvarivanju zadataka zbrinjavanja ugroženih i stradalih građana, pomoć i suradnju pružaju humanitarne organizacije i građani.

Član 69.

Troškovi zbrinjavanja ugroženih, stradalih, prognanih i izbjeglih lica podmiruju se iz budžeta općina i kantona na čijem području je organizirano zbrinjavanje i iz budžeta Federacije, iz sredstava solidarne i humanitarne pomoći i inozemnih donacija.

Član 70.

Vlasnici i korisnici objekata i prostorija u javnoj upotrebi (domovi, škole, hoteli i dr.), koji su pogodni za smještaj, dužni su primiti na privremeni smještaj građane i materijalna dobra s ugroženih područja, ako to naredi nadležni štab civilne zaštite koji rukovodi akcijama zaštite i spašavanja na određenom području.

4) Zamračivanje

Član 71.

U ratu, a prema potrebi i u slučaju neposredne ratne opasnosti, kada prijete opasnosti od zračnih i drugih djelovanja tokom noći, provodi se zamračivanje naseljenih mjesta, privrednih i drugih objekata, te prometnih vozila, u skladu sa procjenom opasnosti od zračnih i drugih napada.

Zamračivanje može biti potpuno ili djelomično.

Pravna lica i građani, vlasnici ili korisnici objekata tokom trajanja zamračivanja obavezni su provoditi naredene mjere i postupke zamračivanja.

Pravna lica koja su odgovorna za javnu rasvjetu, organiziraju i provode zamračivanje javnih mjesta, ulica i objekata.

Naredbu o provođenju mjera zamračivanja na području općine donosi općinski štab civilne zaštite kojom se propisuje i način provođenja zamračivanja.

5) Radiološka, hemijska i biološka zaštita

Član 72.

Radiološka, hemijska i biološka zaštita (u daljem tekstu: RHB zaštita) obuhvata mjere i postupke koji se organiziraju i provode radi sprečavanja, ublažavanja i otklanjanja posljedica od RHB djelovanja na stanovništvo, životinjski i biljni svijet i materijalna dobra u ratu, kao i ublažavanje i otklanjanje posljedica tehnoloških havarija i drugih akcidenata od RHB agenasa u miru.

Član 73.

RHB zaštita obuhvata: RHB kontrolu, RHB zaštitu (ličnu i kolektivnu) i RHB dekontaminaciju.

RHB kontrola se ostvaruje: RHB izvidanjem, dozimetrijskom kontrolom i laboratorijskim poslovima.

Član 74.

Lična zaštita obuhvata mjere i postupke koje je dužan provoditi svaki građanin radi lične samozaštite koja se ostvaruje upotrebom sredstava iz člana 75. stav 2. ovog zakona.

Kolektivna zaštita stanovništva predstavlja osnovu zaštite u urbanoj sredini i pravnim licima kojom se osigurava kolektivna zaštita ljudi i materijalnih dobara od posljedica RHB djelovanja.

RHB dekontaminacija je mjera kojom se otklanjaju i neutralizuju posljedice i normalizira život poslije upotrebe RHB sredstava.

Član 75.

Radi osiguranja uvjeta za zaštitu od posljedica upotrebe RHB sredstava koriste se odgovarajuća sredstva za ličnu RHB zaštitu.

U obavezna sredstva za ličnu RHB zaštitu spadaju zaštitna maska, zaštitni ogrtač i prvi zavoj.

Član 76.

Kolektivnom RHB zaštitom potrebno je osigurati zaštitu od RHB kontaminacije i zaštitu od radioaktivnog zračenja.

Radi osiguranja uvjeta za zaštitu ljudi i materijalnih dobara od RHB kontaminacije i radioaktivnog zračenja sredstva za kolektivnu zaštitu osiguravaju se u skloništima, a osiguravaju ih:

- 1) kantoni - za javna skloništa;
- 2) pravna lica - za svoje zaposlenike;

- 3) vlasnici i drugi korisnici poslovnih prostora - za svoje zaposlenike;
- 4) vlasnici stambenih objekata - za svoje potrebe.

6) Zaštita i spašavanje od rušenja

Član 77.

Radi zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara iz ruševina koje mogu nastati uslijed potresa, odrona, klizanja tla, bujičnih voda ili drugih prirodnih i drugih nesreća, kao i s visokih i nepristupačnih objekata, organiziraju se i provode odgovarajuće aktivnosti i mjere zaštite i spašavanja od rušenja koje obuhvataju: mjere, radnje i postupke na izvidanju ruševina i pronalaženju lica zatrpanih u ruševinama; osiguranje oštećenih i pomjerenih dijelova konstrukcija zgrada i objekata radi sprječavanja zarušavanja, odnosno naknadnog rušenja; spašavanje zatrpanih, odnosno njihovo izvlačenje izvan zona rušenja i poduzimanje mjera zdravstvenog i drugih oblika zbrinjavanja, kao i izvlačenje materijalnih dobara; spašavanje stanovništva i materijalnih dobara s visokih zgrada i objekata i druge mjere zaštite kojima se doprinosi zaštiti i spašavanju iz ruševina.

Zaštita i spašavanje od rušenja obavezno se planira i provodi, kao preventivna mjera, u postupku donošenja i ostvarivanja prostornih i urbanističkih planova i na način što se predviđaju građevinsko-tehničke i druge potrebne mjere u izgradnji objekata kojima se može uticati na sprječavanje, odnosno smanjenje štetnih uticaja prirodnih i drugih nesreća na mogućnost rušenja.

Projekti za izgradnju skloništa, objekata i uređaja namijenjenih javnom prometu i skladištenju, proizvodnji i upotrebi opasnih tvari, nafte i naftnih derivata i zapaljivih plinova moraju sadržavati mjere i postupke za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća.

Član 78.

Zaštitu i spašavanje iz ruševina provode: građani u okviru samozaštite; građevinska, komunalna, rudarska, transportna i druga privredna društva, vatrogasne jedinice, kao i druga pravna lica koja raspolažu odgovarajućim materijalno-tehničkim sredstvima, opremom, znanjem i radnom snagom; jedinice civilne zaštite, kao i jedinice radne obveze i gorske službe spašavanja; nadležni kantonalni i općinski organi, kao i drugi učesnici zaštite i spašavanja koji se angažiraju u skladu sa planom zaštite i spašavanja.

7) Zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom

Član 79.

Zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom je mjera koja sadrži provedbu zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara u područjima oko rijeka, jezera i na moru koja mogu biti ugrožena poplavama koje mogu nastati oštećenjima ili rušenjem visokih brana, nasipa ili drugih vodozaštitnih objekata, kao i od opasnosti od bujičnih i podzemnih voda.

Član 80.

Zaštita i spašavanje na vodi i pod vodom obuhvata: izgradnju, održavanje i saniranje oštećenih objekata za zaštitu od poplava; osmatranje i izvidanje stanja vodotoka, objekata i terena; planiranje i provođenje evakuacije stanovništva i materijalnih dobara iz ugroženih područja; planiranje i osiguranje prevoženja i prijelaza preko rijeka, jezera i na moru; ispumpavanje vode iz poplavljenih objekata i izvlačenje utopljenika i materijalnih dobara iz rijeka, jezera i mora; snabdijevanje poplavom ugroženog stanovništva potrebnim namirnicama i drugim sredstvima radi preživljavanja i učešće na saniranju posljedica izazvanih poplavama.

Vlasnici kupališta, plaža i sličnih objekata u pružanju usluga dužni su, o svom trošku, osigurati i odgovarajuće spasilačke službe za spašavanje kupaca-utopljenika.

Član 81.

Organi uprave kantona nadležni za vodoprivredu i privredna društva u oblasti vodoprivrede odgovorni su za otkrivanje i utvrđivanje opasnosti i organiziranja provođenja zaštite i spašavanja od poplava izazvanih oštećenjem ili rušenjem visokih

brana, nasipa ili drugih vodozaštitnih objekata, te opasnosti od bujičnih i podzemnih voda koje uzrokuju poplave.

U planovima odbrane od poplava koji se donose po posebnom zakonu, utvrđuju se mjere i postupci predviđeni u čl. 79. do 81. ovog zakona.

Član 82.

Zaštitu i spašavanje na vodi i pod vodom provode: građani u okviru samozaštite, pravna lica čija je to osnovna djelatnost ili je ta djelatnost vezana uz more, rijeke i jezera, kao i sportska i druga udruženja koja se bave sportom na vodi ili pod vodom i službe zaštite i spašavanja koje su opremljene i osposobljene za ovu vrstu zaštite i spašavanja, jedinice civilne zaštite za zaštitu i spašavanje na vodi i pod vodom, te organi uprave i službe za upravu općina nadležne za vodoprivredu.

8) Zaštita i spašavanje od požara

Član 83.

Zaštita i spašavanje od požara obuhvata: pripremu i provođenje preventivnih mjera u svim sredinama, objektima, mjestima i prostorima gdje postoji mogućnost nastanka požara; organiziranje i pripremanje snaga za gašenje požara; organiziranje osmatranja i uzbunjivanja o pojavama požara; gašenje i lokaliziranje požara i spašavanje ljudi i materijalnih dobara iz objekata i područja ugroženih požarom.

Zaštita i spašavanje od požara iz stava 1. ovog člana, organizira se i provodi kao lična i uzajamna zaštita.

Organi uprave i druge institucije koje se bave zaštitom od požara kao svojom glavnom djelatnošću, a posebno profesionalne i dobrovoljne vatrogasne jedinice, kao i drugi oblici vatrogasnog organiziranja, dužni su djelovati u skladu sa ovim zakonom i naredbama nadležnih štabova civilne zaštite.

Član 84.

Godišnje planove aktivnosti na pripremi i provođenju mjera zaštite od šumskih i drugih požara na otvorenom prostoru koji mogu poprimiti razmjere prirodnih i drugih nesreća donose nadležni organi određeni posebnim zakonom.

Pitanja koja se odnose na upravne, organizacijske, tehničke, obrazovne, propagandne i druge mjere i postupke, a koji se poduzimaju u cilju sprječavanja izbijanja i širenja požara, njihovog otkrivanja i gašenja i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od opasnosti od požara, te osnivanje i djelovanje vatrogasnih društava, uređuju se posebnim zakonom.

Član 85.

Zaštita i spašavanje od požara organizira se i provodi u okviru stambenih i poslovnih objekata.

Profesionalne i dobrovoljne vatrogasne jedinice, kao i drugi oblici vatrogasnog organiziranja, dužni su planirati, pripremati i provoditi zaštitu od požara, te djelovati u skladu sa propisima o zaštiti od požara i vatrogastvu.

9) Zaštita od neeksplozivnih ubojnih sredstava

Član 86.

Zaštita od neeksplozivnih ubojnih sredstava (u daljem tekstu: NUS-a) je mjera koja se sastoji u pronalaženju, otkrivanju, obilježavanju, iskopavanju, prenošenju, utovaru, prevoženju, istovaru, privremenom skladištenju, dezaktiviranju i uništavanju NUS-a na svim područjima na kojima se nalaze ta sredstva.

Izuzetno od odredaba stava 1. ovog člana, izvidanje i obilježavanje mina u minskim poljima se posebno organizira i vrši u nadležnosti ureda Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini, suglasno Zakonu o deminiranju u Bosni i Hercegovini.

Mjere zaštite od NUS-a iz stava 1. ovog člana ne odnose se na sljedeća sredstva:

- 1) neeksplozivne diverzantsko-terorističke naprave koje su predmet krivičnog djela ili prekršaja i spadaju u isključivu nadležnost organa unutrašnjih poslova;
- 2) potrebe Vojske Federacije u postupku uklanjanja i uništavanja upotrijebljenih, a neeksplozivnih ubojnih sredstava za vrijeme i poslije obuke i vježbi njenih pripadnika, kao i NUS-a kojem je istekao rok upotrebe ili je nepouzdan pa ga treba uništiti;

- 3) otpadne tvari u proizvodnji naoružanja i vojne opreme privrednih društava koja se bave tim poslom.

Član 87.

Građani i druga lica dužni su o otkrivenim NUS-a odmah obavijestiti najbliži centar za osmatranje i uzbunjivanje ili najbližu policijsku upravu ili službu civilne zaštite općine, a nekim vidljivim znakom obilježiti mjesto gdje se nalazi NUS i, po mogućnosti, to mjesto osigurati dok ne dođu ovlaštena lica.

Član 88.

Poslove iz stava 1. člana 86. ovog zakona organizira Federalna uprava i uprave civilne zaštite kantona, preko posebno organiziranih timova za uništavanje NUS-a, kao i fizička i pravna lica koja dobiju ovlaštenje za obavljanje tih poslova, kao i specijalizirane jedinice civilne zaštite i Vojska Federacije, u skladu sa propisima kojim su uređena ta pitanja.

Član 89.

Timovi i jedinice iz stava 1. člana 88. ovog zakona poslove NUS-a vrše na način i pod uvjetima koji su utvrđeni međunarodnim standardima za humanitarne operacije razminiranja, objavljenih pod pokroviteljstvom Ujedinjenih naroda, Standardima kvalitete u operacijama uklanjanja mina donesenim od Komisije za deminiranje Bosne i Hercegovine i Standardne operativne procedure uklanjanja i uništavanja NUS-a koje donosi Federalna uprava.

Lica koja obavljaju poslove iz stava 1. člana 86. ovog zakona trebaju ispunjavati uvjete utvrđene Pravilnikom o stručnoj spremi, načinu stručnog osposobljavanja i drugim uvjetima za lica koja mogu vršiti uništavanje neeksplozivnih ubojnih sredstava, načinu osiguranja, prijevoza, uskladištenja i uništavanja tih sredstava, kojeg donosi direktor Federalne uprave, uz suglasnost Komisije za deminiranje Bosne i Hercegovine.

10) Prva medicinska pomoć

Član 90.

Prva medicinska pomoć je mjera zaštite i spašavanja koja obuhvata: preventivnu zaštitu koju čine protivepidemijske i higijenske mjere zaštite stanovništva, operativnu zaštitu koja se sastoji od pružanja prve pomoći standardnim i priručnim sredstvima na licu mjesta, medicinske trijaže ranjenih, povrijeđenih i oboljelih ljudi, sanitetske evakuacije i transporta do najbliže zdravstvene ustanove radi pružanja opće medicinske pomoći ili do odgovarajuće specijalističke zdravstvene ustanove radi potpunog zdravstvenog zbrinjavanja.

Član 91.

Radi uspješnog provođenja prve medicinske pomoći, zdravstvene ustanove u općini dužne su, za potrebe stanovništva na području općine, osigurati odgovarajuće rezerve krvi i krvne plazme, te ostalih neophodnih lijekova i sanitetskog materijala.

Rezerve krvi i krvne plazme prikupljaju se od dobrovoljnih davalaca krvi, izvođenjem akcija dobrovoljnog darivanja krvi koje organiziraju i provode zdravstvene ustanove, organizacije Crvenog krsta i druge humanitarne organizacije u suradnji sa štabovima civilne zaštite.

Prvu medicinsku pomoć organiziraju i neposredno provode nadležne zdravstvene ustanove u suradnji sa štabovima civilne zaštite.

Federalno ministarstvo zdravstva donosi propise o načinu prikupljanja, čuvanja i korištenja rezervi krvi i krvne plazme, te obaveznih rezervi neophodnih lijekova i sanitetskog materijala.

11) Zaštita i spašavanje životinja i namirnica životinjskog porijekla

Član 92.

Zaštita i spašavanje životinja i namirnica životinjskog porijekla je mjera koja se sastoji u: sklanjanju i izmještanju; sprečavanju i lokaliziranju pojava parazitskih, zaraznih i uzgojnih bolesti; kontroli životinja, sirovina, proizvoda i otpadaka životinjskog porijekla; kontroli ispravnosti stočne hrane i vode; ukazivanju prve veterinarske pomoći oboljeloj i ranjenoj stoci; uklanjanju leševa životinja i drugog otpada animalnog porijekla i poduzimanjem drugih odgovarajućih mjera.

Član 93.

Zaštitu, spašavanje i zbrinjavanje ugroženih, stradalih, oboljelih i otrovanih životinja, kao i zaštitu i spašavanje namirnica životinjskog porijekla od opasnosti i posljedica prirodnih i drugih nesreća, organiziraju, usklađuju, a po potrebi neposredno i provode nadležni federalni i kantonalni organi uprave i općinske službe za upravu nadležni za poljoprivredu i stočarstvo, odnosno za veterinarsku zaštitu, u suradnji s nadležnim štabovima civilne zaštite.

U provođenju zaštite i spašavanja iz stava 1. ovog člana obavezno učestvuju privredna društva (poljoprivredna, proizvodna, prometna, trgovačka), službe zaštite i spašavanja koje su za to osposobljene, jedinice civilne zaštite, veterinarske službe Vojske Federacije, te druga pravna lica i građani vlasnici životinja i namirnica životinjskog porijekla.

12) Asanacija terena

Član 94.

Asanacija terena je mjera koja se sastoji od poduzimanja sanitarno-higijenskih i sanitarno-tehničkih mjera na terenu, u naselju i stambenim i drugim objektima u cilju sprečavanja širenja zaraze, epidemije i drugih štetnih posljedica po ljude i materijalna dobra, a obuhvata organiziranje i provođenje sljedećih radnji: uklanjanje, identifikaciju i pokop poginulih ljudi, uklanjanje leševa uginulih životinja, dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju objekata i terena i uklanjanje otpadnih i štetnih tvari koje ugrožavaju zdravlje i život ljudi i okoliša.

Član 95.

Asanaciju terena organiziraju i provode općine i kantoni na svome području i poduzimaju druge potrebne aktivnosti i mjere za ublažavanje i otklanjanje nastalih posljedica.

U otklanjanju posljedica i provođenju aktivnosti i mjera asanacije iz stava 1. ovog člana dužni su učestvovati pravna lica, zdravstvene i veterinarske ustanove, vatrogasne jedinice, jedinice civilne zaštite, te organi uprave i općinske službe za upravu koji su nadležni za poslove iz člana 94. ovog zakona.

13) Zaštita okoliša

Član 96.

Zaštita okoliša je mjera koja se sastoji u sprečavanju nastanka štetnih posljedica od uništavanja i zagađivanja okoliša i u otklanjanju posljedica nastalih uslijed:

- 1) tehničko-tehnoloških havarija u industriji, posebno hemijskoj, farmaceutskoj i petrohemijskoj, u prometu, kao i drugih nesreća i katastrofa čije posljedice mogu ugroziti okoliš, a naročito prirodne resurse;
- 2) ispuštanja toksičnih i štetnih hemijskih i drugih materija u okoliš iz industrijskih i termoelektroenergetskih postrojenja, motornih vozila i individualnih ložišta u domaćinstvima u količinama koje uzrokuju emisione koncentracije u vodi, zraku i tlu iznad maksimalno dozvoljenih vrijednosti;
- 3) odlaganja komunalnog, industrijsko-tehnološkog i drugog čvrstog i tečnog otpada;
- 4) djelovanja vremenskih nepogoda na okolicu (snježne padavine, poplave, suše, klizišta), kao i drugih prirodnih nepogoda.

Član 97.

Pravna lica iz oblasti proizvodnje i prometa hemijskih, toksičnih, eksplozivnih, bioloških, radioaktivnih i drugih opasnih tvari, te pravna lica koja prijevoze ili se koriste tim sredstvima, obavezni su planirati, organizirati, pripremati i provoditi aktivnosti i mjere na sprečavanju nastajanja štetnih posljedica po okoliš, poduzimanjem brzih aktivnosti i mjera u zaštiti i spašavanju u slučaju nesreća i otklanjanja posljedica nastalih od tehnoloških i ekoloških nesreća u zaštiti okoliša od nekontroliranog širenja opasnih tvari.

Član 98.

Pravna lica iz člana 97. ovog zakona obavezna su organizirati i osposobiti stručne ekipe i osigurati potrebnu opremu i sredstva za brze intervencije u zaštiti i spašavanju od opasnosti i posljedica od tehnološke ili ekološke nesreće u okviru svojih objekata, te na području općine ako se posljedice takve nesreće prošire na njenom području.

Pravna lica koja se bave proizvodnjom, preradom, prometom i upotrebom opasnih tvari dužna su predvidjeti i u slučaju neposredne ratne opasnosti osigurati pravovremeno sklanjanje i dislokaciju tih tvari u sigurne objekte i na, za to pogodne lokacije, odnosno na područja kojima ne prijete takva opasnost.

Član 99.

Vlada Federacije, na prijedlog Federalnog ministarstva zdravstva, donosi poseban plan zaštite i spašavanja od jonizirajućeg zračenja na teritoriji Federacije, u skladu sa posebnim zakonom.

14) Zaštita i spašavanje u rudnicima

Član 100.

Zaštita i spašavanje u rudnicima je mjera koja se sastoji od zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara u slučaju rudarskih nesreća uzrokovanih eksplozijom plinova ili ugljene prašine, jamskih požara i poplava, trovanjem otrovnim plinovima, klizanjem ili obrušavanjem zemljišta na površinskim i jamskim kopovima i drugih sličnih nesreća koje mogu ugroziti ljude i tehnička i druga sredstva u rudnicima.

Član 101.

Zaštita i spašavanje u rudnicima obuhvata: gradnju, održavanje i korištenje rudnika u skladu sa posebnim propisima, standardima i normativima iz oblasti rudarstva i nadzor nad njihovim provođenjem; uređenje jama, površinskih kopova, muljišta i drugih rudarskih objekata od značaja za zaštitu od poplava, požara, eksplozija i trovanja i dosljedno provođenje svih propisa o rudarstvu; spašavanje zatrpanih, povrijeđenih i zatrovanih zaposlenika; pružanje prve medicinske pomoći zatrovanim; pokop poginulih; raščišćavanje ruševina i sanaciju jama, površinskih kopova i drugih objekata u kojima je nastala nesreća; gašenje požara u jamama i na površinskim kopovima; sprečavanje istjecanja toksičnih i drugih opasnih tvari iz muljanih akumulacija i drugih rudarskih objekata i instalacija i druge mjere kojima se može doprinijeti saniranju posljedica izazvanih tim nesrećama.

Član 102.

Zaštitu i spašavanje u rudnicima provode: pravna lica i inspeksijske službe iz oblasti rudarstva, građevinarstva, vodoprivrede i druga pravna lica koja vrše planiranje, izgradnju i održavanje rudnika, postrojenja i objekata u rudarstvu; službe zaštite i spašavanja u rudnicima, kao i službe iz oblasti zdravstva, vatrogastva, građevinarstva i komunalne i druge službe zaštite i spašavanja; pravna lica opremljena i osposobljena za ovu vrstu zaštite i spašavanja i specijalizirane jedinice civilne zaštite (za zaštitu od požara, na vodi i pod vodom, za spašavanje s visina, prve medicinske pomoći, spašavanje iz ruševina i asanaciju terena) i organi uprave nadležni za rudarstvo.

15) Zaštita bilja i biljnih proizvoda

Član 103.

Zaštita i spašavanje bilja i biljnih proizvoda je mjera kojom se provodi zaštita i spašavanje bilja i biljnih proizvoda od radioaktivne, hemijske i biološke kontaminacije i svih drugih oblika zagađivanja, kao i zaraznih bolesti i štetočina.

Pod biljem i biljnim proizvodima, u smislu stava 1. ovog člana, podrazumijeva se: povrće, voće, žitarice, ljekovito, ukrasno, krmno, stočno i druge vrste bilja i zasada, šume i šumske kulture, biljne sirovine, sjeme i gotovi proizvodi od bilja koji se koriste za ishranu i liječenje.

Član 104.

Zaštita i spašavanje bilja i biljnih proizvoda obuhvata: izbor optimalnih sorti bilja i pravilan uzgoj; korištenje zaštitnih sredstava u skladu sa standardima i normativima iz oblasti poljoprivrede, industrijske proizvodnje hrane, lijekova i stočarstva; pravilno sušenje, silaža i skladištenje, čuvanje i transport sjemenskog bilja i gotovih proizvoda; zaštitu od požara, kao i druge mjere kojima se osigurava zaštita bilja i biljnih proizvoda od svih vrsta biljnih bolesti i štetočina i trovanja sirovina i gotovih proizvoda; prekrivanja bilja, sjemena, rasada, sirovina i gotovih proizvoda plastičnim folijama i drugim sličnim materijalima radi zaštite od kontaminacije; sklanjanje bilja i

biljnih proizvoda u za to namijenjena skloništa ili utrapljivanje; dekontaminacija, dezinfekcija, dezinskcija i deratizacija skladišta; sušenje, konzerviranje i prerada voća i povrća; ubiranje jestivog i ljekovitog bilja, krmnog, stočnog i drugih vrsta bilja i zasada u slučaju opasnosti od prirodnih i drugih nesreća.

Član 105.

Zaštitu bilja i biljnih proizvoda organiziraju i provode organi uprave i općinske službe za upravu koje su nadležni za poslove iz čl. 103. i 104. ovog zakona, te privredna društva iz oblasti poljoprivrede, šumarstva i snabdijevanja; poljoprivredna gazdinstva i individualni poljoprivredni proizvođači; druge stručne poljoprivredne institucije; uzgajivači bilja i proizvođači hrane; poljoprivredne službe zaštite i spašavanja i jedinice civilne zaštite (za zaštitu i spašavanje bilja i biljnih proizvoda, RHB zaštitu, asanaciju terena).

4. Štabovi civilne zaštite

Član 106.

Za rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja na teritoriji Federacije, odnosno području kantona i općine, te za obavljanje drugih poslova u zaštiti i spašavanju, u skladu sa zakonom i drugim propisima, osnivaju se štabovi civilne zaštite kao operativno-stručni organi. Te štabove osniva Federacija, kantoni i općine.

Štabovi civilne zaštite funkcioniraju u miru samo onda kada nadležni organ proglasi da je nastalo stanje prirodne i druge nesreće na određenom području, odnosno kada treba preventivno djelovati prije nastanka prirodne i druge nesreće, kao i za vrijeme vježbi civilne zaštite, a u ratu funkcioniraju stalno.

Član 107.

Štab civilne zaštite može se osnovati i u pravnim licima iz člana 32. ovog zakona u skladu sa njihovim procjenama ugroženosti, te u mjesnim zajednicama.

Ako se ne osnuje štab civilne zaštite po odredbama stava 1. ovog člana, pravna lica su dužna svojim općim aktom odrediti organ koji će rukovoditi akcijama zaštite i spašavanja u pravnom licu.

Ako je u istom objektu ili u više objekata na istom lokalitetu smješteno više pravnih lica, može se osnovati zajednički štab civilne zaštite o čemu sporazumno odlučuju nadležni organi tih pravnih lica.

Član 108.

U rukovođenju akcijama zaštite i spašavanja štabovi civilne zaštite iz čl. 106. i 107. ovog zakona vrše sljedeće poslove:

- 1) odlučuju o upotrebi snaga i sredstava civilne zaštite na zaštiti i spašavanju ugroženih i stradalih ljudi i materijalnih dobara i te snage raspoređuju na ona područja koja su ugrožena;
- 2) naređuju provođenje odgovarajućih mjera zaštite i spašavanja i određuju snage i sredstva koje će provoditi te mjere;
- 3) usmjeravaju, koordiniraju i rukovode akcijama zaštite i spašavanja svih učesnika angažiranih na zaštiti i spašavanju na svome području;
- 4) rješavaju sva pitanja koja se u toku provođenja aktivnosti na zaštiti i spašavanju pojave u vezi sa angažiranjem snaga i sredstava civilne zaštite i provođenja mjera zaštite i spašavanja i samozaštite građana.

Član 109.

Pored poslova iz člana 108. ovog zakona Federalni štab civilne zaštite (u daljem tekstu: Federalni štab) vrši i sljedeće poslove:

- 1) naređuje kontonalnim i općinskim štabovima civilne zaštite i službama zaštite i spašavanja, koje formira Vlada Federacije, poduzimanje mjera i aktivnosti na zaštiti i spašavanju;
- 2) naređuje angažiranje snaga i sredstava civilne zaštite s područja jednog kantona na ugroženo područje drugog kantona;
- 3) naređuje angažiranje snaga i sredstava civilne zaštite Federacije na pružanju pomoći Republici Srpskoj, u skladu sa Sporazumom o suradnji entiteta u ostvarivanju zadataka civilne zaštite;

- 4) po zahtjevu nadležnih državnih organa angažira snage i sredstva civilne zaštite Federacije u pomoći drugim državama na saniranju posljedica prirodnih i drugih nesreća.

Član 110.

Pored poslova iz člana 108. ovog zakona kantonalni štab civilne zaštite vrši i sljedeće poslove:

- 1) naređuje općinskim štabovima civilne zaštite, štabovima civilne zaštite pravnih lica u kojima su ti štabovi osnovani i službama zaštite i spašavanja koje formira vlada kantona da učestvuju u poduzimanju mjera i aktivnosti na zaštiti i spašavanju na određenom području;
- 2) naređuje angažiranje snaga i sredstava civilne zaštite s područja jedne općine na ugroženo područje druge općine na području kantona.

Član 111.

Rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja u organima uprave i drugim tijelima vlasti i pravnim licima vrše i to:

- 1) u organu uprave i drugim organima vlasti - rukovodilac organa uprave, odnosno drugog organa vlasti putem povjerenika civilne zaštite;
- 2) u pravnom licu - štab civilne zaštite ako je osnovan, odnosno direktor ili drugi organ određen općim aktom kada štab nije osnovan - putem povjerenika civilne zaštite;
- 3) u mjesnoj zajednici - štab civilne zaštite, a ako štab nije osnovan povjerenik civilne zaštite.

Član 112.

Direktor Federalne uprave propisat će način rada i rukovođenja štaba civilne zaštite, kao i organa iz člana 111. ovog zakona.

Član 113.

Federalni, kantonalni i općinski štabovi civilne zaštite sastoje se od: komandanta, načelnika i članova štaba.

Član 114.

Komandanta, načelnika i članove Federalnog štaba, postavlja i razrješava Vlada Federacije.

Zamjenik premijera Vlade Federacije, po položaju, jeste komandant Federalnog štaba, a direktor Federalne uprave, po položaju, jeste načelnik štaba, s tim da komandant štaba i načelnik štaba ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda.

Sekretar Crvenog krsta Federacije Bosne i Hercegovine je po funkciji član Federalnog štaba.

Za članove Federalnog štaba postavljaju se pomoćnici ministara i drugi rukovodni službenici iz federalnih ministarstava i drugih federalnih organa uprave i službenici Federalne uprave, u skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog štaba, kojega donosi Vlada Federacije na prijedlog Federalne uprave.

Član 115.

U uvjetima kada prirodna i druga nesreća zaprijeti ili nastane iznenada, a komandant nadležnog štaba civilne zaštite nije u mogućnosti izvršavati svoje dužnosti, načelnik štaba civilne zaštite ovlašten je da u ime komandanta poduzima sve potrebne mjere značajne za zaštitu i spašavanje dok komandant ne počne vršiti svoju funkciju.

O poduzetim mjerama i postupcima iz stava 1. ovog člana načelnik štaba civilne zaštite je dužan obavijestiti komandanta štaba civilne zaštite, odmah, kada komandant počne vršiti svoju funkciju.

Član 116.

Postavljanje, razrješavanje i popuna kantonalnih i općinskih štabova civilne zaštite vrši se analognom primjenom kriterija iz čl. 113. i 114. ovoga zakona, u skladu sa aktima o unutrašnjoj organizaciji štaba i kadrovskim mogućnostima kantona, odnosno općina.

Član 117.

Sastav i način popune štaba civilne zaštite u pravnim licima, u kojima se formiraju ovi štabovi, uređuje se općim aktom pravnog lica.

5. Povjerenici civilne zaštite

Član 118.

Povjerenici civilne zaštite (u daljem tekstu: povjerenik) određuju se u naselju, dijelu naselja, stambenim zgradama, selima i zaseocima (u daljem tekstu: naselja), u organima uprave i službama za upravu općine, drugim organima i ustanovama i pravnim licima u kojima se ne osniva štab civilne zaštite.

U organima uprave i drugim organima i ustanovama i službama za upravu, određuje se jedan povjerenik za svaki organ, odnosno svaku ustanovu, a ako je više organa, odnosno više ustanova smješteno u istoj zgradi može se odrediti jedan zajednički povjerenik za tu zgradu.

U većim pravnim licima može se odrediti više povjerenika, što se određuje prema vlastitoj procjeni pravnog lica, s tim što se u obzir uzima broj zaposlenika, unutrašnja organizacija pravnog lica, kao i drugi uvjeti bitni za određivanje broja povjerenika.

Član 119.

Povjerenike postavlja i razrješava:

- 1) u organima uprave i drugim organima vlasti i ustanovama - rukovodilac koji rukovodi organom uprave, odnosno ustanove, a kada je više organa smješteno u istoj zgradi - sporazumno rukovodioci koji rukovode tim organima, odnosno ustanovama;
- 2) u pravnom licu - direktor, odnosno drugi organ određen općim aktom pravnog lica;
- 3) u naselju i službama za upravu općine - općinski načelnik, na prijedlog službe civilne zaštite općine.

Član 120.

Povjerenici u organima uprave i drugim organima vlasti, ustanovama i pravnim licima vrše poslove koji se odnose na organiziranje i pripremanje mjera i aktivnosti na sudjelovanju službenika i zaposlenika na provođenju lične i kolektivne zaštite i mjera zaštite i spašavanja u zgradama i objektima za koje su zaduženi.

Povjerenici u naseljima vrše poslove koji se odnose na organiziranje i poduzimanje neposrednih mjera na učešću građana u provođenju samozaštite, kao i mjera zaštite i spašavanja koje su od značaja za samozaštitu i učestvuju u svim aktivnostima civilne zaštite koje se provode u akcijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara na određenom području, odnosno u objektima za koje su zaduženi.

Planom zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća vrši se određivanje broja povjerenika civilne zaštite, razrada njihovih poslova i zadataka u miru, za vrijeme prirodnih nepogoda i drugih nesreća, neposrednoj ratnoj opasnosti i ratu, u skladu sa propisima iz člana 121. ovog zakona.

Član 121.

Direktor Federalne uprave propisat će poslove i zadatke i način rada povjerenika civilne zaštite iz stava 1. člana 118. ovog zakona.

6. Službe zaštite i spašavanja

Član 122.

Službe zaštite i spašavanja, po pravilu, organiziraju se u pravnim licima iz člana 32. ovog zakona, čija je redovna djelatnost od neposrednog značaja za zaštitu i spašavanje.

Službe zaštite i spašavanja vrše poslove zaštite i spašavanja po pitanjima koja proizlaze iz osnovne djelatnosti pravnog lica. Te poslove služba ostvaruje provođenjem preventivnih i operativnih mjera zaštite i spašavanja.

Preventivne mjere zaštite i spašavanja službe zaštite i spašavanja ostvaruju provođenjem odgovarajućih mjera, postupaka i zadataka u okviru njihove redovne djelatnosti, a kojima se može uticati na sprečavanje nastanka određenih pojava i opasnosti koje mogu izazvati prirodnu ili drugu nesreću i čijim štetnim djelovanjem mogu biti ugroženi životi i zdravlje ljudi i materijalna dobra.

Operativne mjere zaštite i spašavanja službe zaštite i spašavanja ostvaruju izvršavanjem odgovarajućih mjera, postupaka i zadataka iz svog djelokruga, od momenta angažiranja na zaštitu i spašavanju do otklanjanja nastalih posljedica, odnosno do momenta kada se ocijeni da prestaje potreba za angažiranjem tih službi.

U službe iz stava 1. ovog člana, po pravilu, raspoređuju se zaposlenici pravnog lica u kojima se osnivaju te službe.

Član 123.

Pravna lica iz stava 1. člana 122. ovog zakona, koja ne organiziraju službe zaštite i spašavanja, u akcijama zaštite i spašavanja imaju prava, obaveze i odgovornosti službi zaštite i spašavanja.

Funkciju službe zaštite i spašavanja može imati cijelo pravno lice ili samo njihov dio čija je djelatnost od značaja za zaštitu i spašavanje.

Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave, određuje pravna lica i udruženja građana od kojih će se organizirati služba zaštite i spašavanja koja će djelovati na teritoriji Federacije, a vlada kantona, odnosno općinski načelnik određuje pravna lica i udruženja građana u kojima će se organizirati službe zaštite i spašavanja koje će djelovati na području kantona, odnosno općine.

Član 124.

U slučaju kada ne postoje uvjeti za organiziranje službi prema odredbama člana 122. stav 1. ovog zakona, Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave, može, u skladu sa procjenom ugroženosti, formirati samostalne službe zaštite i spašavanja koje će djelovati na teritoriji Federacije, a vlada kantona, odnosno općinski načelnik mogu organizirati te službe za potrebe kantona, odnosno općine.

Aktom iz stava 1. ovog člana utvrđuje se naziv, sjedište, zadaci, unutrašnja organizacija i način rukovođenja službom, broj ljudi koji se angažiraju u službu i način popune, te materijalno - tehnička i finansijska sredstva potrebna za rad tih službi.

Dvije ili više općina mogu organizirati zajedničku službu zaštite i spašavanja.

Član 125.

Pravna lica koja nisu obuhvaćena odredbama člana 32. ovog zakona, a opremljena su i osposobljena za vršenje određenih poslova zaštite i spašavanja, mogu se angažirati, u skladu sa planom zaštite od prirodnih i drugih nesreća, kao ispomoć na zadacima zaštite i spašavanja u uvjetima kada službe iz čl. 122. i 124. ovog zakona nisu u mogućnosti same, pravovremeno i potpuno izvršiti sve zadatke zaštite i spašavanja na kojima su angažirane.

Član 126.

Direktor Federalne uprave će svojim propisom bliže utvrditi poslove i zadatke i način rada službi iz čl. 122. i 124. ovog zakona.

7. Jedinice civilne zaštite

Član 127.

Jedinice civilne zaštite formiraju se, opremaju i osposobljavaju kao operativne snage radi neposrednog angažiranja na izvršavanju zadataka zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, kao i otklanjanja posljedica nastalih djelovanjem tih nesreća.

Jedinice civilne zaštite formiraju se kao jedinice opće i specijalizovane namjene.

Jedinice opće namjene, po pravilu, formiraju se na načelima teritorijalne popune.

Jedinice opće i specijalizirane namjene mogu se formirati kao timovi, odjeljenja i vodovi.

Član 128.

Vrste, veličina i broj jedinica civilne zaštite utvrđuju se na osnovu procjene ugroženosti po ljude i materijalna dobra koje mogu nastati od prirodnih i drugih nesreća, kao i ljudskih, materijalnih i drugih mogućnosti kojima raspolažu općine i pravna lica koja formiraju te jedinice.

Ako je u istom objektu smješteno više organa uprave, službi za upravu, ustanova i pravnih lica, mogu se formirati zajedničke jedinice opće namjene, o čemu sporazumno odlučuju nadležni organi tih organa i pravnih lica.

Član 129.

Jedinice opće namjene organiziraju se, opremaju i obučavaju za izvršavanje zadataka na pružanju podrške u provođenju mjera prve medicinske pomoći, za gašenje početnih i manjih požara, zaštiti od poplava, spašavanju ugroženih iz ruševina, izgradnji skloništa i zaklona, provođenju mjera RHB zaštite, evakuaciji i zbrinjavanju ugroženih i stradalih, transportu i snabdijevanju osnovnim sredstvima za ishranu, smještaj i zdravlje ugroženog stanovništva, te zaštitu životinja.

Jedinice opće namjene formiraju se u općinama, a mogu se formirati i u organima uprave, službama za upravu, ustanovama i pravnim licima. Te jedinice u općini formira općinski načelnik, a u organima uprave i ustanovama i pravnim licima rukovodioci tih organa, odnosno pravnih lica.

Član 130.

Jedinice civilne zaštite specijalizirane namjene formiraju kanton i općina, u skladu sa vlastitim procjenama i potrebama, po pravilu, kada snage i sredstva pravnih lica i službe zaštite i spašavanja, te jedinica civilne zaštite opće namjene nisu dovoljne za ostvarivanje efikasne zaštite i spašavanja na području kantona, odnosno općine.

Jedinice civilne zaštite specijalizirane namjene formiraju se, pripremaju, opremaju i obučavaju radi izvršavanja složenijih i istovrsnih zadataka zaštite i spašavanja, čiji pripadnici pri vršenju tih poslova moraju imati odgovarajuće stručno znanje i koristiti odgovarajuća tehnička sredstva i opremu.

Član 131.

O formiranju specijaliziranih jedinica u kantonu odlučuje vlada kantona na prijedlog uprave civilne zaštite kantona, odnosno u općini općinski načelnik, na prijedlog službe civilne zaštite općine.

Specijalizirane jedinice mogu se formirati za:

- 1) zaštitu od požara;
- 2) prvu medicinsku pomoć;
- 3) zaštitu i spašavanje od NUS-a;
- 4) RHB zaštitu;
- 5) zaštitu i spašavanje iz ruševina;
- 6) asanaciju terena.

Prema vlastitim procjenama mogu se formirati i druge specijalizirane jedinice.

Dvije ili više općina mogu organizirati zajedničke jedinice civilne zaštite opće i specijalizirane namjene.

Član 132.

Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave, organizira specijalizirane jedinice civilne zaštite Federacije koje obavljaju složenije poslove zaštite i spašavanja na cijelom teritoriju Federacije kada nisu dovoljne specijalizirane jedinice i druge snage civilne zaštite kantona.

Prema ukazanoj potrebi, na zahtjev nadležnih organa jedinice iz stava 1. ovog člana mogu se angažirati na pružanju pomoći Republici Srpskoj i Distriktu Brčko Bosne i Hercegovine, susjednim i drugim državama, a u skladu sa konvencijama i posebnim sporazumima o suradnji na zaštiti i spašavanju od prirodnih i drugih nesreća.

Član 133.

Direktor Federalne uprave svojim propisom utvrdit će poslove, zadatke i način rada jedinica iz člana 127. ovog zakona.

8. Rukovođenje i upotreba snaga i sredstava civilne zaštite

Član 134.

Kada nadležni organ proglasi da je na određenom području nastala prirodna ili druga nesreća, aktiviraju se štabovi civilne zaštite na tom području radi rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja.

Izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, štabovi civilne zaštite mogu se aktivirati i u slučaju kada prijeti neposredna opasnost od nastanka prirodne i druge nesreće. Aktiviranje štaba civilne zaštite u ovim situacijama vrši nadležna uprava civilne zaštite, odnosno služba zaštite i spašavanja općine, zavisno od područja koje je ugroženo.

Član 135.

U rukovođenju akcijama zaštite i spašavanja svaki štab civilne zaštite poduzima one mjere i aktivnosti za koje je ovlašten ovim i drugim zakonom i drugim propisima i općim aktima.

Član 136.

Tokom provođenja akcije zaštite i spašavanja općinski štabovi civilne zaštite dužni su provoditi odluke i naredbe kantonalnog štaba civilne zaštite, a ti štabovi odluke i naredbe Federalnog štaba.

Član 137.

Angažiranje i upotreba snaga i sredstava civilne zaštite u akcijama zaštite i spašavanja štabovi civilne zaštite vrše na osnovu prethodno izvršene procjene o vrsti prirodne i druge nesreće, području na kojemu djeluje ta nesreća i obimu i vrsti mogućih posljedica po ljude i materijalna dobra na ugroženom području.

Član 138.

Jedinice i povjerenici civilne zaštite, službe zaštite i spašavanja, kao i sredstva civilne zaštite upotrebljavaju se u svim vrstama opasnosti u miru i ratu, kada ljudi i materijalna dobra budu ugroženi prirodnim i drugim nesrećama, kao i za vrijeme vježbi i drugih oblika obuke.

Jedinice i povjerenici civilne zaštite koji su formirani u organima uprave i drugim organima, ustanovama, službama za upravu i pravnim licima upotrebljavaju se, u skladu sa planovima zaštite i spašavanja, prvenstveno na zadacima zaštite ljudi i materijalnih dobara tih organa, ustanova i pravnih lica, a mogu se upotrijebiti i za izvršavanje zadataka i izvan tih organa, ustanova i pravnih lica o čemu odlučuje nadležni štab civilne zaštite koji rukovodi akcijama zaštite i spašavanja na određenom području.

Član 139.

Jedinice civilne zaštite i službe zaštite i spašavanja koje formiraju kantoni i općine, upotrebljavaju se na zadacima zaštite i spašavanja na području kantona i općina koje su ih formirale, s tim da se te jedinice i službe mogu upotrijebiti i na području druge općine, odnosno području drugog kantona o čemu odlučuje nadležni štab civilne zaštite koji rukovodi akcijama zaštite i spašavanja na određenom području.

Član 140.

Upotreba snaga i sredstava iz čl. 138. i 139. ovog zakona, na zadacima zaštite i spašavanja na području općine, odnosno kantona, vrši se u skladu sa planovima zaštite i spašavanja općine, odnosno kantona.

Upotreba snaga i sredstava iz stava 1. ovog člana traje do momenta kada je završeno spašavanje ugroženih i stradalih ljudi i materijalnih dobara, odnosno kada se ocijeni da daljnju aktivnost na obavljanju tih poslova i zadataka mogu uspješno provoditi nadležni organi i pravna lica u okviru svoje redovne djelatnosti o čemu odlučuje nadležni štab civilne zaštite.

Član 141.

Naredbu o upotrebi snaga i sredstava civilne zaštite i službi zaštite i spašavanja, na zadacima zaštite i spašavanja, donosi:

- 1) za snage i sredstva iz člana 138. stav 1. i člana 139. ovog zakona za potrebe općine - općinski štab civilne zaštite, za potrebe kantona - kantonalni štab civilne zaštite, a za potrebe Federacije - Federalni štab;
- 2) za snage i sredstva iz člana 138. stav 2. ovog zakona za potrebe organa i ustanova - rukovodioci tih organa i ustanova, odnosno za potrebe službi za upravu - općinski načelnik;
- 3) za potrebe pravnog lica - štab civilne zaštite, odnosno direktor ili drugi nadležni organ, ako štab nije osnovan.

Član 142.

U toku vršenja poslova iz svoje nadležnosti komandovanje jedinicama civilne zaštite vrše komandiri tih jedinica.

Za komandovanje jedinicama civilne zaštite, komandiri tih jedinica odgovorni su štabu civilne zaštite koji rukovodi akcijama zaštite i spašavanja na području na kojem su angažirane te jedinice.

Lica raspoređena u jedinice civilne zaštite dužna su izvršavati naređenja komandira jedinice civilne zaštite u koju su

raspoređena, a jedinice civilne zaštite dužne su izvršavati naređenja nadležnog štaba civilne zaštite.

Niko nije dužan i ne smije izvršiti naređenja ako je očito da bi time izvršio krivično djelo ili kršio međunarodno humanitarno pravo.

VII - POPUNA, MATERIJALNO OPREMANJE I EVIDENCIJA

1. Popuna civilne zaštite

Član 143.

U skladu sa ovim zakonom, obveznike civilne zaštite na dužnosti u civilnu zaštitu raspoređuju nadležni organi, u skladu sa propisom Vlade Federacije o kriterijima i normativima raspoređivanja građana i materijalnih sredstava u oružane snage i druge potrebe odbrane i to:

- 1) građane - vojne obveznike u civilnu zaštitu raspoređuju nadležne organizacijske jedinice Federalnog ministarstva odbrane - na zahtjev organa uprave, ustanove ili pravnog lica koji traže popunu putem službe civilne zaštite općine, odnosno uprave civilne zaštite kantona ili Federalne uprave;
- 2) građane - koji nisu vojni obveznici u civilnu zaštitu raspoređuju službe civilne zaštite općine na čijem području građanin ima prebivalište, a na zahtjev zainteresiranog organa uprave, ustanove ili drugog pravnog lica ili samoinicijativno.

Na zahtjev nadležne službe civilne zaštite općine, odnosno uprave civilne zaštite kantona ili Federalne uprave nadležna policijska uprava će omogućiti korištenje službenih podataka o prebivalištu građana iz stava 1. tačka 2. ovog člana.

Pripadnici štaba i jedinica civilne zaštite, kao i pripadnici civilne zaštite koji su raspoređeni i osposobljeni za specijalne dužnosti u civilnoj zaštiti ne mogu se raspoređivati ni na kakve druge poslove odbrane bez prethodne suglasnosti nadležne uprave civilne zaštite, odnosno službe civilne zaštite općine.

2. Materijalno opremanje

Član 144.

Štabovi, službe zaštite i spašavanja, jedinice i povjerenici civilne zaštite opremaju se odgovarajućom opremom i materijalno-tehničkim sredstvima koja su neophodna za njihovu ličnu zaštitu i za izvršavanje zadataka civilne zaštite iz njihove nadležnosti.

Vrsta i količina sredstava i opreme iz stava 1. ovog člana utvrđuje se materijalnim formacijama koje utvrđuje organ koji ih organizira, u skladu sa okvirnom ličnom i materijalnom formacijom štabova, službi i jedinica, te materijalnoj formaciji povjerenika civilne zaštite koje donosi direktor Federalne uprave.

Član 145.

Prilikom izvršavanja zadataka civilne zaštite, pripadnici štabova, službi zaštite i spašavanja, jedinica i povjerenici civilne zaštite nose odjeću civilne zaštite na kojoj je na vidnom mjestu istaknut znak civilne zaštite.

Radi identifikiranja i utvrđivanja statusa pripadnici civilne zaštite u toku izvršavanja zadataka civilne zaštite dužni su nositi identifikacijsku iskaznicu pripadnika civilne zaštite, čiji je oblik i sadržaj usuglašen s Dopunskim protokolom I, uz Ženevsku konvenciju o zaštiti žrtava međunarodnih oružanih sukoba od 12. kolovoza 1949. godine.

Direktor Federalne uprave donosi propis o odjeći i obući i oznakama specijalnosti jedinica i komandnih dužnosti pripadnika civilne zaštite, te propis o načinu upotrebe znaka civilne zaštite u miru i ratu i veličini i sadržaju identifikacijske iskaznice za pripadnike civilne zaštite.

Član 146.

Sredstva i oprema za namjene iz čl. 144. i 145. ovog zakona osiguravaju i to:

- 1) pravna lica iz člana 32. ovog zakona rasporedom vlastitih materijalno-tehničkih sredstava za te namjene;
- 2) rasporedom materijalnih sredstava i opreme iz popisa, u skladu sa propisom iz člana 16. stav 3. ovog zakona;
- 3) nabavkom novih nedostajućih sredstava i opreme.

Član 147.

Na sredstva i opremu koja služi isključivo za potrebe civilne zaštite ne plaćaju se carine i porezi.

Federalni ministar finansija - federalni ministar financija, na prijedlog direktora Federalne uprave, određuje materijalno-tehnička sredstva i opremu za potrebe civilne zaštite na koja se ne plaćaju carine i porezi.

3. Evidencija

Član 148.

O pripadnicima štaba, službi zaštite i spašavanja, jedinica i povjerenika civilne zaštite, službe civilne zaštite općina i uprave civilne zaštite kantona vode evidencije, u skladu sa propisom o sadržaju i načinu vođenja evidencije koji donosi direktor Federalne uprave.

VIII - OSMATRANJE I UZBUNJIVANJE

Član 149.

U sastavu Federalne uprave, uprave civilne zaštite kantona i službe civilne zaštite općine organiziraju se službe osmatranja i uzbunjivanja (u daljem tekstu: služba OiU).

Služba OiU-a vrši osmatranje, otkrivanje i praćenje opasnosti od prirodnih i drugih nesreća, te pravovremeno izvještava nadležne organe i uzbunjuje stanovništvo o predojećoj ili nastaloj opasnosti.

Dvije ili više susjednih općina, a naročito u gradovima podijeljenim na općine, mogu formirati zajednički centar OiU o čemu sporazumno odlučuju općinski načelnici tih općina.

Član 150.

Službu OiU čine:

- 1) centri OiU-a;
- 2) osmatračka jedinice; i
- 3) osmatračka mreža.

Član 151.

Centri OiU u Federalnoj upravi i kantonalnoj upravi civilne zaštite funkcioniraju i u miru i u ratu neprekidno 24 sata svaki dan, a centri OiU u općini u miru rade prema potrebi, a najmanje osam sati svaki radni dan.

Pri određivanju dužine radnog vremena centra OiU općine u miru polazi se od procjene stepena ugroženosti i drugih kriterija koji mogu biti od značaja za određivanje radnog vremena ovog centra, veličine općine, broja stanovnika i drugih činjenica.

Broj službenika u centru OiU općine u miru određuje se na osnovu vlastite procjene svake općine, s tim da obavezno mora biti zaposleno najmanje jedno lice, a u ratu ti centri funkcioniraju u punom sastavu neprekidno 24 sata svaki dan.

U slučaju prirodnih i drugih nesreća vrši se mobilizacija pripadnika centra OiU općine do pune formacije od pet pripadnika koji rade 24 sata svaki dan do dana prestanka stanja proglašene prirodne i druge nesreće.

Član 152.

Centri OiU prikupljaju i obrađuju podatke o svim vidovima opasnosti, vrše uzbunjivanje i upozoravanje građana, prenose naređenja nadležnog štaba civilne zaštite, oglašavaju prestanak opasnosti, te primaju, pripremaju i šalju izvještaje o poduzetim mjerama, provedenoj mobilizaciji i drugim mjerama i aktivnostima nadležnim organima vlasti, susjednim općinskim centrima OiU, kao i centrima OiU kantona, odnosno centru OiU Federacije.

Direktor Federalne uprave propisat će listu pitanja za rad centara OiU i način rada ovih centara.

Član 153.

Operativni centri osmatranja i uzbunjivanja Vojske Federacije dužni su centrima OiU dostavljati podatke o stanju u zračnom prostoru i drugim pitanjima od značaja za zaštitu i spašavanje (požar, zarazne bolesti ljudi i stoke, RHB zaštita i dr.).

Član 154.

Za potrebe rada centara OiU organiziraju se i održavaju vlastite veze koje u uvjetima prirodnih i drugih nesreća koriste štabovi civilne zaštite općina, kantona i Federacije u rukovođenju akcija zaštite i spašavanja.

Centri OiU koriste frekventni spektar elektromagnetnih radijskih valova koje im, za potrebe rukovođenja akcijama zaštite i spašavanja, odobrava organ uprave nadležan za promet i komunikacije.

Centri OiU pri obavljanju svojih zadataka koriste veze javnih telekomunikacijskih pravnih lica, radija i televizije, elektroprivrede, željeznice, federalnih i kantonalnih organa uprave i drugih posjednika veza.

Služba OiU može imati posebne veze namijenjene za zaštitu i spašavanje za čije se korištenje ne plaćaju nikakve dažbine.

Posjednici sistema veza iz stava 3. ovog člana, dužni su centru OiU-a omogućiti prioriteto korištenje tih veza, a na zahtjev Federalnog štaba osloboditi zauzete kanale veza i ustupiti ih na korištenje centrima OiU-a.

Član 155.

Osmatračke jedinice osnivaju, po pravilu, općine, a mogu ih osnivati i kantoni za potrebe općina na svom području.

Osmatračke jedinice mobiliziraju se u slučaju prirodnih i drugih nesreća koje mogu ugroziti ljude i materijalna dobra.

Član 156.

Osmatračke jedinice su namijenjene da neposredno i pravovremeno uočavaju određene pojave i opasnosti na određenom području i podatke o tim pojavama sredstvima veze ili na drugi pogodan i brz način odmah dostavljaju centru OiU općine.

Osmatračke jedinice iz stava 1. ovog člana moraju biti osposobljene i opremljene potrebnim tehničkim sredstvima.

Član 157.

Osmatračku mrežu čine:

- 1) uprave civilne zaštite, službe civilne zaštite i štabovi civilne zaštite;
- 2) organi unutrašnjih poslova;
- 3) profesionalne vatrogasne jedinice i dobrovoljna vatrogasna društva;
- 4) službe za RHB zaštitu;
- 5) seizmološke službe;
- 6) hidrometeorološke službe;
- 7) službe koje se bave ekološkom zaštitom;
- 8) zdravstvene i veterinarske službe;
- 9) pošta i komunikacije (PTT);
- 10) radio i televizija (RTV);
- 11) željeznička, cestovna, zračna i pomorska pravna lica;
- 12) pravna lica u oblasti industrije, energije i rudarstva; i
- 13) pravna lica poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i druga.

Pored organa i službi iz stava 1. ovog člana osmatračku mrežu čine udruženja građana (gorska služba spašavanja, planinari, speleolozi, alpinisti, radioamateri i sl.) i pravna lica koja uoče ili imaju zadaću osmatrati, pratiti i utvrđivati određene pojave i događaje koji na bilo koji način mogu ugroziti građane i materijalna dobra.

Član 158.

Osmatračka mreža iz člana 157. ovog zakona dužna je centrima OiU redovno i po potrebi dostavljati:

- 1) izvještaje, odluke i naređenja o provedenim mjerama zaštite i spašavanja, kao i podatke o drugim aktivnostima koje se provode radi zaštite i spašavanja;
- 2) podatke o otkrivenim i primijećenim opasnostima od prirodnih nepogoda (potresa, poplava, leda, klizanja tla i dr.), tehničko-tehnoloških i ekoloških nesreća (rušenja brana i nasipa, prometne nezgode, nesreće u rudnicima, požari i dr.) i posljedica tih opasnosti, te poduzimanje mjera za ublažavanje posljedica opasnosti;
- 3) podatke o utvrđenim opasnostima i izvještaje o njihovom nastanku, postupcima građana i prestanku opasnosti;
- 4) podatke o otkrivanju prisustva i praćenju radiološko-biološko-hemijskih opasnosti;
- 5) prikupljene i obrađene podatke o opasnostima i drugim pojavama od interesa za zaštitu i spašavanje.

Dostavljanje podataka iz stava 1. ovog člana vrši se bez naknade.

Federalna uprava propisuje koji su organi, službe i pravna lica iz člana 157. ovog zakona dužni, na vlastiti trošak, povezati

se posebnim sistemom veza i drugim tehničkim sredstvima s nadležnim centrom OiU.

Član 159.

Uzbunjivanje se vrši znakovima za uzbunjivanje koji su jedinstveni za Federaciju.

Znake za uzbunjivanje i postupke građana u slučaju opasnosti propisuje direktor Federalne uprave.

Stanovništvo Federacije obavezno se upoznaje sa znacima za uzbunjivanje putem isticanja tih znakova na vidnim mjestima u zgradama i drugim objektima gdje ljudi stanuju i rade.

Član 160.

Za uzbunjivanje građana organiziraju se i osiguravaju odgovarajuća tehnička i druga sredstva čiju funkcionalnu provjeru ispravnosti i tekuće održavanje vrše nadležni centri OiU.

Centar OiU koji je dao znak opasnosti, neposredno nakon davanja znaka, dužan je upoznati građane i organe vlasti putem elektronskih medija o razlozima davanja znaka opasnosti.

Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave, propisuje kriterije za ugradnju i održavanje sredstava za uzbunjivanje.

Član 161.

Izvjestavanje građana o opasnostima provodi se putem radio i TV stanica, razglasnim stanicama i drugim pogodnim akustičnim sredstvima.

Radio i TV stanice dužne su određena obavještenja objaviti odmah, odnosno prekinuti emitiranje emisija kako bi se obavještenja koja daju centri OiU brzo prenijela do građana.

Član 162.

Elektroprivreda, vodoprivreda i druga pravna lica koja koriste hidrosisteme ili proizvodne pogone posebne namjene dužna su osigurati pravovremeno izvještavanje i po potrebi uzbunjivanje građana o opasnostima koje se mogu izazvati u hidrosistemima ili u posebnim proizvodnim pogonima.

Pravna lica iz stava 1. ovog člana dužna su svojim sredstvima izgrađivati, održavati i doradivati sredstva za uzbunjivanje u područjima koja mogu biti ugrožena.

Član 163.

Vlasnici poslovnih, stambenih i drugih objekata dužni su ustupiti dio prostora za instaliranje uređaja i sredstava za potrebe službe OiU.

Građani kao vlasnici stambenih objekata mogu ustupiti dio prostora za instaliranje uređaja i sredstava za potrebe službe OiU ako se to ne može riješiti na drugi način.

Rješenje o postavljanju sredstava i drugih uređaja iz st. 1. i 2. ovog člana donosi služba civilne zaštite općine.

IX - OBUČAVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

Član 164.

Radi sticanja stručnih znanja i vještina za zaštitu i spašavanje građani su dužni obučavati se i osposobljavati, u skladu sa nastavnim planom i programom kojeg donosi direktor Federalne uprave.

Obučavanje građana za ličnu i uzajamnu zaštitu može se vršiti i putem sredstava masovnog informiranja (radio, TV) i na drugi prigodan način.

Pripadnici štabova, službi zaštite i spašavanja, jedinica i povjerenici civilne zaštite dužni su obučavati se i osposobljavati za izvršavanje svojih zadataka u civilnoj zaštiti.

Pored obaveze iz stava 3. ovog člana komandanti, načelnici i članovi štabova i komandiri jedinica civilne zaštite, rukovodioci službi zaštite i spašavanja i rukovodioci specijalnim materijalno-tehničkim sredstvima dužni su obučavati se na specijalističkim kursovima koji se, po pravilu, organiziraju svake druge godine.

Obučavanje i osposobljavanje iz st. 2. i 3. ovog člana vrši se po nastavnim planovima i programima koje donosi direktor Federalne uprave.

Član 165.

Za potrebe obučavanja i osposobljavanja iz člana 164. ovog zakona osniva se Federalni centar za obuku za zaštitu i spašavanje (u daljem tekstu: Federalni centar) koji se nalazi u

sastavu Federalne uprave, a kantoni mogu osnivati centre za obuku za vlastite potrebe.

Pored poslova obučavanja i osposobljavanja iz člana 164. ovog zakona, Federalni centar obavlja i sljedeće poslove:

- 1) priprema i izdaje publikacije i stručnu literaturu za obuku;
- 2) vrši obuku za potrebe pravnih lica, nevladinih organizacija i drugih organizacija od značaja za zaštitu i spašavanje;
- 3) štampa propise i publikacije za obuku;
- 4) provodi Program svjesnosti o opasnosti od mina i vrši druge poslove u vezi sa obukom;
- 5) vrši ispitivanje zaštitne i spasilačke opreme ako za to ispunjava zakonom propisane uvjete.

Poslovi iz ovog člana obavljaju se uz naknadu koja se utvrđuje ugovorom. Ostvarena sredstva se koriste za potrebe Federalnog centra.

Član 166.

Federalna uprava, u suradnji s federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, u okviru njihovog djelokruga, obavlja obučavanje njihovih službenika i namještenika za ličnu i uzajamnu zaštitu i vrši osposobljavanje federalnih službi zaštite i spašavanja koje formira Vlada Federacije, u skladu sa članom 124. ovog zakona.

Obučavanje i osposobljavanje štaba i jedinica civilne zaštite, službi zaštite i spašavanja i povjerenika civilne zaštite u kantonu i općini, kao i građana za ličnu i uzajamnu zaštitu obavljaju uprave civilne zaštite kantona, odnosno službe civilne zaštite općine.

Član 167.

U osnovnom obrazovanju obavezno se obrađuju osnovna znanja o opasnostima od prirodnih i drugih nesreća i načinu zaštite od tih nesreća.

U srednjem i visokom obrazovanju obavezno se izučavaju znanja i vještine o zaštiti od prirodnih i drugih nesreća.

Federalna uprava, u suradnji s Federalnim ministarstvom obrazovanja, nauke, kulture i sporta i odgovarajućim organima uprave kantona nadležnim za obrazovanje, učestvuje u utvrđivanju programskih sadržaja i fonda sati za obučavanje za zaštitu i spašavanje lica iz st. 1. i 2. ovog člana.

X - PROGRAMIRANJE I PLANIRANJE

Član 168.

Organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća vrši se na osnovu programa i planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.

Član 169.

Federalnim programom određuju se ciljevi, politika i strategija zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća u Federaciji za najmanje pet godina.

Federalni program obavezno sadrži:

- 1) elemente za procjenu ugroženosti;
- 2) procjenu ugroženosti;
- 3) podatke o stanju organiziranja i provođenja zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća;
- 4) podatke o stepenu zaštite i spašavanja od pojedinih prirodnih i drugih nesreća;
- 5) osnovne ciljeve, zadatke i način ostvarivanja zaštite i spašavanja;
- 6) preventivne mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi;
- 7) smjernice za organiziranje snaga i sredstava za zaštitu i spašavanje;
- 8) smjernice za izradu programa obučavanja i osposobljavanja pripadnika civilne zaštite i stanovništva;
- 9) smjernice za istraživačku i razvojnu djelatnost u oblasti zaštite i spašavanja;
- 10) analizu očekivanih troškova sa izvorima finansiranja.

Član 170.

Zadaci utvrđeni u Federalnom programu razrađuju se u Federalnom planu.

Federalni plan sadrži:

- 1) dokumente o osmatranju i uzbunjivanju;
- 2) dokumente o mobilizaciji i aktiviranju;

- 3) dokumente o provođenju aktivnosti za zaštitu i spašavanje;
- 4) dokumente o mjerama zaštite i spašavanja;
- 5) dokumente podataka o nosiocima aktivnosti, opremi i drugim materijalnim sredstvima za zaštitu i spašavanje.

Član 171.

Planiranje zaštite i spašavanja mora se zasnivati na procjenama ugroženosti i drugim stručnim podlogama.

Procjenu ugroženosti Federacije od prirodnih i drugih nesreća izrađuje Federalna uprava u suradnji sa federalnim ministarstvima, ovisno od oblasti koje su u njihovoj nadležnosti.

Direktor Federalne uprave propisuje metodologiju za izradu procjena ugroženosti od prirodnih i drugih nesreća za Federaciju, kanton i općinu.

Član 172.

Planovima zaštite i spašavanja osiguravaju se organizirano i usklađeno djelovanje za sprečavanje nesreća, odnosno smanjenje njihovih posljedica i što brže osiguranje osnovnih uvjeta za život u slučaju prirodne ili druge nesreće.

Federalni plan izrađuje Federalna uprava u suradnji s federalnim ministarstvima a donosi ga Vlada Federacije.

Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave, utvrđuje sadržaj i način izrade planova zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.

Član 173.

Kantoni donose svoje programe i planove zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Kantonalni programi i planovi moraju biti usuglašeni sa Federalnim programom i Federalnim planom.

Procjenu ugroženosti kantona i kantonale programe i planove izrađuje kantonalna uprava civilne zaštite u suradnji s kantonalnim ministarstvima, ovisno od oblasti koje su u njihovoj nadležnosti.

Na prijedlog vlade kantona programe kantona donosi skupština kantona.

Kantonalne planove donosi vlada kantona na prijedlog kantonalne uprave civilne zaštite.

Član 174.

Općine donose svoje programe i planove zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Općinski programi i planovi moraju biti usuglašeni sa kantonalnim programima i planovima.

Procjenu ugroženosti općine i općinske programe i planove zaštite i spašavanja izrađuje služba civilne zaštite općine u suradnji sa službama za upravu općine, ovisno od oblasti koje su u njihovoj nadležnosti.

Na prijedlog općinskog načelnika općinsko vijeće donosi općinski program zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.

Općinski plan zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća donosi općinski načelnik na prijedlog službe civilne zaštite općine.

XI - MOBILIZACIJA SNAGA I SREDSTAVA CIVILNE ZAŠTITE

Član 175.

Kada se procijeni da postoji, ili utvrdi da postoji mogućnost nastanka neke prirodne i druge nesreće, nadležni štabovi civilne zaštite i drugi organi za stručno-operativno rukovođenje akcijama zaštite i spašavanja, obavezni su poduzeti odgovarajuće mjere pripravnosti utvrđene planom zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.

Na području na kojem prijete neposredna opasnost odlukom nadležnog štaba civilne zaštite mogu se aktivirati pojedini dijelovi službe OiU radi praćenja nastajanja ili širenja prirodne ili druge nesreće.

Član 176.

Gradani, pripadnici štaba, jedinica i povjerenici civilne zaštite, službe zaštite i spašavanja, privredna društva, društvene i

humanitarne organizacije i druga pravna lica dužni su, u skladu sa uvjetima propisanim zakonom i bez posebnog poziva, poduzimati potrebne mjere zaštite i spašavanja ako prirodna i druga nesreća zaprijeti ili nastupi iznenada, te su o tome obavezni odmah, na najbrži način, obavijestiti najbliži centar OiU, ili službu civilne zaštite općine, odnosno policiju.

Član 177.

Mobilizacija obuhvata postupke, zadatke i aktivnosti koje po naređenju nadležnog organa, koji je odlučio o proglašenju prirodne ili druge nesreće, provode štabovi, jedinice i povjerenici civilne zaštite i službe zaštite i spašavanja, te rukovodioci određenih pravnih lica u skladu sa svojim planovima kojima se osigurava organizirano aktiviranje i upotreba snaga i sredstava civilne zaštite na zaštiti i spašavanju.

Mobilizacija započinje prijemom naređenja, a završava se u vremenu koje je određeno u planu mobilizacije.

Organizaciju i način prijema i prenošenja naređenja i provođenja mobilizacije u civilnoj zaštiti propisuje direktor Federalne uprave.

Član 178.

Vlasnici i korisnici nekretnina dužni su omogućiti da se na njihovim nekretninama provode radovi neophodni za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća i opasnosti (rušenje objekata, uklanjanje materijala, rušenje stabala i sl.) koje naredi nadležni štab civilne zaštite.

Vlasnici i korisnici opreme, odnosno materijalno-tehničkih sredstava (strojevi, cisterne, motorna vozila, zaprege, alati, sredstva veze i dr.) potrebnih za zaštitu i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća, dužni su tu opremu i sredstva, zajedno s potrebnim ljudstvom, staviti na raspolaganje štabu civilne zaštite koji rukovodi akcijama zaštite i spašavanja na određenom području. O izuzetnoj opremi i sredstvima štab vodi odgovarajuću evidenciju.

Vlasnici zaliha hrane, medicinske opreme i lijekova, odjeće, obuće, građevinskog i drugog materijala neophodnog za zaštitu i spašavanje ugroženog ili stradalog stanovništva, dužni su ta sredstva i materijale staviti na raspolaganje nadležnom štabu civilne zaštite koji rukovodi akcijama zaštite i spašavanja. O izuzetnoj hrani, opremi, sredstvima i materijalu štab vodi odgovarajuću evidenciju.

XII - FINANSIRANJE I NAKNADE

1. Finansiranje civilne zaštite

Član 179.

Zaštita od prirodnih i drugih nesreća finansira se iz:

- 1) budžeta Federacije, kantona i općina;
- 2) sredstava pravnih lica;
- 3) osiguranja;
- 4) dobrovoljnih priloga;
- 5) međunarodne pomoći;
- 6) drugih izvora utvrđenih ovim i drugim zakonom.

Član 180.

Sva privredna društva i građani koji obavljaju samostalnu djelatnost dužni su plaćati poseban porez za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća u visini od 0,5 % od osnovice koju čine isplaćene netoplaće zaposlenika u radnom odnosu i svih lica angažiranih po ugovoru o vršenju privremenih i povremenih poslova i po ugovoru o djelu.

Porez iz stava 1. ovog člana obračunava se i uplaćuje istovremeno sa isplatom plaće.

Za porez koji obveznik nije uplatio u propisanom roku plaća se kamata po stopi od 0,06 % dnevno za svaki dan zakašnjenja.

Sredstva ostvarena po odredbama st. 1. do 3. ovog člana se posebno evidentiraju u budžetu Federacije. Od evidentiranih sredstava iz stava 4. ovog člana, 20% pripada Federaciji i služe isključivo za namjene iz člana 182. tač. 2. do 5; 30 % kantonu i služe isključivo za namjene iz člana 183. tač. 2. do 6; a 50 % općini u kojoj su ta sredstva ostvarena i služe isključivo za namjene iz člana 184. ovog zakona.

Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave, utvrđuje uvjete i način korištenja sredstava ostvarenih po osnovu posebnog poreza iz stava 1. ovog člana.

Federalni ministar finansija - Federalni ministar financija donijet će propis o načinu obračunavanja i uplati posebnog poreza iz stava 1. ovog člana.

Član 181.

U budžetu Federacije osiguravaju se potrebna finansijska sredstva za finansiranje obaveza Federacije utvrđenih u članu 182. ovog zakona.

U budžetu kantona osiguravaju se potrebna sredstva za finansiranje obaveza iz člana 183., a u budžetu općine za obaveze utvrđene u članu 184. ovog zakona.

Federalna uprava, uprave civilne zaštite kantona i službe civilne zaštite općine mogu ostvarivati dodatne prihode od obavljanja svoje osnovne djelatnosti koji će služiti isključivo za finansiranje potreba iz čl. 182. do 184. ovog zakona.

Sredstva namijenjena za finansiranje zaštite i spašavanja, propisana posebnim zakonom, kao što je "markica solidarnosti" ili dio naplaćene premije osiguranja od požara i druga sredstva predviđena za te namjene, naplaćuju se i koriste za potrebe civilne zaštite za namjene utvrđene u ovom zakonu.

Član 182.

Federacija finansira:

- 1) organiziranje, opremanje i rad Federalne uprave;
- 2) pripremanje, opremanje i obuku Federalnog štaba, službi zaštite i spašavanja i specijaliziranih jedinica civilne zaštite koje formira Federacija i troškove njihovog učešća u provođenju mjera zaštite i spašavanja po naredbi Federalnog štaba;
- 3) pružanje materijalne pomoći službama zaštite i spašavanja, a naročito za nabavku specifične opreme i obuku njenih članova za upotrebu te opreme;
- 4) pružanje materijalne pomoći kantonima i općinama za uklanjanje posljedica koje su nastale od prirodnih i drugih nesreća, sprečavanja nastajanja daljnjih šteta i osiguranja osnovnih uvjeta za život ljudi na ugroženom području;
- 5) istraživačke i razvojne projekte od značaja za organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća;
- 6) prema potrebi, pružanje finansijske podrške kantonima i općinama za opremanje i obuku službi zaštite i spašavanja i jedinica civilne zaštite, te istraživačkih i razvojnih projekata od značaja za organizaciju i provođenje zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća;
- 7) obučavanje kantonálnih štabova civilne zaštite za koordinaciju, usmjeravanje i vodenje akcija zaštite i spašavanja u skladu sa članom 164. stav 5. ovog zakona;
- 8) druge potrebe zaštite i spašavanja u skladu sa zakonom ili drugim propisima.

Član 183.

Kanton finansira:

- 1) opremanje, obučavanje i rad uprave civilne zaštite kantona;
- 2) pripremanje, opremanje i obuku kantonálnog štaba, službi zaštite i spašavanja i jedinica civilne zaštite koje organizira kanton, kao i troškove koji nastaju tokom njihovog učešća u provođenju mjera zaštite i spašavanja po narednji kantonálnog štaba civilne zaštite;
- 3) opremanje i osposobljavanje privrednih društava i drugih pravnih lica u dijelu kada postavljeni zadaci tim društvima nadilaze njihove materijalne mogućnosti;
- 4) izgradnju i održavanje javnih skloništa;
- 5) saniranje dijela šteta nastalih prirodnom ili drugom nesrećom u skladu sa svojim materijalnim mogućnostima;
- 6) istraživačke i razvojne projekte od značaja za organiziranje i provođenje zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća;
- 7) obuku stanovništva;
- 8) prema potrebi, pružanje finansijske podrške općinama u ostvarivanju njihovih zadataka zaštite i spašavanja;
- 9) druge potrebe zaštite i spašavanja u skladu sa zakonom ili drugim propisima.

Član 184.

Općina finansira:

- 1) opremanje, obučavanje i rad službe civilne zaštite općine;

- 2) pripremanje, opremanje i obuku općinskih štabova civilne zaštite, službi zaštite i spašavanja i jedinica civilne zaštite koje organizira općina i povjerenika civilne zaštite općine, kao i troškove koji nastanu tokom njihovog učešća u provođenju mjera zaštite i spašavanja po narednji općinskog štaba civilne zaštite;
- 3) opremanje pravnih lica u dijelu kada postavljeni zadaci tim licima nadilaze njihove materijalne mogućnosti;
- 4) prilagodavanje i održavanje drugih zaštitnih objekata potrebama sklanjanja ljudi i materijalnih dobara;
- 5) nabavku i održavanje sistema za uzbunjivanje stanovništva;
- 6) saniranje dijela šteta nastalih prirodnom i drugom nesrećom u skladu sa svojim materijalnim mogućnostima;
- 7) druge potrebe zaštite i spašavanja u skladu sa zakonom ili drugim propisima.

Član 185.

Pravna lica iz vlastitih sredstava finansiraju troškove koji se odnose na pripremanje i opremanje štaba, povjerenika i jedinica civilne zaštite koje osnivaju radi zaštite i spašavanja vlastitog ljudstva, imovine i drugih materijalnih dobara od opasnosti i djelovanja prirodnih i drugih nesreća.

2. Naknade u civilnoj zaštiti

Član 186.

Građani kada učestvuju u zaštiti vlastite imovine i drugih materijalnih dobara u naselju u kojem žive i pravna lica kada štite vlastita sredstva i imovinu i druga materijalna dobra koja koriste u svom radu, nemaju pravo na naknadu za učešće u tim akcijama zaštite i spašavanje od prirodnih i drugih nesreća.

Član 187.

Građani i pravna lica imaju pravo na naknadu za materijalna sredstva, stoku i opremu koja je data na korištenje civilnoj zaštiti tokom učešća u akcijama zaštite i spašavanja, vježbi ili obuke, kao i naknadu za nastale štete po tom osnovu, u skladu sa propisom Vlade Federacije iz člana 16. stav 3. ovog zakona.

Građani i pravna lica čija je hrana i druga materijalna sredstva iz člana 178. st. 2. i 3. ovog zakona uzeta za zbrinjavanje stradalog i ugroženog stanovništva, imaju pravo na naknadu za tu hranu, opremu i sredstva u iznosu koji se određuje prema mjesečnim dnevnim tržišnim cijenama u maloprodaji na dan kada su ta hrana i sredstva predata.

Član 188.

Naknade iz čl. 16., 18., 19., 20., 21. i 178. ovog zakona isplaćuju se na teret općine, kantona ili Federacije čiji je organ naredio učešće ljudi i materijalnih sredstava u zaštiti i spašavanju, a u ostalim slučajevima naknade isplaćuju pravna lica, iz vlastitih sredstava, kod kojih su građani sudjelovali u zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih sredstava.

Član 189.

Pravna lica koja su namjerno ili zbog nepažnje prouzrokovala opasnosti radi kojih su nastali troškovi u otklanjanju posljedica, dužni su nadoknaditi sljedeće troškove:

- 1) troškove izvedenih zaštitnih i spasilačkih mjera;
- 2) troškove sanacije i dovođenja u prvobitno stanje;
- 3) troškove šteta fizičkim i pravnim licima.

Ako je više pravnih lica iz stava 1. ovog člana uzrokovalo nesreću, a ne može se utvrditi njihov pojedinačni udio, nastale troškove snose solidarno.

Pravo na naknadu troškova iz stava 1. ovog člana pripada onome ko je isplatio te troškove.

XIII - INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 190.

Federalna uprava, u okviru svoje nadležnosti, vrši poslove inspekciskog nadzora koji se odnose na organiziranje i funkcioniranje civilne zaštite iz nadležnosti Federacije u federalnim organima uprave i drugim federalnim tijelima, kantonima, općinama i pravnim licima, a koja se odnose na sljedeća pitanja:

- 1) provođenje ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona;

- 2) pripreme federalnih ministarstava i drugih organa federalne uprave i službi zaštite i spašavanja koje organizira Federacija;
- 3) mjere zaštite i spašavanja koje proizlaze iz Federalnog plana;
- 4) pripreme civilne zaštite u pravnim licima iz člana 32. ovog zakona od značaja za Federaciju;
- 5) izdvajanje i korištenje sredstava za finansiranje civilne zaštite;
- 6) obučavanje kantonalnih i općinskih štabova civilne zaštite i specijaliziranih jedinica civilne zaštite;
- 7) obučavanje kantonalnih i općinskih službi OiU;
- 8) plan mobilizacije civilne zaštite u Federaciji i kantonu;
- 9) kontrolu kvalitete i primjenu standardnih operativnih procedura u procesu razminiranja NUS-a;
- 10) raspored ljudstva u civilnu zaštitu na nivou Federacije.

Pri vršenju inspeksijskog nadzora glavni federalni inspektor civilne zaštite može narediti praktičnu provjeru ili izvođenje vježbi civilne zaštite ili službe OiU.

Poslove inspeksijskog nadzora iz stava 1. ovog člana vrše inspektori.

Direktor Federalne uprave donosi propis o sadržaju i načinu vršenja inspeksijskog nadzora u zaštiti i spašavanju za federalnu i kantonalnu inspekciju.

Član 191.

Kantonalna uprava civilne zaštite, u okviru svoje nadležnosti, vrši poslove inspeksijskog nadzora koji se odnose na organiziranje i funkcioniranje civilne zaštite iz nadležnosti kantona u kantonalnim organima uprave i kantonalnim ustanovama, općinama i pravnim licima od značaja za kanton i općinu, a koja se odnose na sljedeća pitanja:

- 1) provođenje ovog zakona u pitanjima koja su u nadležnosti kantona i pripreme kantonalnih ministarstava i drugih organa kantonalne uprave;
- 2) provođenje ovog zakona u pitanjima koja su u nadležnosti općina i pripreme općinskih službi za upravu;
- 3) pripreme u službama zaštite i spašavanja koje organizira kanton i općina;
- 4) mjere zaštite i spašavanja koje proizlaze iz plana zaštite kantona i općina;
- 5) pripreme civilne zaštite u pravnim licima iz člana 32. ovog zakona od značaja za kanton i općinu;
- 6) izdvajanje i korištenje sredstava za finansiranje civilne zaštite i skloništa;
- 7) obučavanje kantonalnog i općinskih štabova civilne zaštite i jedinica civilne zaštite kantona i općina;
- 8) obučavanje kantonalne i općinskih službi OiU;
- 9) plan mobilizacije civilne zaštite u kantonu i općinama;
- 10) raspored ljudstva u civilnu zaštitu u kantonu i općinama.

Poslove inspeksijskog nadzora iz stava 1. ovog člana vrše inspektori.

XIV - RADNI ODNOSI

Član 192.

Na službenike i namještenike Federalne uprave, primjenjuju se propisi koji važe za službenike u organima uprave Federacije, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

Kada to zahtijevaju potrebe službe (dežurstvo, obuka i vježbe, provjere spremnosti štabova, jedinica i službi civilne zaštite, akcije zaštite i spašavanja, te drugi neodložni poslovi), službenici i namještenici Federalne uprave dužni su te poslove obavljati i duže od punog radnog vremena, u skladu sa zakonom.

Zbog posebnih uvjeta rada, težine i prirode poslova i odgovornosti za njihovo obavljanje u budžetu Federacije visina sredstava za plaće rukovodilaca, službenika i namještenika Federalne uprave određuje se kao u federalnim organima uprave, uvećana do 20 %. Vrsta poslova i broj izvršilaca koji ostvaruju ovo pravo utvrđuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalne uprave.

Kantoni i općine će svojim propisom utvrditi analogne kriterije iz ovoga člana za plaće zaposlenika u kantonalnim upravama civilne zaštite i službama civilne zaštite općina.

XV - PRIZNANJA I NAGRADE U CIVILNOJ ZAŠTITI

Član 193.

Za naročite uspjehe u organiziranju i provođenju priprema, obučavanju i ostvarenim rezultatima u provođenju zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara, štabovima, jedinicama i povjerenicima civilne zaštite, službama zaštite i spašavanja, organima uprave, humanitarnim organizacijama, udruženjima građana, službi OiU, drugim pravnim licima i pojedincima mogu se dodjeljivati priznanja i nagrade civilne zaštite.

Vlada Federacije, na prijedlog direktora Federalne uprave, propisat će vrstu, kriterije i postupak za dodjelu priznanja i nagrada civilne zaštite.

XVI - KAZNE ODREDBE

Član 194.

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne provodi odgovarajuće pripreme ili ne donese i razradi svoj plan zaštite i spašavanja, ili ne upozna svoje zaposlenike i organe rukovođenja i upravljanja, jedinice ili druge oblike organiziranja civilne zaštite s planiranim aktivnostima i mjerama zaštite i spašavanja ili ih ne opremi i osposobi za njihovo djelovanje i učešće u zaštiti i spašavanju (član 32. st. 1. i 2.);
- 2) u uvjetima vođenja akcija zaštite i spašavanja svoju redovnu djelatnost ne prilagodi potrebama zaštite i spašavanja (član 32. stav 3.);
- 3) u roku ne dostavi podatke o postojanju opasnosti koje proisteknu iz njegove djelatnosti (član 32. stav 4.);
- 4) službama osmatranja i uzbuđivanja i organima civilne zaštite ne daje prioritet u korištenju telekomunikacijskih i informativnih sustava i veza (član 35.);
- 5) ne daje materijalna sredstva za potrebe civilne zaštite (član 36.);
- 6) ne nabavi ili ne drži u funkcionalnom stanju potrebna sredstva i opremu za zaštitu i spašavanje (član 47.);
- 7) ne izgradi i ne održava sklonište (član 52. stav 2.);
- 8) ne vrši ojačavanje objekta, odnosno prve ploče da može izdržati urušavanje objekta (član 52. stav 3.);
- 9) ne održava sklonište u ispravnom i funkcionalnom stanju (član 59. stav 2.);
- 10) koristi javno sklonište suprotno ugovoru o zakupu (član 60. stav 1.);
- 11) po nalogu nadležnog štaba ne vrši prijem za privremeni smještaj građana i materijalnih dobara s ugroženog područja (član 70.);
- 12) ne provodi naredene mjere i postupke zamaćivanja, kao zamaćivanje javnih mjesta, ulica i objekata (član 71. st. 3. i 4.);
- 13) ako ne osigura uvjete za zaštitu ljudi i materijalnih dobara od RHB kontaminacije (član 76.);
- 14) ne osigura prisustvo odgovarajućih spasilačkih službi za spašavanje kupača-utopljenika (član 80. stav 2.);
- 15) bez ovlaštenja ili suprotno važećim propisima vrši poslove uklanjanja i uništavanja NUS-a (član 88. i član 89. stav 2.);
- 16) za potrebe stanovništva na području općine ne osigura odgovarajuće rezerve krvi i krvne plazme (član 91. stav 1.);
- 17) ne učestvuje u otklanjanju posljedica i provođenja aktivnosti i mjera asanacije (član 95. stav 2.);
- 18) ne provodi zaštitu i spašavanje u rudnicima (član 102.);
- 19) ne provodi operativne mjere zaštite i spašavanja (član 122. stav 4.);
- 20) centrima OiU ne ustupa na korištenje veze, kao i ne osigurava uspostavu posebnih, besplatnih veza namijenjenih zaštiti i spašavanju (član 154. st. 3. i 5.);
- 21) službama za osmatranje i uzbuđivanje ne dostavi određene podatke (član 158.);
- 22) ne osigura pravovremeno izvještavanje i uzbuđivanje stanovništva o opasnostima izazvanim na hidrosistemima ili proizvodnim pogonima posebne namjene ili ne izradi, doradi i ne održava te sisteme ili se ne uključi u sistem za uzbuđivanje u Federaciji (član 162. st. 1. i 2.);

- 23) ne poduzme potrebne mjere zaštite i spašavanja od prirodne ili druge nesreće kada nastupi iznenada ili o tome ne obavijesti nadležni organ (član 176.);
- 24) ne izda odgovarajuće potvrde vlasnicima i korisnicima opreme, odnosno vlasnicima zaliha hrane, medicinske opreme i lijekova (član 178.).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.000,00 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 195.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) ne učestvuje u pripremi i provođenju zaštite i spašavanja i ne ostvaruje koordinaciju i suradnju s nadležnim organima i službama, odnosno štabovima civilne zaštite ili u svojim programima rada ne utvrdi zadatke i organiziranje djelovanja u zaštiti i spašavanju (član 33.);
- 2) ne daje podatke i obavještenja iz svojih istraživanja koja su od značaja za civilnu zaštitu (član 34.);
- 3) svoj plan zaštite i spašavanja ne uskladi s odgovarajućim višim planom zaštite (član 46. stav 2.);
- 4) nadležnom organu ne daje podatke o objektima i korisnicima i stanju sredstava i opreme za zaštitu i spašavanje (član 47. stav 1.);
- 5) ne provodi preventivne mjere zaštite i spašavanja (član 122. stav 3.);
- 6) ne ustupi dio poslovnog, stambenog ili drugog objekta za instaliranje uređaja i sredstava za osmatranje i uzbuđivanje (član 163. stav 1.).

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se novčanom kaznom od 250,00 KM do 1.000,00 KM i odgovorno lice u pravnom licu.

Član 196.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj građanin ako:

- 1) ne daje na privremeno korištenje civilnoj zaštiti sredstva, zemljište, objekte i druga sredstva (član 16. stav 1.);
- 2) se ne odazove pozivu nadležnog štaba, uprave ili službe za upravu radi učešća u zaštiti i spašavanju (član 17.);
- 3) ne provodi mjere i postupke lične i uzajamne zaštite (član 41.);
- 4) na stambenoj zgradi ne izgradi ojačanu prvu ploču tako da ona izdrži urušavanje tog objekta (član 52. stav 3.);
- 5) ne pruži pomoć u zbrinjavanju ugroženih i stradalih građana (član 68. stav 3.);
- 6) ne izvrši naredene mjere i postupke zamračivanja (član 71. stav 3.);
- 7) ne koristi sredstva za ličnu RHB zaštitu (član 74. stav 1.);
- 8) ne obavijesti nadležni organ o otkrivenom NUS-u (član 87.);
- 9) ako ne izvršava naređenja komandira jedinice civilne zaštite (član 142. stav 3.);
- 10) se kao pripadnik štaba, službe zaštite i spašavanja i jedinice civilne zaštite ili kao povjerenik civilne zaštite ne odazove pozivu radi obuke (član 164. st. 3. i 4.);
- 11) ne poduzme potrebne mjere zaštite i spašavanja od prirodne ili druge nesreće kada nastupi iznenada ili o tome ne obavijesti nadležni organ (član 176.);
- 12) onemogućujući provođenje radova ili ne ustupi materijalno-tehnička sredstva, hranu, medicinsku opremu, lijekove, odjeću, obuću, građevinski i drugi materijal kad to zahtijevaju potrebe zaštite i spašavanja (član 178.).

XVII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 197.

Kantoni i općine će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona dovršiti postupak organiziranja kantonalnih uprava civilne zaštite, odnosno općinskih službi civilne zaštite, te preuzeti poslove, službenike i namještenike, sredstva i opremu, dokumentaciju i arhivu civilne zaštite iz uprava i ureda odbrane Federalnog ministarstva odbrane u kantonu i općini, u skladu sa ovim zakonom.

Kantoni i općine će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona dovršiti konstituiranje kantonalnih i općinskih štabova civilne zaštite, u skladu sa ovim zakonom.

Član 198.

Federalna uprava će preuzeti poslove, sredstva i opremu Federalnog centra za uklanjanje mina i neeksplozivnih ubojnih sredstava ("Službene novine Federacije BiH", broj 31/97, 20/98 i 19/00) kada Vlada Federacije odluči da prestaje s radom ovaj centar.

Odlukom iz stava 1. ovog člana uredit će se i pitanja primanja i preuzimanja određenih službenika i namještenika u radni odnos u Federalnu upravu, suglasno njenim potrebama i uvjetima utvrđenim u Pravilniku o unutrašnjem organiziranju Federalne uprave.

Član 199.

Kantoni su dužni stvarati materijalne pretpostavke za potpuno učešće u stvaranju održivosti svojih timova za uklanjanje NUS-a (u daljem tekstu: TUN tim), koji se finansira iz sredstava Komisije Evropske zajednice i Federacije, u skladu sa Memorandumom o razumijevanju za stvaranje održivog odjela za uklanjanje NUS-a u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: MOR).

Federalna uprava će pripremiti plan održivosti odjela za uklanjanje NUS-a u Federaciji poslije isteka Četvrtre i Pete faze MOR-a kada prestaje obaveza njegovog finansiranja od Komisije Evropske zajednice. Ovaj plan donosi Vlada Federacije na prijedlog Federalne uprave.

U skladu sa planom iz stava 2. ovog člana, kantonalne uprave civilne zaštite preuzet će u radni odnos članove svojih TUN timova s pripadajućim sredstvima i opremom, uz obavezu stalnog finansiranja i upotrebe TUN tima.

Član 200.

Vlada Federacije, Federalna uprava i drugi federalni organi uprave donijet će propise za koje su ovlašteni ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Kantoni i općine i pravna lica uskladit će svoju organizaciju civilne zaštite s odredbama ovog zakona najkasnije u roku od tri mjeseca od dana donošenja propisa iz stava 1. ovog člana.

Član 201.

U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona kantoni će izvršiti preuzimanje prava, obaveza i odgovornosti općina iz zaključenih ugovora o zakupu javnih skloništa u miru, te izvršiti noveliranje ugovora u skladu sa ovim zakonom.

Član 202.

Do donošenja propisa iz člana 200. stav 1. ovog zakona ostaju na snazi:

- 1) Uredba o organiziranju, sadržaju i provođenju mjera zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara ("Službene novine Federacije BiH", broj 27/98.);
- 2) Uredba o organiziranju službe za RHB zaštitu Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 45/99);
- 3) Uredba o Federalnom štabu civilne zaštite ("Službene novine Federacije BiH", broj 36/00);
- 4) Pravilnik o stručnoj spremi, načinu stručnog osposobljavanja i drugim uvjetima za lica koja mogu vršiti uništavanje neeksplozivnih ubojnih sredstava, načinu osiguranja, prijevoza, skladištenja i uništavanja tih sredstava ("Službene novine Federacije BiH", broj 32/99).

Član 203.

Kantonalne uprave civilne zaštite i općinske službe civilne zaštite preuzet će dio sredstava, opreme i dokumentaciju službi veze, kriptozaštite, osmatranja i uzbuđivanja iz organizacijskih jedinica Federalnog ministarstva odbrane u kantonu i općini.

Službenici i namještenici Federalnog ministarstva odbrane koji su bili zaposleni na poslovima i zadacima osmatranja i obavještanja, a po stupanju na snagu ovog zakona ostanu neraspoređeni, bez javnog oglašavanja, preuzet će se u radni odnos na iste poslove u službu civilne zaštite općine, upravu civilne zaštite kantona ili Federalnu upravu, u skladu sa

odredbama člana 151. ovog zakona i aktima o unutrašnjoj organizaciji tih službi i uprava.

Član 204.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući
Doma naroda Parlamenta
Federacije BiH
Slavko Matić, s. r.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Muhamed Ibrahimović, s. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

Član 1.

U Zakonu o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine Federacije BiH", broj 39/03), u članu 3. tačka 3. u šestom redu riječi: "uništavanje ljudi i" zamjenjuju se riječima: "stradanja ljudi i uništavanja".

Član 2.

U članu 5. tačka 2) riječi: "osmatranje i uzbunjivanje" zamjenjuju se riječima: "obavještanje stanovništva".

Član 3.

U članu 10. stav 1. riječi: "službi osmatranja i uzbunjivanja" briše se.

U stavu 2. tačka 2) riječi: "centru za osmatranje i uzbunjivanje" zamjenjuju se riječima: "operativnom centru civilne zaštite".

Član 4.

U članu 12. tačka 1. riječi "Vojsci Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vojska Federacije)" zamjenjuju se riječima: "Oružanim snagama Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Oružane snage BiH)".

Član 5.

U članu 13. stav 1. u prvom redu i u stavu 2. u četvrtom redu riječ "služenje" zamjenjuje se riječju "učešće".

Član 6.

U članu 14. u četvrtom redu riječ "polaziti" zamjenjuje se riječju "pohađati".

Član 7.

U članu 16. stav 2. briše se.

U stavu 3. u drugom redu riječi: "st. 1. i 2." zamjenjuju se riječima: "stava 1.".

Dosadašnji stav 3. postaje stav 2.

Član 8.

U članu 22. riječi: "radi provođenja mobilizacije snaga i sredstava civilne zaštite", zamjenjuju se riječima: "u civilnoj zaštiti".

Član 9.

U članu 23. u prvom redu iza riječi "Program" dodaje se riječ "razvoja".

Član 10.

U članu 25. iza tačke 1) dodaje se nova tačka 2) koja glasi: "2) učestvuju u izradi Procjene ugroženosti za teritoriju Federacije, Federalnog programa i Federalnog plana, u pitanjima iz oblasti za koju su osnovani i u okviru svoje redovne djelatnosti

realizuju zadatke koji se za njihove oblasti utvrde u tim dokumentima".

Dosadašnje tač. 2) do 5) postaju tač. 3) do 6).

Član 11.

U članu 26. stav 2. tačka 3) u prvom redu iza riječi "program" dodaje se riječ "razvoja".

Tačka 5) briše se.

U tački 8) na kraju teksta tačka i zarez se brišu i dodaju riječi: "te organizuje i provodi poslove zaštite od požara i vatrogastvo;".

U tački 9) riječi: "službu osmatranja i uzbunjivanja" zamjenjuju se riječima: "Federalni operativni centar civilne zaštite".

Dosadašnje tač. 6) do 13) postaju tač. 5) do 12).

Član 12.

U članu 27. stav 1. tačka 2) iza riječi "program" dodaje se riječ "razvoja".

U tački 4) riječi: "službu osmatranja i uzbunjivanja" zamjenjuju se riječima: "kantonalni operativni centar civilne zaštite", a riječ "njeno" zamjenjuje se riječju "njegovu".

Član 13.

U članu 28. stav 2. tačka 3) iza riječi "program" dodaje se riječ "razvoja".

U tački 7) na kraju teksta tačka i zarez se brišu i dodaju riječi: "te organizuje i provodi poslove zaštite od požara i vatrogastvo;".

Iza tačke 7) dodaje se nova tačka 8) koja glasi:

"8) organizuje kantonalni operativni centar civilne zaštite i obezbjeđuje njegov rad,".

Dosadašnje tač. 8) do 13) postaju tač. 9) do 14).

Član 14.

U članu 29. tačka 2) iza riječi "program" dodaje se riječ "razvoja", a u tački 4) riječi: "službu osmatranja i uzbunjivanja" zamjenjuju se riječima: "operativni centar civilne zaštite", dok se riječ "njeno" zamjenjuje riječju "njegovu".

Član 15.

U članu 31. stav 1. na kraju teksta tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "koja ima status općinske službe za upravu".

U stavu 2. tačka 3) iza riječi "program" dodaje se riječ "razvoja".

U tački 7) u drugom redu iza riječi "spašavanja" dodaju se riječi: "te organizira i provodi poslove zaštite od požara i vatrogastvo;".

Iza tačke 7) dodaje se nova tačka 8), koja glasi:

"8) organizuje općinski operativni centar civilne zaštite i obezbjeđuje njegov rad".

Dosadašnje tač. 8) do 10) postaju tač. 9) do 11).

Član 16.

U članu 32. stav 4. riječi: "najbližoj službi osmatranja i uzbunjivanja" zamjenjuju se riječima: "najbližem operativnom centru civilne zaštite".

Iza stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

"Pravna lica koja se bave takvom vrstom djelatnosti koja po svojoj prirodi može ugroziti život i zdravlje ljudi ili okoliš na određenom području (hidroakumulacije i slično), dužna su uspostaviti i održavati sistem obavještanja i uzbunjivanja na području koje može biti ugroženo tom djelatnošću radi blagovremene evakuacije stanovništva sa tog područja".

Član 17.

U članu 35. u trećem redu riječi: "službama osmatranja i uzbunjivanja" zamjenjuju se riječima "operativnim centrima civilne zaštite".

Član 18.

U nazivu poglavlja V riječi: "Vojske Federacije" zamjenjuju se riječima: "Oružanih snaga BiH".

Član 19.

U članu 37. stav 1. riječi: "Federalnom ministarstvu odbrane - Federalnom ministarstvu odbrane (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo odbrane) za upotrebu Vojske Federacije na zadacima zaštite i spašavanja, što se vrši u skladu sa procedurama

iz člana 39. ovog Zakona" zamjenjuju se riječima: "Ministarstvu odbrane Bosne i Hercegovine za upotrebu Oružanih snaga BiH na zadacima zaštite i spašavanja, na ugroženom području što se vrši u skladu sa Zakonom o odbrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 88/05)".

Stav 2. mijenja se i glasi:

"Federalna uprava će sa Ministarstvom odbrane Bosne i Hercegovine posebnim aktom urediti procedure za učešće Oružanih snaga BiH u pružanju pomoći na zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća na području Federacije, u skladu sa Zakonom o odbrani Bosne i Hercegovine".

Član 20.

Čl. 38. i 39. brišu se.

Član 21.

U članu 43. u sedmom i osmom redu riječi: "organizovanja sistema veza potrebnih za rukovođenje, osmatranje, obavještanje i uzbunjivanje" brišu se.

Član 22.

U članu 46. stav 3. briše se.

Član 23.

U članu 50. stav 2. u prvom redu riječi: "Kao zaštitni objekti mogu se koristiti" zamjenjuju se riječima: "Pod drugim zaštitnim objektima za zaštitu ljudi i materijalnih dobara podrazumijevaju se:".

U stavu 3. u drugom redu iza riječi "kanton" tačka se briše i dodaju riječi: "i općine".

U stavu 4. riječi: "Zakloni se, po pravilu pripremaju u ratnim uslovima, a izgrađuju ih", zamjenjuju se riječima: "Zaklone izgrađuju".

Stav 6. mijenja se i glasi:

"U dokumentima prostornog uređenja, zavisno od nivoa njihovog donošenja obavezno se uređuju i pitanja izgradnje novih skloništa i prilagođavanje drugih zaštitnih objekata za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara."

Član 24.

U članu 52. stav 3. mijenja se i glasi:

"U drugim objektima koji nisu obuhvaćeni u stavu 1. ovog člana, u gradovima i drugim ugroženim naseljima, izgrađuju se zakloni iz člana 50. stav 4. ovog Zakona s tim što u ove objekte spada i individualna stambena izgradnja građana."

Član 25.

U članu 53. stav 1. tačka 4) mijenja se i glasi:

"4) ako objekat ima izgrađen zaklon iz člana 50. stav 4. ovog Zakona u skladu sa uslovima koji su predviđeni u propisu iz člana 61. ovog Zakona."

Stav 2. mijenja se i glasi:

"Rješenje o oslobađanju investitora od obaveze izgradnje skloništa i rješenje o visini naknade za izgradnju skloništa donosi organ uprave nadležan za poslove prostornog uređenja na čijem se području gradi objekat. Ta rješenja donose se u postupku izdavanja dokumenata prostornog uređenja, odnosno urbanističke saglasnosti, glavnog projekta i odobrenja za građenje."

Iza stava 2. dodaju se novi st. 3. i 4. koji glase:

"Rješenje iz stava 2. ovog člana predstavlja sastavni dio dokumenata prostornog uređenja i uslov su za gradnju, a organ uprave nadležan za poslove prostornog uređenja ne može izdati odobrenje za gradnju prije nego se izvrši uplata naknade za izgradnju skloništa utvrđena rješenjem iz stava 2. ovoga člana."

Žalbu izjavljenu protiv rješenja iz stava 2. ovog člana rješava drugostepeni organ uprave nadležan za poslove prostornog uređenja određen propisima prostornog uređenja."

Član 26.

U članu 54. stav 1. u prvom redu iza riječi "skloništa" dodaju se riječi: "odnosno zaklona" i u drugom redu iza riječi "sklonište" dodaju se riječi: "odnosno zaklon".

U stavu 3. u drugom redu iza riječi "zaštite" dodaju se riječi: "i službe civilne zaštite općine".

Član 27.

U članu 55. stav 1. u prvom redu iza riječi "skloništa", dodaju se riječi: "odnosno zaklona".

U stavu 2. u prvom redu iza riječi "skloništa", dodaju se riječi: "odnosno zaklona".

Član 28.

U članu 56. stav 1. u prvom redu iza riječi "skloništa" dodaju se riječi: "odnosno zaklona".

U stavu 2. u prvom redu iza riječi "skloništa" dodaju se riječi: "odnosno zaklona".

Član 29.

Član 57. briše se.

Član 30.

U članu 60. stav 1. na početku iza riječi "Kantoni" dodaju se riječi: "i općine".

Član 31.

U članu 61. u trećem redu iza riječi "skloništa" dodaju se riječi: "odnosno zaklona" i na kraju teksta iza riječi "skloništa" tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "odnosno zaklona".

Član 32.

U članu 62. stav 1. u drugom redu iza riječi "skloništa" dodaju se riječi: "i zaklona".

U stavu 2. iza riječi "kanton" dodaju se riječi: "i općine", riječ "može" zamjenjuje se riječju "mogu", a na kraju teksta iza riječi "skloništa" tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "odnosno zaklona".

Stav 3. mijenja se i glasi:

"Kanton je dužan dio sredstava iz stava 2. ovog člana, dodijeliti općini za finansiranje javnih skloništa, za adaptaciju i održavanje postojećih skloništa i za prilagođavanje drugih zaštitnih objekata za sklanjanje, koji su utvrđeni u dugoročnom programu i godišnjem planu općine iz stava 1. ovog člana. Dodjela tih sredstava vrši se na zahtjev općine."

Član 33.

U članu 63. stav 2. u trećem redu iza riječi "dobra" stavlja se tačka, a ostali dio teksta briše se.

Član 34.

U članu 65. stav 2. briše se.

Član 35.

U članu 66. stav 3. u trećem redu iza riječi "evakuacije" stavlja se tačka, a ostali dio teksta briše se.

Član 36.

U članu 77. iza stava 3. dodaju se novi st. 4., 5. i 6. koji glase:

"Saglasnost na projekte iz stava 3. ovog člana, u pogledu planiranja potrebnih mjera zaštite i spašavanja u tim objektima daje služba civilne zaštite općine.

Organ nadležan za izdavanje upotrebne dozvole ne može izdati tu dozvolu bez prethodno dobijene saglasnosti iz stava 4. ovog člana.

Za objekte iz stava 3. ovog člana, koji su od značaja za kanton - saglasnost iz stava 4. ovog člana daje kantonalna uprava civilne zaštite, a kada se radi o objektima od značaja za Federaciju, saglasnost iz stava 4. ovog člana daje Federalna uprava".

Član 37.

U članu 78. na kraju teksta, tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "odnosno u skladu sa naredbom štaba civilne zaštite koji na ugroženom području rukovodi akcijama zaštite i spašavanja".

Član 38.

U članu 84. stav 2. u šestom redu riječi: "uređuju se posebnim zakonom" zamjenjuju se riječima: "obavljaju se u okviru sistema zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, na način utvrđen posebnim zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu i ovim Zakonom."

Član 39.

U članu 86. stav 2. mijenja se i glasi:

"Poslove koji se odnose na problematiku uklanjanja mina i NUS-a, vrše jedinice civilne zaštite za uklanjanje mina i NUS-a (u daljnjem tekstu: timovi za deminiranje) na način regulisan Zakonom o deminiranju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 5/02) i Standardom za uklanjanje mina i NUS-a u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Standardi BiH) i Standardnim operativnim procedurama uklanjanja i uništavanja NUS-a, koje donosi direktor Federalne uprave (u daljnjem tekstu: SOP)."

U stavu 3. tačka 2) riječi: "Vojske Federacije" zamjenjuju se riječima: "Oružanih snaga BiH".

Član 40.

U članu 87. stav 1. riječi: "centar za osmatranje i uzbunjivanje" zamjenjuju se riječima: "operativni centar civilne zaštite".

Član 41.

Član 88. mijenja se i glasi:

"Poslove iz st. 1. i 2. člana 86. ovog Zakona, organizuje Federalna uprava i uprave civilne zaštite kantona preko timova za deminiranje koji poslove deminiranja izvršavaju na način utvrđen u Zakonu o deminiranju u Bosni i Hercegovini, Standardima BiH i SOP.

Pripadnici timova za deminiranje koji se bave poslovima iz st. 1. i 2. člana 86. ovog Zakona, moraju ispunjavati uslove utvrđene u Zakonu i Standardima iz stava 1. ovog člana i imati ovlaštenje za obavljanje tih poslova koje izdaje Centar za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini."

Član 42.

Član 89. mijenja se i glasi:

"Pravna lica koja se bave poslovima uklanjanja mina i NUS-a i provođenjem drugih protivminskih akcija moraju biti akreditovani za te djelatnosti kod Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini.

Fizička lica koja se kao pripadnici pravnih lica iz stava 1. ovog člana bave poslovima uklanjanja mina i NUS-a moraju biti akreditovani kod Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini, za vršenje tih poslova."

Član 43.

U članu 91. stav 2. u petom redu riječ "štabovima" zamjenjuje se riječju "organima".

Član 44.

U članu 93. stav 2. u četvrtom i petom redu riječi: "veterinarske službe Vojske Federacije" brišu se.

Član 45.

U članu 96. iza stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

"Organizovanje i vršenje poslova iz stava 1. ovog člana vrši se u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/03)."

Član 46.

U članu 98. stav 2. u trećem redu iza riječi "opasnosti" dodaju se riječi: "odnosno nastanka prirodne i druge nesreće".

Član 47.

U članu 99. u četvrtom redu riječi: "posebnim zakonom" zamjenjuju se riječima: "Zakonom o zaštiti od jonizirajućih zračenja i radijacionoj sigurnosti ("Službene novine Federacije BiH", broj 15/99)."

Član 48.

U članu 106. stav 2. briše se.

Član 49.

U članu 123. iza stava 3. dodaje se novi stav 4., koji glasi:

"U aktu iz stava 3. ovog člana određuju se pravna lica odnosno udruženja građana u kojima će se formirati službe zaštite i spašavanja, određuju vrste službi koje se formiraju, utvrđuju zadaci službe, određuje način popune službe ljudstvom i materijalno-tehničkim sredstvima i određuje organ civilne zaštite Federacije, kantona, odnosno općine koji će zaključiti ugovor sa pravnim licem, odnosno udruženjem građana o međusobnim pravima i obavezama u vršenju poslova zaštite i

spašavanja kada se angažuju za potrebe Federacije, odnosno kantona ili općine".

Član 50.

U članu 124. stav 3. na kraju teksta tačka se briše i dodaju riječi: "o čemu sporazumom odlučuju općinski načelnici tih općina".

Član 51.

U članu 126. iza riječi "utvrditi" dodaju se riječi: "uslove za organizovanje".

Član 52.

U članu 130. iza stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi: "Poslove pripremanja, popune, opremanja i obučavanja specijalizovanih jedinica kantona vrši kantonalna uprava civilne zaštite, a specijalizovanih jedinica općine vrši služba civilne zaštite općine".

Član 53.

U članu 131. stav 4. na kraju teksta tačka se briše i dodaju riječi: "o čemu sporazumno odlučuju općinski načelnici tih općina".

Član 54.

U članu 132. stav 1. u drugom redu iza riječi "zaštite" dodaju se riječi: "za potrebe", a na kraju teksta tačka se briše i dodaju riječi: "i utvrđuje zadatke tih jedinica".

Iza stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

"Federalna uprava vrši poslove koji se odnose na popunu jedinica iz stava 1. ovog člana ljudstvom i materijalno tehničkim sredstvima i njihovo obučavanje i osposobljavanje i upotrebu na zadacima za koje su jedinice organizovane".

Dosadašnji stav 2. postaje stav 3.

Član 55.

U članu 133. u prvom redu iza riječi "će" dodaju se riječi: "uslove za organizovanje".

Član 56.

U članu 134. stav 1. na kraju teksta tačka se briše i dodaju riječi: "i stalno funkcionišu dok nadležni organ proglašuje prestanak stanja prirodne ili druge nesreće."

U stavu 2. u trećem redu iza riječi "nesreće" tačka se briše i dodaju riječi: "u cilju preduzimanja mjera na sprečavanju nastanka te opasnosti ili nesreće ili ublažavanja njenog djelovanja i funkcioniraju dok takva opasnost postoji", a u petom redu riječi: "zaštite i spašavanja" zamjenjuju se riječima: "civilne zaštite".

Iza stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

"Štabovi civilne zaštite aktiviraju se i funkcionišu i za vrijeme vježbi civilne zaštite i ratnog stanja".

Član 57.

Član 143. mijenja se i glasi:

"Pripadnici civilne zaštite raspoređuju se u službe zaštite i spašavanja, jedinice civilne zaštite opće i specijalizovane namjene, štabove civilne zaštite i na dužnosti povjerenika civilne zaštite.

Raspored na dužnosti iz stava 1. ovog člana vrši se na zahtjev organa, odnosno pravnog lica koji organizuju strukture civilne zaštite iz stava 1. ovog člana.

Raspoređivanje obveznika civilne zaštite u strukture civilne zaštite iz stava 1. ovog člana vrše službe civilne zaštite općine koje obveznika civilne zaštite vode u evidenciji.

Raspoređivanje obveznika civilne zaštite vrši se prema kriterijima koji se utvrde propisom iz člana 148. ovog Zakona."

Član 58.

U članu 145. stav 2. u trećem redu iza riječi "zaštite" dodaju se u zagradi riječi: "(u daljnjem tekstu: lična karta za osoblje civilne zaštite)".

Član 59.

Član 147. mijenja se i glasi:

"Na sredstva i opremu koja služi isključivo za potrebe civilne zaštite ne plaćaju se carine i porezi ako je to predviđeno zakonom ili drugim propisom Bosne i Hercegovine".

Član 60.

Član 148. mijenja se i glasi:

"O građanima koji podliježu obavezi civilne zaštite vodi se evidencija.

Sadržaj i način vođenja evidencije, kriteriji za lica koja se vode u evidenciji i kriteriji za raspoređivanje obveznika civilne zaštite u strukture iz člana 143. ovog Zakona, utvrđuje direktor Federalne uprave.

Ustrojavanje evidencije obveznika civilne zaštite vrši se korištenjem podataka iz vojne evidencije koju je vodilo Federalno ministarstvo odbrane do momenta prestanka sa radom, kao i prikupljanjem potrebnih podataka na drugi način.

Nadležni organi koji vode službene evidencije o građanima, dužni su na zahtjev organa civilne zaštite dati podatke iz te evidencije koji su potrebni za ustrojavanje evidencije pripadnika civilne zaštite."

Član 61.

Naziv poglavlja "VIII - OSMATRANJE I UZBUNJIVANJE" mijenja se i glasi:

"VIII - OPERATIVNI CENTAR CIVILNE ZAŠTITE"

Član 62.

Član 149. mijenja se i glasi:

"Radi stalnog prikupljanja podataka o svim vrstama pojava i opasnosti koje mogu dovesti do prirodne ili druge nesreće, kao i podataka o posljedicama koje su nastale pojavom prirodne ili druge nesreće po ljude i materijalna dobra na ugroženom području, obradu tih podataka i njihove distribucije nadležnim organima vlasti i pravnim licima, kao i prenošenje naredbi štaba civilne zaštite u vrijeme funkcionisanja tih štabova formiraju se operativni centri civilne zaštite 121 (u daljnjem tekstu: operativni centar).

Federalni operativni centar formira se u sastavu Federalne uprave, kantonalni operativni centar u sastavu kantonalne uprave civilne zaštite i općinski operativni centar u sastavu službe civilne zaštite općine.

Dvije ili više susjednih općina, a naročito u gradovima sa više općina, mogu formirati zajednički operativni centar o čemu sporazumno odlučuju općinski načelnici tih općina."

Član 63.

Član 150. briše se.

Član 64.

Član 151. mijenja se i glasi:

"Svaki operativni centar ima najmanje pet izvršilaca kada neprekidno funkcionišu 24 sata.

Federalni i kantonalni operativni centar rade neprekidno 24 sata svaki dan, a općinski operativni centri rade prema potrebi, a najmanje osam sati svaki radni dan i za te potrebe mora biti zaposleno najmanje jedno lice.

Pri određivanju dužine radnog vremena općinskog operativnog centra polazi se od procjene ugroženosti područja općine prirodnim i drugim nesrećama, veličine općine, broja stanovnika i drugih činjenica koje su od značaja za određivanje radnog vremena tog centra, o čemu odlučuje općinski načelnik na prijedlog službe civilne zaštite općine.

Kada nastane prirodna ili druga nesreća na području općine, ili postoji neposredna opasnost od nastanka te nesreće, općinski operativni centar radi neprekidno 24 sata svaki dan za čije se potrebe angažuju sva lica koja su raspoređena za rad u tom centru, o čemu neposredno odlučuje općinski štab civilne zaštite i centar radi neprekidno svaki dan dok postoji stanje prirodne ili druge nesreće, odnosno dok prestanak rada centra naredi općinski štab civilne zaštite."

Član 65.

U članu 152. stav 1. u prvom i sedmom redu riječi: "centri OiU" zamjenjuju se riječima: "operativni centar" u odgovarajućem padežu.

Stav 2. briše se.

Član 66.

Član 153. mijenja se i glasi:

"Operativni centri funkcionišu tako što su svi organi vlasti, javna i druga preduzeća i druga pravna lica (u daljnjem tekstu:

davaoci informacija) dužni operativnom centru stalno dostavljati sve podatke koje u okviru obavljanja svoje redovne djelatnosti primijete ili saznaju, a koji se odnose na sve vidove pojava i opasnosti koje mogu dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće, odnosno sve podatke koji se odnose na posljedice nastale djelovanjem prirodne ili druge nesreće.

Podatke iz stava 1. ovog člana, kao i podatke o nesreći koja je već nastala dužni su operativnom centru dostavljati i građani i sva udruženja građana, a prvenstveno udruženja speleologa, planinara, ronilaca, radio-amatera, gorske službe spašavanja, alpinista i sva druga udruženja koja primijete ili saznaju za pojavu ili imaju obavezu pratiti, osmatrati i utvrđivati određene pojave i događaje koji na bilo koji način mogu ugroziti život i zdravlje ljudi i materijalna dobra, odnosno koja mogu dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće.

Prikupljanje podataka iz stava 1. ovog člana i praćenje situacije na ugroženom području, operativni centri mogu vršiti i putem geografsko-informativnog sistema (GIS) za koji moraju biti obezbijedena odgovarajuća materijalno-tehnička sredstva i kompjuterski programi."

Član 67.

U članu 154. stav 1. riječi: "Centara OiU" zamjenjuju se riječima: "operativnih centara", a u drugom redu iza riječi "koje" dodaju se riječi: "se stalno koriste za rad centra, a", dok se u trećem redu riječ "štabovi" zamjenjuje riječima: "se i za potrebe štabova", a u četvrtom redu riječ "akcija" zamjenjuje se riječju "akcijama".

U st. 2, 3. i 5. riječi "Centri OiU" zamjenjuju se riječima "operativni centri", u odgovarajućem padežu.

U stavu 4. riječi: "Služba OiU može" zamjenjuju se riječima: "operativni centri mogu".

Član 68.

Član 155. mijenja se i glasi:

"Davaoci informacija, građani i udruženja građana, dužni su operativnom centru dostavljati sve podatke, koji se odnose na pojave i opasnosti koje mogu dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće, odnosno na posljedice koje su nastale djelovanjem sljedećih prirodnih i drugih nesreća, i to: potresa; poplava; požara; klizanja tla i snježnih lavina i nanosa; nagomilavanja leda na vodotocima i komunikacijama; udara groma, jakih vjetrova, guste magle, jakih mrazeva, velikih vrućina i suša; saobraćajnih udesa u željezničkom, cestovnom, riječnom i zračnom saobraćaju; eksplozija, rušenja i drugih nesreća u rudnicima; ispuštanja ili prosipanja štetnih i otrovnih materija; zagađenosti riječnih tokova, zemljišta i okolišta; rušenja ili prelijevanja brana na hidroakumulacijama; havarija i većih kvarova u industrijskim postrojenjima; zaraznih bolesti kod ljudi (epidemije); zaraznih bolesti kod životinja (epizootije); zaraznih bolesti kod bilja (epifitije); radijacijsko-hemijsko-biološke kontaminacije; trovanja ljudi hranom ili vodom; oštećenjima električne ili vodovodne mreže, naftovoda, plinovoda, telekomunikacija ili saobraćajne mreže; pronalaznja minsko-eksplozivnih sredstava i neeksplozivnih ubojnih sredstava (NUS) i drugih pojava i opasnosti koje svojim djelovanjem mogu ugroziti život i zdravlje ljudi i uništiti materijalna dobra.

Podaci iz stava 1. ovog člana, operativnom centru dostavljaju se odmah čim se primijeti ili sazna za opasnost koja može dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće, a kada nastane prirodna ili druga nesreća, dostavljaju se podaci o nastalim posljedicama po život i zdravlje ljudi i mjerama i aktivnostima koje se sprovode na spašavanju ljudi i materijalnih dobara na ugroženim područjima".

Član 69.

Član 156. mijenja se i glasi:

"Javna i druga preduzeća za telekomunikacije na području Federacije dužna su osigurati besplatno pozivanje posebnog broja 121 sa operativnim centrom, putem kojeg građani mogu u svakom trenutku tom centru dostaviti informacije (podatke) o svim vrstama opasnosti i pojavama koje mogu dovesti do nastanka prirodne ili druge nesreće koje primijete ili za koje saznaju, odnosno podatke o nastradalim ili ugroženim ljudima od bilo koje opasnosti i nesreće, s tim što će nakon međunarodnog uvezivanja Bosne i Hercegovine u sistem 112, javna i druga

preduzeća za telekomunikacije biti dužna osigurati odgovarajuće uvezivanje tog broja sa operativnim centrima."

Član 70.

Član 157. mijenja se i glasi:

"U cilju stvaranja uslova da operativni centri mogu vršiti prijem i prenošenje informacija nadležnim organima ili obavještavati javnost o svim podacima koji se odnose na prirodne i druge nesreće i posljedice koje su nastale, odnosno mjerama i aktivnostima koje se preduzimaju, davaoci informacija dužni su se sredstvima veze povezati s odgovarajućim operativnim centrom i to:

- 1) Sa Federalnim operativnim centrom povezuju se sljedeći organi i pravna lica:
  - operativni centar Federalnog ministarstva unutrašnjih poslova;
  - pravna lica nadležna za telekomunikacije u Federaciji;
  - Radio Federacije Bosne i Hercegovine;
  - Federalna televizija;
  - Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine;
  - pravna lica i udruženja građana koja su proglašena za službe zaštite i spašavanja Federacije;
  - Javno preduzeće "Elektroprivreda BiH" Sarajevo i "Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosna" d.d. Mostar;
  - Javno preduzeće za vodno područje sliva rijeke Save i javno vodoprivredno preduzeće sliva Jadranskog mora;
  - Federalni meteorološki zavod;
  - Federalna direkcija za civilnu avijaciju;
  - Bosanskohercegovački auto - moto klub (BIHAMK);
  - drugi imaoци sistema veze od značaja za Federaciju.
- 2) sa kantonalnim operativnim centrom povezuju se sljedeći organi i pravna lica:
  - operativni centar ministarstva unutrašnjih poslova kantona;
  - profesionalna vatrogasna jedinica organizovana za nivo kantona;
  - ispostave BIHAMK-a u kantonu,
  - službe hitne pomoći, domovi zdravlja i klinički centri;
  - radio i TV stanica kantona;
  - zračne luke na području kantona;
  - pravna lica i udruženja građana koja su proglašena za službe zaštite i spašavanja kantona;
  - javna vodoprivredna preduzeća koja postoje na području kantona.
- 3) sa općinskim operativnim centrom povezuju se sljedeći organi i pravna lica:
  - operativni centri policijskih uprava ministarstva unutrašnjih poslova kantona;
  - profesionalne i dobrovoljne vatrogasne jedinice organizovane u općini;
  - hitne i druge zdravstvene službe osnovane u općini;
  - radio i TV stanice u općinama;
  - pravna lica i udruženja građana koja su proglašena za službe zaštite i spašavanja općina;
  - radio - amateri i druga udruženja građana, imaoци radio-uređaja registrovanih kod nadležnih organa.

Federalni operativni centar povezuje se i s Državnom graničnom službom Bosne i Hercegovine, Agencijom za informisanje i zaštitu Bosne i Hercegovine, Ministarstvom odbrane Bosne i Hercegovine, Ministarstvom bezbjednosti Bosne i Hercegovine i Javnim radio - televizijskim servisom Bosne i Hercegovine, kao i sa Spasilačkim koordinacijskim središtem BiH (RCC) i odgovarajućim operativnim centrom civilne zaštite Republike Srpske i odgovarajućim Operativnim centrom civilne zaštite Distrikt Brčko Bosne i Hercegovine.

Povezivanje organa i pravnih lica iz stava 1. ovog člana sa odgovarajućim operativnim centrom vrši se prema posebnom planu veza koji izrađuje Federalna uprava u saradnji sa resornim državnim i federalnim ministarstvom koji su nadležni za saobraćaj i veze, kantonalnim upravama civilne zaštite i službama civilne zaštite općina.

Kantonalni operativni centar i općinski operativni centar može se povezati i sa drugim organima i pravnim licima koja su od značaja za kanton, odnosno od značaja za općinu."

Član 71.

Član 158. mijenja se i glasi:

"Direktor Federalne uprave propisuje organizaciju, uslove i način funkcionisanja operativnih centara iz člana 149. stav 2. ovog Zakona, kao i način dostavljanja i distribucije podataka iz člana 155. ovog Zakona".

Član 72.

U članu 159. dodaje se novi stav 1. koji glasi:

"U slučaju pojave opasnosti ili nastanka određene prirodne ili druge nesreće koja može ugroziti živote većeg broja ljudi i materijalna dobra na određenom području, vrši se obavještavanje i uzbunjivanje stanovništva sa ciljem da se blagovremeno preduzmu aktivnosti i mjere na zaštiti od mogućih posljedica".

Dosadašnji st. 1. do 3. postaju st. 2. do 4.

Član 73.

U članu 160. st. 1. i 2. riječi "Centar OiU" zamjenjuju se riječima: "operativni centar".

Stav 3. briše se.

Član 74.

U članu 161. stav 2. i članu 163. st. 1. i 2. riječi: "Centar OiU" zamjenjuju se riječima: "operativni centar" u odgovarajućem padežu.

Član 75.

U članu 168. u drugom redu iza riječi "programa" dodaje se riječ "razvoja".

Član 76.

Član 169. mijenja se i glasi:

"Federalnim programom određuju se politika i strategija zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća, u kojima se definišu konkretni programi, projekti i inicijative usaglašene sa utvrđenom politikom i strateškim pravcima razvoja zaštite i spašavanja.

Federalnim programom osigurava se neprekidan proces razvoja cjelovitog i jedinstvenog sistema zaštite i spašavanja na području Federacije.

Federalni program, pored elemenata iz stava 1. ovog člana, sadrži:

- 1) zaključke iz Procjene ugroženosti Federacije;
- 2) podatke o stanju organizovanosti civilne zaštite i dostignutom stepenu zaštite i spašavanja od pojedinih prirodnih i drugih nesreća;
- 3) preventivne mjere zaštite i spašavanja koje će se provoditi;
- 4) osnovne ciljeve, zadatke i način ostvarivanja zaštite i spašavanja sa smjernicama za organizovanje snaga i sredstava civilne zaštite, odnosno snaga zaštite i spašavanja;
- 5) osnove za izradu programa obučavanja i osposobljavanja u zaštiti i spašavanju;
- 6) smjernice za istraživačku i razvojnu djelatnost od značaja za zaštitu i spašavanje;
- 7) pregled očekivanih troškova sa izvorima finansiranja.

Program iz stava 1. ovog člana donosi se za period od najmanje pet godina."

Član 77.

Član 170. mijenja se i glasi:

"Zadaci utvrđeni u Federalnom programu razrađuju se u Federalnom planu koji se izrađuje u skladu sa propisom Vlade Federacije koji se donosi na osnovu člana 172. stav 3. ovog Zakona.

Realizaciju mjera zaštite i spašavanja i drugih zadataka utvrđenih u planu zaštite iz stava 1. ovog člana, vrše federalna ministarstva i drugi organi federalne uprave, svaki u oblasti za koju su osnovani, a koordinaciju aktivnosti na vršenju tih zadataka ostvaruje Federalna uprava".

Član 78.

U članu 173. iza stava 5. dodaje se novi stav 6. koji glasi:

"Kantonalna ministarstva i drugi organi kantonalne uprave, realizuju mjere zaštite i spašavanja i druge zadatke utvrđene u planu zaštite i spašavanja kantona, svaki u oblasti za koju su osnovani, a koordinaciju aktivnosti na vršenju tih zadataka ostvaruje kantonalna uprava civilne zaštite".

Član 79.

U članu 174. i za stava 5. dodaje se novi stav 6. koji glasi:
"Realizaciju mjera zaštite i spašavanja i drugih zadataka utvrđenih u planu iz stava 5. ovog člana, vrše sve općinske službe za upravu i drugi organi općinske uprave, svaka u oblasti za koju su osnovane, a koordinaciju aktivnosti na vršenju tih zadataka ostvaruje služba civilne zaštite općine".

Član 80.

Iza člana 174. dodaje se novi član 174a. koji glasi:

"Član 174a.

Kantonalni, odnosno općinski program razvoja sadrže pitanja utvrđena u članu 169. stav 3. ovog Zakona, prilagođena stanju i potrebama kantona, odnosno općine".

Član 81.

Naslov Glave "XI - MOBILIZACIJA SNAGA I SREDSTAVA CIVILNE ZAŠTITE", mijenja se i glasi:

"XI - ANGAŽOVANJE SNAGA I SREDSTAVA CIVILNE ZAŠTITE, GRAĐANA I PRAVNIH LICA NA ZAŠTITI I SPAŠAVANJU"

Član 82.

U članu 175. stav 1. na kraju teksta tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "u cilju pripreme stanovništva, organa vlasti i pravnih lica za blagovremeno angažovanje na sprečavanju nastanka prirodne ili druge nesreće, odnosno radi angažovanja na spašavanju ugroženih ljudi i zaštiti materijalnih dobara".

Stav 2. briše se.

Član 83.

U članu 176. u sedmom redu riječ "OiU" zamjenjuje se riječima: "operativni centar".

Član 84.

Član 177. mijenja se i glasi:

"Građani i organizovane snage civilne zaštite i pravna lica iz člana 176. ovog Zakona, dužni su postupiti po odluci organa vlasti koji je proglasio nastanak prirodne ili druge nesreće na određenom području i uzeti učešće u akcijama zaštite i spašavanja prema vlastitim planovima i naredbama štaba civilne zaštite koji na ugroženom području rukovodi akcijama zaštite i spašavanja".

Član 85.

U članu 180. stav 1. u prvom redu riječi: "privredna društva" zamjenjuju se riječima: "pravna lica", a u drugom redu iza riječi "djelatnosti" dodaju se riječi: "i državni organi svih nivoa vlasti u Federaciji", dok se riječi: "poseban porez" zamjenjuju riječima: "posebnu naknadu".

U st. 2, 3, 5. i 6. riječi: "porez" i "poseban porez" zamjenjuju se riječima: "posebna naknada".

U stavu 4. u drugom redu riječi: "se posebno evidentiraju u budžetu Federacije" zamjenjuju se riječima: "vode se na posebnom transakcijskom računu budžeta Federacije, kantona i općine", a u sedmom redu iza broja "184." dodaju se riječi: "st. 2. do 7.".

Iza stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

"Sredstva na transakcijskom računu iz stava 4. ovog člana ne gase se istekom kalendarske godine već se akumuliraju sa sredstvima koja se prikupljaju u toku naredne godine".

Dosadašnji st. 5. i 6. postaju st. 6. i 7.

Član 86.

U članu 182. tačka 7) riječi: "za koordinaciju, usmjeravanje i vođenje akcija zaštite i spašavanja" brišu se.

Iza stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

"Federacija može dio sredstava iz člana 180. stav 4. ovog Zakona koja pripadaju Federaciji izuzetno koristiti za finansiranje preventivnih mjera zaštite i spašavanja pod uslovom da je dio sredstava za te namjene obezbijeden u budžetu Federacije i ako su preventivne mjere utvrđene u Federalnom programu i godišnjem planu realizacije Programa, s tim da ta sredstva ne mogu biti veća od 20% sredstava koja se prikupe u toku budžetske godine.

Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave odlučuje o korištenju sredstava za namjene iz stava 2. ovog člana".

Član 87.

U članu 183. iza stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

"Kanton može dio sredstava iz člana 180. stav 4. ovog Zakona koja pripadaju kantonu, izuzetno, kao interventnu mjeru koristiti za finansiranje preventivnih mjera zaštite i spašavanja, pod uslovom da je dio sredstava za te namjene obezbijeden u budžetu kantona i ako su preventivne mjere utvrđene u programu razvoja i godišnjem planu realizacije tog programa s tim da ta sredstva ne mogu biti veća od 20% sredstava koja se prikupe u toku budžetske godine.

Vlada kantona, na prijedlog kantonalne uprave civilne zaštite odlučuje o sredstvima iz stava 2. ovog člana".

Član 88.

U članu 184. iza stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

"Općina može dio sredstava iz člana 180. stav 4. ovog Zakona koja pripadaju općini, izuzetno, kao interventnu mjeru, koristiti za finansiranje preventivnih mjera zaštite i spašavanja, pod uslovom da je dio sredstava za te namjene obezbijeden u budžetu općine i ako su preventivne mjere utvrđene u programu razvoja i planu zaštite i spašavanja općine, s tim da ta sredstva ne mogu biti veća od 20% sredstava koja se prikupe u toku budžetske godine.

Općinski načelnik, na prijedlog službe civilne zaštite općine odlučuje o korištenju sredstava iz stava 2. ovog člana".

Član 89.

U članu 190. stav 1. tačka 7) i u stavu 2. riječi: "službi OiU" zamjenjuju se riječima: "operativni Centar" u odgovarajućem padežu.

Tačka 8) briše se.

Dosadašnje tač. 9) i 10) postaju tač. 8) i 9).

U stavu 3. na kraju teksta tačka se briše i dodaju riječi: "i drugi rukovodeći i ostali državni službenici iz Federalne uprave koje rješenjem ovlasti direktor Federalne uprave".

Član 90.

U članu 191. stav 1. tačka 8) riječi: "službi OiU" zamjenjuju se riječima: "operativni centar".

Tačka 9) briše se.

Dosadašnja tačka 10) postaje tačka 9).

U stavu 2. na kraju teksta tačka se briše i dodaju riječi: "i drugi državni službenici koje rješenjem ovlasti direktor kantonalne uprave civilne zaštite".

Član 91.

U članu 192. iza stava 3. dodaju se novi st. 4, 5, 6. i 7. koji glase:

"Za pripadnike timova za deminiranje koje organizuju Federalna i kantonalne uprave civilne zaštite koji se angažuju na poslovima deminiranja i uklanjanje NUS-a, pored prava utvrđenih Zakonom o deminiranju u Bosne i Hercegovine obezbjeđuje se i poseban dodatak u visini od najmanje 50% do 120% od osnovne plate namještenika srednje školske spreme, zbog posebnih uslova rada, specifičnosti u obavljanju poslova i opasnosti po život na obavljanju poslova deminiranja. Taj dodatak pripada samo onda kada pripadnici tih timova neposredno na terenu obavljaju poslove deminiranja.

Pravilnikom o plaćama i naknadama Federalne uprave, odnosno kantonalne uprave civilne zaštite određuju se radna mjesta i pripadajući procenat posebnog dodatka iz stava 4. ovog člana.

Sredstva iz stava 4. ovog člana obezbjeđuju se u budžetu Federacije na prijedlog Federalne uprave, odnosno budžetu kantona na prijedlog kantonalne uprave civilne zaštite.

Odredbe ovog člana primjenjuju se i na timove za deminiranje koje formira općina".

Dosadašnji stav 4. postaje stav 8.

Član 92.

U članu 193. stav 1. u šestom redu riječi: "službi OiU" zamjenjuju se riječima: "operativnim centrima".

Član 93.

U članu 194. stav 1. tačka 4) riječi: "službama osmatranja i uzbunjivanja" zamjenjuju se riječima "operativnim centrima".

Tačka 8) mijenja se i glasi:

"8) ne vrše izgradnju zaklona iz člana 52. stav 3. ovog Zakona".

U tački 20) riječi: "Centrima OiU" zamjenjuju se riječima: "operativnim centrima".

Iza tačke 20) dodaju se nove tač. 21) i 22) koje glase:

"21) operativnim centrima ne dostavlja podatke o pojavama iz člana 155. ovog Zakona,".

22) ako se ne poveže sa odgovarajućim operativnim centrom iz člana 157. ovog Zakona."

U dosadašnjoj tački 21) riječi: "službama za osmatranje i uzbunjivanje" zamjenjuju se riječima: "operativnim centrima".

Iza dosadašnje tačke 24) dodaje se nova tačka 25) koja glasi:

"25) ako ne plaćaju posebnu naknadu za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća iz člana 180. stav 2. ovog Zakona".

Dosadašnja tač. 21) do 24) postaju tač. 23) do 26) , a nova tačka 25) postaje tačka 27).

Član 94.

Iza člana 196. dodaje se novi član 196a. koji glasi:

"Član 196a.

Novčanom kaznom od 500 KM do 2.000 KM kaznit će se za prekršaj rukovodilac organa ako:

- 1) ne osnuje službu civilne zaštite općine, u skladu sa ovim Zakonom (član 31.);
- 2) ne organizuje operativni centar i ne obezbijedi njegov rad (član 149.);
- 3) sredstva iz stava 1. člana 180. ovog Zakona koristi za namjene koje nisu utvrđene u članu 180. stav 4. ovog Zakona."

Član 95.

U članu 197. iz stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

"Kantoni i općine su dužni u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, svojim propisima urediti pitanja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća koja su ovim Zakonom stavljena u nadležnost kantona, odnosno općine, odnosno da svoje propise u toj oblasti usklade sa odredbama ovog Zakona."

Član 96.

Član 198. briše se.

Član 97.

Član 199. mijenja se i glasi:

"Po završetku Faze VIII Programa deminiranja 2006/2007 u skladu sa Strategijom protuminskih akcija Bosne i Hercegovine, koji je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine usvojilo u oktobru 2004. godine i Izlazne strategije za stvaranje održivih timova civilne zaštite za deminiranje i uklanjanje NUS-a u Federaciji Bosne i Hercegovine, broj 434/03 od 21.08.2003. godine, koju je usvojila Vlada Federacije, sredstva za finansiranje tih poslova u periodu od 2007. do 2010. godine u sadašnjem obimu obezbjeđuju se u budžetu Federacije, na prijedlog Federalne uprave.

Kantoni su dužni participirati u plaćanju poreza za plaće i doprinose za zdravstveno, penzijsko i invalidsko osiguranje i beneficirani staž za pripadnike svojih timova za deminiranje i dužni su stvarati uslove za preuzimanje tih timova u svoju nadležnost i potpuno finansiranje od početka 2010. godine.

Početkom 2010. godine kantonalne uprave civilne zaštite će preuzeti u stalni radni odnos pripadnike svojih timova za deminiranje, kao i pripadajuću opremu i sredstva, a Federalna uprava preuzima u stalni radni odnos pripadnike svojih timova za deminiranje."

Član 98.

Član 202. briše se.

Član 99.

Član 203. mijenja se i glasi:

"Vlada Federacije odlučuje o davanju na korištenje organima civilne zaštite objekata, magacina, sredstava, opreme, dokumentacije i drugih sredstava potrebnih za zaštitu i

spašavanje iz nadležnosti Federalnog ministarstva odbrane, koja se ne rasporede do dana prestanka sa radom tog ministarstva.

Dodjela sredstava iz stava 1. ovog člana organima civilne zaštite vrši se na prijedlog Federalne uprave, u skladu sa članom 7. Zakona o prestanku važenja Zakona o odbrani Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 2/06)".

Član 100.

Ovaj Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući Doma naroda Parlamenta Federacije BiH Slavko Matić , s. r.	Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH Muhamed Ibrahimović , s. r.
--	---

UKAZ**O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA**

Proglašava se Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavničkog doma od 26. januara 2010. godine i na sjednici Doma naroda od 8. jula 2010. godine.

Broj 01-02-399/10
21. jula 2010. godine
Sarajevo

Predsjednica
Borjana Krišto, s. r.

ZAKON**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI I SPAŠAVANJU LJUDI I MATERIJALNIH DOBARA OD PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA**

Član 1.

U Zakonu o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine Federacije BiH", br. 39/03 i 22/06), u članu 1., na kraju teksta tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "a u skladu sa Okvirnim zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 50/08 - u daljnjem tekstu: Okvirni zakon o zaštiti i spašavanju)".

Član 2.

U članu 5. stav 1. tačka 8) riječi: "Distriktu Brčko u Bosni i Hercegovini" zamjenjuju se riječima: "Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine".

U tački 9) riječi: "Distrikta Brčko" zamjenjuju se riječima: "Brčko Distrikta", a na kraju teksta tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "u skladu sa Okvirnim zakonom o zaštiti i spašavanju".

Član 3.

U članu 8. na kraju teksta tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "a na način i pod uslovima utvrđenim u Okvirnom zakonu o zaštiti i spašavanju".

Član 4.

U članu 18. stav 2. u trećem redu iza riječi "lice", dodaje se zarez i riječi: "organ uprave i drugi organ vlasti".

Član 5.

U članu 24. iza tačke 5) dodaju se nove tač. 6), 7), 8), 9) i 10), koje glase:

- "6) na prijedlog Federalnog štaba civilne zaštite podnosi zahtjev Vijeću ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara) za traženje međunarodne pomoći za potrebe Federacije što se vrši nakon proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće na području Federacije;
- 7) podnosi zahtjev Vijeću ministara za proglašenje nastanka i prestanka stanja prirodne ili druge nesreće na teritoriji Bosne i Hercegovine, nakon što je već proglašeno stanje prirodne ili druge nesreće na području Federacije;
- 8) daje saglasnost Vijeću ministara o vrsti i broju operativnih snaga zaštite i spašavanja iz Federacije koje se mogu rasporediti u mješovitu specijaliziranu jedinicu za zaštitu i spašavanje za djelovanje u slučaju prirodne ili druge nesreće, za učešće u međunarodnim vježbama, operacijama pomoći i drugim aktivnostima, koju formira Vijeće ministara;
- 9) odlučuje o vrsti i količinama robnih rezervi potrebnih za zaštitu i spašavanje, na prijedlog Federalne uprave,

- 10) u oblasti deminiranja i uklanjanja NUS-a, na prijedlog Federalne uprave, donosi propis o organiziranju vršenja poslova protivminskog djelovanja u Federaciji, usvaja Strategiju protivminskog djelovanja civilne zaštite i godišnji operativni plan civilne zaštite, na poslovima protivminskog djelovanja u skladu sa Strategijom Bosne i Hercegovine i Godišnjim operativnim planom Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Godišnji operativni plan BiH), usvaja listu prioriteta za Godišnji operativni plan BiH, utvrđuje način korištenja sredstava izdvojenih za deminiranje i uklanjanje NUS-a, razmatra izvještaj o realizaciji Godišnjeg operativnog plana BiH.
- Dosadašnje tač. 6), 7) i 8) postaju tač. 11), 12) i 13).

Član 6.

U članu 26. stav 2. tačka 9) riječi: "u skladu sa propisima u nadležnosti državnih organa vlasti", zamjenjuju se riječima: "na način reguliran Okvirnim zakonom o zaštiti i spašavanju".

Iza tačke 10) dodaju se nove tač. 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17) i 18), koje glase:

- "11) ostvaruje saradnju sa Ministarstvom sigurnosti Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo sigurnosti BiH) i učestvuje u rješavanju svih pitanja iz oblasti zaštite i spašavanja koja se, prema Okvirnom zakonu o zaštiti i spašavanju, rješavaju sa upravama civilne zaštite entiteta;
  - 12) ostvaruje saradnju i osigurava provođenje svih zadataka i preporuka Koordinacionog tijela Bosne i Hercegovine za zaštitu i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: Koordinaciono tijelo BiH), koja se odnose na Federaciju;
  - 13) vrši usklađivanje Federalnog plana sa Planom zaštite i spašavanja Bosne i Hercegovine;
  - 14) osigurava funkcionalno uvezivanje Federalnog operativnog centra civilne zaštite sa Operativno-komunikacijskim centrom Bosne i Hercegovine - 112 (u daljnjem tekstu: Centar BiH - 112) i stalno dostavljanje odgovarajućih podataka tom centru;
  - 15) predlaže vrste i količine robnih rezervi potrebnih za zaštitu i spašavanje;
  - 16) saraduje sa privrednim društvima i naučnim institucijama u razvoju tehnologije i opreme za zaštitu i spašavanje;
  - 17) vodi jedinstvenu bazu podataka o snagama zaštite i spašavanja u općinama, gradu, kantonu i Federaciji i o svim vrstama prirodnih i drugih nesreća na području Federacije;
  - 18) u oblasti deminiranja i uklanjanja NUS-a, priprema Strategiju protivminskog djelovanja civilne zaštite i Godišnji operativni plan civilne zaštite na poslovima protivminskog djelovanja, u skladu sa Strategijom BiH; izrađuje plan deminiranja na području Federacije na osnovu prijedloga kantonalnih planova deminiranja; organizira poslove koji se odnose na razvijanje operativnih kapaciteta i operacije čišćenja terena od mina, tehničkog izvidanja, interventnog deminiranja kod minskih nesreća i prikupljanje i uništavanje eksplozivnih sredstava zaostalih iz rata na području Federacije; preduzima odgovarajuće mjere da se izvrše zadaci deminiranja i uklanjanja NUS-a utvrđenih u godišnjem operativnom planu civilne zaštite; vrši kontrolu kvalitete i procedure sigurnosti; vodi centralnu bazu podataka o protivminskom djelovanju civilne zaštite na području Federacije; organizira stručnu obuku (kondiciranje) deminera iz timova za deminiranje i druge poslove u oblasti deminiranja i uklanjanja NUS-a.
- Dosadašnje tač. 11) i 12) postaju tač. 19) i 20).

Član 7.

U članu 37. stav 2. iza riječi: "Ministarstvom odbrane Bosne i Hercegovine" dodaju se riječi: "preko Ministarstva sigurnosti BiH".

Član 8.

U članu 42. stav 2. dodaje se nova tačka 1), koja glasi:

"1) mjere i postupci od značaja za provođenje preventivne zaštite kao osnovnog vida sprečavanja nastajanja prirodne ili druge nesreće ili ublažavanja njenog djelovanja;"

Dosadašnje tač. 1) do 3) postaju tač. 2) do 4).

Član 9.

U članu 53. stav 1. u prvom redu iza riječi " iz" brišu se riječi: "stava 1.".

Član 10.

U članu 54. stav 3. mijenja se i glasi:

"U slučaju kada je rješenje iz člana 53. stav 2. Zakona donio nadležni organ uprave za prostorno uređenje općine, kantona ili Federacije, sredstva iz stava 1. ovog člana, uplaćuju se na račun općinske odnosno gradske službe civilne zaštite na čijem se području gradi taj objekat. Ova sredstva mogu se koristiti za izgradnju i održavanje skloništa i zaklona kao i za kapitalne investicije po kojima je predviđena izgradnja skloništa iz člana 52. stav 1. Zakona, u skladu sa godišnjim planom korištenja tih sredstava kojeg donosi općinsko vijeće".

Član 11.

U članu 56. stav 1. iza riječi "nadzidavanje" dodaju se riječi: "a ne postoje izgrađeni zakloni iz člana 50. stav 4. i skloništa osnovne zaštite iz člana 52. stav 1. Zakona".

Član 12.

U članu 62. stav 3. briše se.

Član 13.

U članu 83. stav 2. mijenja se i glasi:

"Zaštitu od požara organiziraju i provode pravna i fizička lica (građani), državni organi Federacije, kantona, grada i općine i druge institucije koje su vlasnici ili korisnici građevina ili prostora, šuma, šumskog ili poljoprivrednog zemljišta iz člana 85. stav 1. Zakona, a što se vrši u skladu sa odredbama ovog zakona i Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 64/09).

Član 14.

U članu 85. stav 1. mijenja se i glasi:

"Zaštita od požara organizira se i provodi u svim stambenim i drugim zgradama i objektima i na svim prostorima koji se smatraju građevinama prema Zakonu o zaštiti od požara i vatrogastvu, koji prema procjeni ugroženosti od požara mogu biti izloženi opasnostima od izbijanja i širenja požara".

Član 15.

U članu 87. u prvom redu riječi: "druga lica" zamjenjuju se riječima: "pravna lica, državni organi i druge institucije".

Član 16.

U članu 109. iza tačke 3) dodaje se nova tačka 4), koja glasi:

"4) podnosi zahtjev Vladi Federacije za traženje međunarodne pomoći nakon proglašenja stanja prirodne ili druge nesreće u Federaciji, ako procjeni da je ta pomoć neophodna".

U tački 4) u prvom redu iza riječi "organa" dodaju se riječi: "Bosne i Hercegovine".

Dosadašnja tačka 4) postaje tačka 5).

Član 17.

U članu 122. stav 5. na kraju teksta, tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "kao i sredstva i oprema pravnog lica koja služe za vršenje poslova iz nadležnosti te službe".

Član 18.

U članu 131. stav 2. tačka 1), na kraju teksta tačka-zarez zamjenjuje se zarezom i dodaju riječi: "koje se formiraju u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu".

U tački 3) iza riječi "NUS-a", dodaje se riječ "- deminiranje".

Član 19.

U članu 134. dodaje se novi stav 1. koji glasi:

"Kada zaprijeti neposredna opasnost od nastanka prirodne ili druge nesreće, a cijeni se da nije potrebno vršiti aktiviranje štaba civilne zaštite, u tom slučaju rukovodilac organa civilne zaštite općine, grada, kantona i Federacije, može narediti angažiranje određenih jedinica civilne zaštite ili službi zaštite i spašavanja i drugih operativnih snaga zaštite i spašavanja koje je osnovala općina, grad, kanton ili Federacija radi preduzimanja mjera i aktivnosti na sprečavanju nastanka nesreće, odnosno ublažavanja njenog djelovanja i rukovode tim akcijama, što se vrši u skladu sa planom zaštite i spašavanja općine, grada, kantona i Federacije. Angažiranje tih snaga može se vršiti sve do momenta dok se ne završe predviđene aktivnosti, odnosno dok se ne izvrši aktiviranje štaba civilne zaštite na način predviđen u stavu 2. ovog člana.

U stavu 2. na kraju prve rečenice tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: "odnosno dok nadležni organ ne proglašava stanje prirodne ili druge nesreće ili odluči da štab nastavi djelovati dok se ne otkloni opasnost, odnosno nesreća bez proglašavanja tog stanja".

Iza stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

"U uslovima iz stava 2. ovog člana, aktivirani štab civilne zaštite ovlašten je da naređuje upotrebu snaga i sredstava zaštite i spašavanja koje pripadaju općini, gradu, kantonu, odnosno Federaciji i sve mjere zaštite i spašavanja koje mogu doprinijeti sprečavanju nastanka opasnosti ili nesreće ili ublažavanja njenog djelovanja, kao i mjere, postupke i zadatke koje su u funkciji spašavanja, zaštite i zbrinjavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih tom opasnošću, odnosno nesrećom".

Dosadašnji st. 1. i 2. postaju st. 2. i 3., dok dosadašnji stav 3. postaje stav 4.

Član 20.

U članu 138. iza stava 2. dodaje se novi stav 3., koji glasi:

"Organi uprave i drugi organi, ustanove, službe za upravu i pravna lica mogu samostalno u svim situacijama kada postoji opasnost od nastanka prirodne ili druge nesreće koja može ugroziti njihovo ljudstvo i materijalna dobra ili kada je nastala ta nesreća, angažirati snage i sredstva zaštite i spašavanja iz stava 2. ovog člana, koje su oni formirali za potrebe vlastite zaštite".

Član 21.

U članu 149. stav 1. broj "121" zamjenjuje se brojem "112".

Član 22.

U članu 156. u trećem redu broj "121" zamjenjuje se brojem "112".

Član 23.

U članu 157. stav 2. na kraju teksta, riječi: "Distrikt Brčko Bosne i Hercegovine" zamjenjuju se riječima: "Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine".

Iza stava 3. dodaje se novi stav 4., koji glasi:

"Federalni operativni centar funkcionalno se uvezuje sa Centrom BiH - 112 i tom centru stalno dostavlja sve podatke i informacije iz svoje nadležnosti koje se posebnim propisom Vijeća ministara odrede za potrebe rada Centra BiH - 112, u skladu sa Okvirnim zakonom o zaštiti i spašavanju".

Dosadašnji stav 4. postaje stav 5.

Član 24.

U članu 169. stav 3. iza tačke 6) dodaje se nova tačka 7) koja glasi:

"7) zadatke i način realizacije zadataka utvrđenih u Programu razvoja zaštite i spašavanja Bosne i Hercegovine".

Dosadašnja tačka 7) postaje tačka 8).

Član 25.

U članu 175. iza stava 1. dodaju se novi st. 2., 3., 4., 5. i 6., koji glase:

"Angažiranje snaga i sredstava zaštite i spašavanja, organa uprave i drugih organa, pravnih lica i građana na zaštiti i spašavanju, u skladu sa članom 18. Zakona, vrše štabovi civilne zaštite općine, grada, kantona i Federacije od momenta kada

nadležni organ proglasi nastanak stanja prirodne ili druge nesreće i angažiranje traje do momenta kada nadležni organ proglasi prestanak stanja prirodne ili druge nesreće.

Angažiranje snaga i sredstava iz stava 2. ovog člana, vrši se tako što prvo općina angažira svoje snage i sredstva zaštite i spašavanja, pa ako te snage nisu dovoljne onda se angažiraju snage i sredstva organa uprave i drugih organa općine i pravnih lica na nivou općine.

Ako obim prirodne ili druge nesreće prevazilazi mogućnosti snaga i sredstava općine, iz stava 3. ovog člana, u tom slučaju se odmah angažiraju snage i sredstva zaštite i spašavanja kantona na čijem je području nastala prirodna ili druga nesreća, odnosno snage i sredstva organa uprave i drugih organa kantona, kao i snage i sredstva zaštite i spašavanja drugih općina i njenih organa uprave i drugih organa i pravnih lica sa područja kantona koje nisu pogođene prirodnom ili drugom nesrećom.

Snage i sredstva Federacije angažiraju se u slučajevima kada snage i sredstva zaštite i spašavanja i druge snage sa područja kantona na kojem djeluje prirodna ili druga nesreća, nisu dovoljne da efikasno izvrše spašavanje i zbrinjavanje ugroženih ljudi i materijalnih dobara i kada se ocijeni da je pomoć Federacije neophodna.

Angažiranje snaga i sredstava zaštite i spašavanja kantona i općina sa područja kantona, vrši se na traženje općinskog štaba civilne zaštite općine koja je pogođena prirodnom ili drugom nesrećom, a snaga i sredstva zaštite i spašavanja sa područja Federacije vrši se na traženje kantonalnog štaba civilne zaštite na čijem je području nastala prirodna ili druga nesreća".

Član 26.

U članu 180. stav 4. u trećem redu procenat "20%" zamjenjuje se procentom "15%", u četvrtom redu broj "5" zamjenjuje se brojem "7", a procenat "30%" zamjenjuje se procentom "25%", u petom redu broj "6" zamjenjuje se brojem "8", a procenat "50%" zamjenjuje se procentom "60%", a u sedmom redu riječ "st." zamjenjuje se riječju "tačke".

Član 27.

U članu 182. stav 1. tačka 2) iza riječi "opremanje" dodaje se zarez i riječ "finansiranje", a iza riječi "spašavanja" dodaje se zarez i riječi: "operativnog centra, centra za obuku".

U tački 6) u trećem redu iza riječi: "civilne zaštite" dodaju se riječi: "opremanje operativnih centara i udruživanje sredstava posebne naknade sa općinama i kantonima u zajedničkim projektima razvoja sistema zaštite i spašavanja".

Iza stava 3. dodaje se novi stav 4., koji glasi:

"Federacija može dio sredstava iz člana 180. stav 4. Zakona koja pripadaju Federaciji, izuzetno koristiti za nabavku i održavanje mašina i druge opreme potrebne za deminiranje i uklanjanje NUS-a".

Član 28.

U članu 183. stav 1. tačka 2) iza riječi "opremanje" dodaje se zarez i riječ "finansiranje", a iza riječi "spašavanja" dodaje se zarez i riječi: "operativnog centra, centra za obuku".

U tački 8) iza riječi "spašavanja" tačka-zarez zamjenjuje se zarezom i dodaju riječi: "a naročito za opremanje i obuku općinskih štabova civilne zaštite, službi zaštite i spašavanja, jedinica civilne zaštite, operativnih centara civilne zaštite, pomoć u saniranju posljedica prirodnih i drugih nesreća i udruživanje sredstava posebne naknade sa općinama, kantonima i Federacijom u zajedničkim projektima razvoja sistema zaštite i spašavanja".

Iza stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

"Sredstva iz člana 180. stav 4. Zakona, ne mogu se koristiti za finansiranje skloništa iz tačke 4) stav 1. ovog člana."

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 3. i 4.

Član 29.

U članu 184. stav 1. tačka 2) iza riječi "opremanje" dodaje se zarez i riječ "finansiranje", a iza riječi "spašavanja" dodaje se zarez i riječi: "operativnog centra".

Iza tačke 6) dodaje se nova tačka 7) koja glasi:

"7) prema potrebi pružanje finansijske podrške drugim općinama, a naročito za opremanje i obuku štabova civilne zaštite, službi zaštite i spašavanja, jedinica civilne zaštite, operativnih centara civilne zaštite i pomoć u saniranju posljedica prirodnih i drugih nesreća i mogu se koristiti za udruživanje sredstava posebne naknade sa općinama, kantonima i Federacijom u zajedničkim projektima razvoja sistema zaštite i spašavanja".

Dosadašnja tačka 7) postaje tačka 8).

Iza stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

"Sredstva iz člana 180. stav 4. Zakona, ne mogu se koristiti za finansiranje zaštitnih objekata iz tačke 4) stav 1. ovog člana".

Dosadašnji st. 2. i 3. postaju st. 3. i 4.

Član 30.

Član 199. mijenja se i glasi:

"U skladu sa Izlaznom strategijom održivosti timova za deminiranje i uklanjanje neeksplozivnih ubojnih sredstava civilne zaštite od 01.01.2010. do kraja 2019. godine Vlade Federacije, V. broj 655/09, od 27.08.2009. godine, sredstva za finansiranje ovih poslova do 2019. godine, osiguravaju se u Budžetu Federacije, na prijedlog Federalne uprave.

Za vršenje koordinacije poslova u oblasti deminiranja i uklanjanja NUS-a u kantonima i općinama nadležni su organi uprave za civilnu zaštitu i općinske službe civilne zaštite.

Zaposlenici iz Programa deminiranja Federacije Bosne i Hercegovine koji su imali ugovor o radu na određeno vrijeme sa Federalnom upravom, u skladu sa Zakonom o radu ("Službene novine Federacije BiH", br.43/99,32/00 i 29/03), od 16.01.2008. do 31.12.2009. godine, preuzimaju se u radni odnos na neodređeno vrijeme i stiču radno-pravni status koji važi za državne službenike i namještenike u organima državne službe u Federaciji, s tim što demineri moraju ispunjavati uslove utvrđene Zakonom o deminiranju Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 5/02) imati važeće ovlaštenje za obavljanje tih poslova koje izdaje Minski akcijski centar Bosne i Hercegovine (BHMAL), kao i odgovarajuće uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti za obavljanje tih poslova.

Uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti zaposlenika iz stava 3. ovog člana izdaje nadležna specijalistička zdravstvena ustanova koju odredi Federalna uprava i važi jednu godinu. Svake godine, na isti način vrši se obnavljanje uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti. Ukoliko deminer ne dobije uvjerenje o zdravstvenoj sposobnosti njegov daljnji radno-pravni status reguliše se u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima.

Raspored i postavljanje zaposlenika iz stava 3. ovog člana vrši se rješenjem koje donosi Federalna uprava, bez objavljivanja javnog konkursa, odnosno oglasa. Raspored i postavljanje zaposlenika sa višom školskom spremom i srednjom stručnom spremom vrši se u skladu sa Zakonom o namještenicima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 49/05), a zaposlenika sa visokom stručnom spremom u skladu sa Zakonom o državnoj službi u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 29/03, 39/04, 54/04, 67/05 i 8/06) na radna mjesta koja su utvrđena u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Federalne uprave, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Kantonalne uprave za civilnu zaštitu pripadnicima svojih timova za deminiranje osigurat će pravo na stalni radni odnos i radno-pravni status koji važi za državne službenike namještenike organa državne službe u Federaciji koji su se na dan stupanja na snagu ovog zakona zatekli na radu u kantonalnim upravama po osnovu ugovora o radu na određeno vrijeme, pod uslovima i na način utvrđen u st. 3., 4. i 5. ovog člana.

Član 31.

Član 201. mijenja se i glasi:

"Kantonalne uprave civilne zaštite dužne su sva javna skloništa koja pripadaju općini i gradu, kao i sva finansijska sredstva ostvarena po osnovu prikupljenih sredstava za skloništa

i u skladu sa evidencijama o prilivu tih sredstava iz općina, do dana stupanja na snagu ovog zakona, prenijeti u nadležnost općinskih i gradskih službi civilne zaštite.

Obaveza iz stava 1. ovog člana, izvršiće se u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona, o čemu će vlada kantona donijeti odgovarajući akt na prijedlog kantonalne uprave civilne zaštite."

Član 32.

Kantoni, gradovi i općine dužni su uskladiti svoje propise sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 33.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Stjepan Krešić, s. r.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Safet Softić, s. r.